

EUROJUST

Jaarverslag 2014

© Eurojust, 2015

Deze publicatie betreft de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014.

Catalogusnummer: QP-AA-15-001-NL-N

ISBN: 978-92-9490-015-9

ISSN: 2443-6593

DOI: 10.2812/35121

Inlichtingen:

Tel.: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Website: www.eurojust.europa.eu

Jaarverslag 2014

Het jaarverslag 2014 van Eurojust is vanuit de oorspronkelijke Engelstalige versie in het Nederlands vertaald.

De Belgische en Nederlandse Desks nemen geen verantwoordelijkheid voor de Nederlandse vertaling van het Eurojust jaarverslag 2014.

In geval van onduidelijkheid in de Nederlandse vertaling, kunt u de Engelse versie raadplegen.

De opdracht van Eurojust bestaat in het stimuleren en verbeteren van de coördinatie van onderzoeken en vervolgingen en van de samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten in relatie tot ernstige grensoverschrijdende criminaliteit.

Inhoudsopgave

Opmerking over het besluit Betreffende de oprichting van Eurojust.....	5
Lijst van acroniemen en afkortingen.....	5
Voorwoord	7
Samenvatting	8
1. EUROJUST IN EEN OOGOPSLAG / EUROJUST'S INSTRUMENTEN	12
1.1 Eurojust in een oogopslag.....	13
1.2 Eurojust's instrumenten.....	13
1.2.1 Coördinatievergaderingen.....	13
1.2.2 Coördinatiecentra	17
1.2.3 Informatieuitwisseling en het Eurojust-CMS.....	19
1.2.4 Eurojust en JIT's.....	21
2. EUROJUST'S BEHANDELDE ZAKEN	26
2.1 De door Eurojust behandelde zaken op prioriteitsgebieden.....	27
2.1.1 Fraude.....	28
2.1.2 Corruptie	29
2.1.3 Strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden (PIF-delicten)	29
2.1.4 MOCG's.....	30
2.1.5 Drugshandel.....	31
2.1.6 Cybercrime.....	33
2.1.7 Illegale immigratie	33
2.1.8 Terrorisme	35
2.1.9 Mensenhandel	36
2.2 De assistentie van Eurojust bij andere prioriteitsgebieden.....	38
2.2.1 Witwassen.....	38
2.2.2 Milieucriminaliteit	38
2.2.3 Zeepiraterij.....	38
2.2.4 Contactpunt kindbescherming bij Eurojust.....	38
Operatie BlackShades: Zaak van het jaar.....	39
2.3 De partners van Eurojust	42
2.3.1 Samenwerkingspartner: Europol	42
2.3.2 Samenwerkingspartner: OLAF.....	42
2.3.3 Samenwerking van de JBZ-instanties.....	43
2.3.4 Derde staten en organisaties buiten de Europese Unie.....	44
3. UITDAGINGEN EN GOEDE PRAKTIJEN	48
3.1 Inleiding.....	49
3.2 Drugshandel.....	49
3.3 Cybercrime	51
4. EUROJUST'S FOCUS VAN HET JAAR: HET EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL.....	52
5. DE ADMINISTRATIE VAN EUROJUST	58

6. NETWERKEN VOOR EUROJUST EN PROFESSIONALS	62
6.1 EJN.....	63
6.2 JIT-Netwerk	63
6.3 Genocide-netwerk.....	64
6.4 Consultative Forum.....	64
THEMA: EVALUATIE EN TOEKOMSTPERSPECTIEVEN	66
FOLLOW-UP VAN DE CONCLUSIES VAN DE RAAD.....	69
OPENBARE TOEGANG TOT DOCUMENTEN.....	70
CIJFERS EN TABELLEN	
<i>Behandelde zaken 2002 - 2014.....</i>	<i>9</i>
<i>Bilaterale/multilaterale zaken 2010 - 2014.....</i>	<i>9</i>
<i>Bilaterale/multilaterale zaken per lidstaat.....</i>	<i>10</i>
<i>Verzoekende/aangezochte lidstaten.....</i>	<i>10</i>
<i>Coördinatievergaderingen.....</i>	<i>16</i>
<i>Derde landen, samenwerkingspartners en internationale organisaties betrokken bij coördinatievergaderingen</i>	<i>16</i>
<i>Coördinatiecentra.....</i>	<i>18</i>
<i>Aantal artikel 13-zaken</i>	<i>20</i>
<i>Door Eurojust ondersteunde JIT's en de belangrijkste misdrijfsoorten</i>	<i>21</i>
<i>Eurojust's JIT-financiering (2009/12 - 2014/8).....</i>	<i>23</i>
<i>Behandelde zaken van Eurojust per prioriteitsgebied</i>	<i>27</i>
<i>Internationale samenwerking in de BlackShades-zaak.....</i>	<i>39</i>
<i>Belangrijkste misdrijfsoorten waarbij derde staten betrokken zijn.....</i>	<i>44</i>
<i>Top tien derde landen bij de behandelde zaken van Eurojust.....</i>	<i>45</i>
<i>Aantal zaken per verbindingsmagistraat 2010 to 2014.....</i>	<i>45</i>
<i>Eurojust-contactpunten.....</i>	<i>46</i>
<i>Wereldwijde berichtgeving in de media.....</i>	<i>61</i>
<i>Website bezoeken.....</i>	<i>61</i>

Opmerking over het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust

Besluit betreffende de oprichting van Eurojust – Het Besluit van de Raad van 28 februari 2002 betreffende de oprichting van Eurojust teneinde de strijd tegen ernstige vormen van criminaliteit te versterken, laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2009/426/JBZ van de Raad van 16 december 2008 inzake het versterken van Eurojust, wordt in dit verslag het

“Besluit betreffende de oprichting van Eurojust” genoemd. [Een geconsolideerde versie van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust](#), slechts ter informatie opgesteld door het secretariaat-generaal van de Raad, is te vinden op onze website.

Lijst van acroniemen en afkortingen

CMS	Casemanagementsysteem
COSI	Comité operationele samenwerking binnenlandse veiligheid
EAB	Europees aanhoudingsbevel
EJN	Europees Justitieel Netwerk
EMPACT	European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats (Europees multidisciplinair platform tegen criminaliteitsdreiging)
ENCS	Eurojust National Coordination System (nationaal coördinatiesysteem voor Eurojust)
EPPO	European Public Prosecutor's Office (Europees openbaar ministerie)
JIT	Joint Investigation Team (gemeenschappelijk onderzoeksteam)
JSB	Joint Supervisory Body of Eurojust (Gemeenschappelijk Controleorgaan van Eurojust)
MASP	Multi-Annual Strategic Plan (strategisch meerjarenplan)
MLA	Mutual Legal Assistance (wederzijdse rechtshulp)
MOCG	(Mobile) Organised Crime Group [(mobiele) georganiseerde criminele groep]
MPJM	Maritime Piracy Judicial Monitor (justitiële monitor inzake zeepiraterij)
MTIC	Missing Trader Intra-Community
OAP	Operational Action Plan (operationeel actieplan)
OCC	On-Call Coordination (coördinatie met oproepdienst)
OCG	Organised Crime Group (georganiseerde criminele groep)
PIF	Protection des intérêts financiers de l'Union européenne (bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie)
SOCTA	Serious Organised Crime Threat Assessment (dreigingsevaluatie voor ernstige georganiseerde criminaliteit)
TCM	Terrorism Convictions Monitor (monitor van veroordelingen wegens terrorisme)
TE-SAT	Terrorism Situation and Trend Report (verslag over terroristische situaties en tendensen)
TFEU	Treaty on the Functioning of the European Union (VWEU: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie)
THB	Trafficking in human beings (mensenhandel)

Eurojust, als EU-actor, is gecommiteerd aan het vervullen van haar rol als centrum van juridische en justitiële expertise en aan het onderhouden van een nauwe samenwerking met alle betrokken partners.

Voorwoord

Het doet mij veel genoegen u het dertiende jaarverslag van Eurojust te kunnen voorleggen. Dit verslag biedt inzicht in de ontwikkeling van Eurojust en haar hoofdactiviteiten, alsmede haar bijdragen en geleverde ondersteuning om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten in 2014 te bevorderen. Het portfolio van door Eurojust behandelde zaken groeit jaarlijks en dit laatste jaar was geen uitzondering.

Her aantal zaken waarvoor de lidstaten Eurojust-assistentie hebben aangevraagd is met 14,5 procent gestegen tot 1804 zaken. Het unieke instrument van Eurojust, de coördinatievergadering, heeft 1882 externe beroepsbeoefenaars bij Eurojust bijeengebracht - met inbegrip van aanklagers, rechters en politie - om activiteiten te stroomlijnen, de coördinatie en de samenwerking op het gebied van strategische en operationele acties te faciliteren, en de juridische en praktische problemen die voortvloeien uit verschillen in de 30 wettelijke systemen in de Europese Unie op te lossen. Daarnaast hebben de coördinatiecentra effectieve real-time ondersteuning geleverd.

Samen met de JIT's assisteren de coördinatievergaderingen en coördinatiecentra de lidstaten bij het vergaren van en verbanden leggen tussen in zaakgerelateerde informatie die van cruciaal belang is. Deze instrumenten leveren een snelle, resultaatgeoriënteerde samenwerking.

Eurojust blijft het opzetten en beheren van JIT's ondersteunen en ondertussen is het aantal van door Eurojust ondersteunde JIT's met meer dan 20 procent gestegen. Het aantal door Eurojust gefinancierde JIT's is ook aanzienlijk toegenomen, waaruit blijkt dat dit instrument in toenemende mate gebruikt wordt door de lidstaten.

In dit jaarverslag ligt de focus op het EAB alsmede op de uitdagingen en goede praktijken in de strijd tegen drugshandel en cybercrime. Eurojust organiseerde drie seminars, over drugshandel, cybercrime en het EAB.

Het drugshandel-seminar was gewijd aan gecontroleerde leveringen, nieuwe psychoactieve stoffen en precursoren; het cybercrime-seminar was gewijd aan de toelaatbaarheid van bewijzen en het EAB-seminar aan problemen en goede praktijken bij de tenuitvoerlegging van het EAB. Deze onderwerpen bieden aanzienlijke uitdagingen en moeilijkheden voor de beroepsbeoefenaars, daarom moeten we nauw samenwerken om effectieve oplossingen te vinden.

We richten ons ook op een cybercrime-zaak, BlackShades, een van de vele succesverhalen van 2014. Deze successen vloeien voort uit de door Eurojust ondervonden grotere erkenning en gebruik van haar diensten, zoals blijkt uit de toename van behandelde zaken.

Vooruitgang wordt gestaag geboekt bij de ondersteuning en de versterking van de coördinatie en de samenwerking tussen de nationale opsporings- en vervolgingsautoriteiten van de lidstaten bij de behandeling van gevallen van ernstige grensoverschrijdende criminaliteit. Dit geldt ook met betrekking tot het verbeteren van de samenwerking met derde landen. Eurojust heeft in 2014 een samenwerkingsovereenkomst getekend met Moldova, haar relatie met de JBZ-instanties versterkt en twee memoranda van overeenstemming met FRA en EMCDDA ondertekend.

De zesde ronde van wederzijdse evaluaties werd afgerond en Eurojust heeft een actieplan aangenomen om de aanbevelingen op te nemen. In 2014 is gestart met de externe evaluatie. Deze evaluaties zullen tot de effectieve en efficiënte werking van Eurojust bijdragen. Eurojust heeft zes nieuwe Nationale Leden verwelkomd en verwacht de komst van de nieuwe verbindingsmagistraat uit Zwitserland in 2015.

Teneinde ernstige grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme effectief te voorkomen en bestrijden, is een multidisciplinaire aanpak noodzakelijk, gebaseerd op een verbeterde uitwisseling van informatie tussen de verschillende actoren en op toegenomen gebruik van de beschikbare instrumenten. Als EU-actor is Eurojust gecommitteerd aan het uitdragen van haar rol als centrum van wettelijke en juridische deskundigheid en aan een nauwe samenwerking met alle betrokken partners.

Ik hoop dat u dit rapport met genoegen zult lezen.

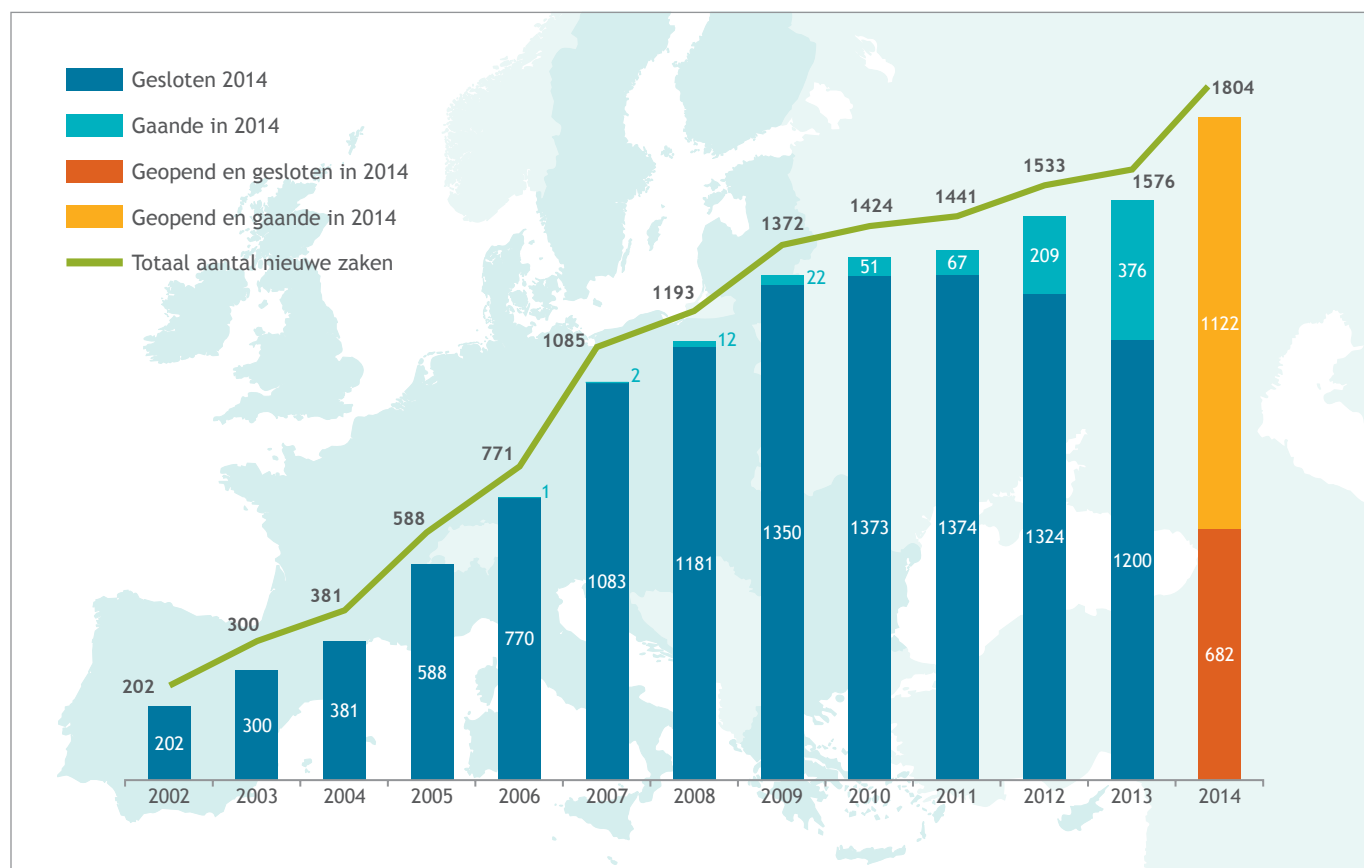

Michèle CONINX,
President van Eurojust

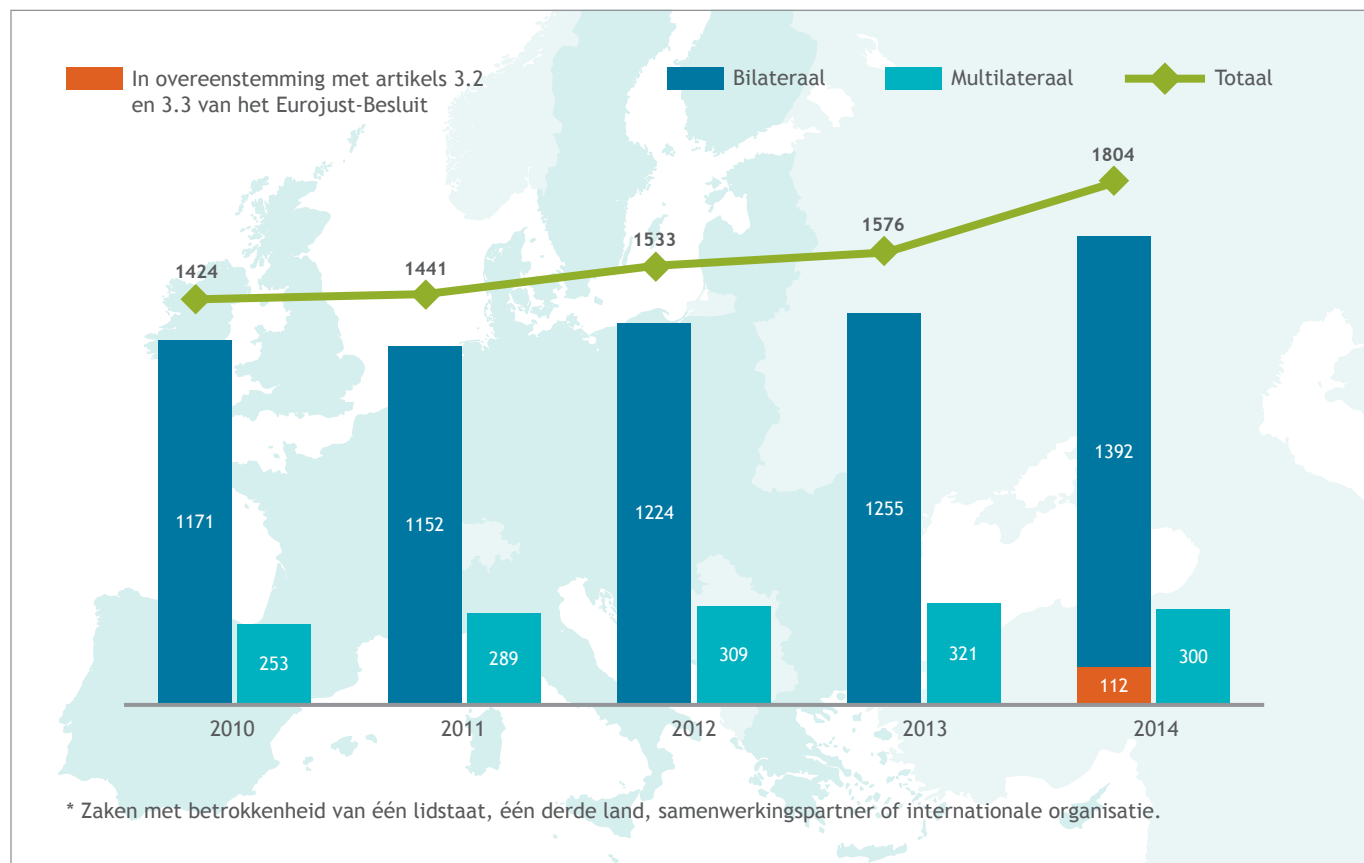
Samenvatting

- ▶ Het aantal zaken waarin de lidstaten de hulp van Eurojust inriepen ter bestrijding van ernstige grensoverschrijdende criminaliteit, is met 14,5% gestegen: van 1576 zaken in 2013 naar 1804 zaken in 2014.
- ▶ Om de coördinatie en samenwerking tussen de nationale autoriteiten te ondersteunen werden coördinatievergaderingen (197), coördinatiecentra (10) en Joint Investigation Teams gebruikt, en de deelname van Europol (98) en OLAF (3) bij de Eurojust coördinatievergaderingen is toegenomen. 122 JIT's werden in 2014 door Eurojust ondersteund, waarvan er 45 nieuwe in 2014 opgezet werden. Ook heeft Eurojust 67 JIT's financieel ondersteund.
- ▶ Een toename in het aantal door Eurojust behandelde zaken kan worden opgemerkt in de volgende criminaliteitsgebieden: drugshandel, fraude, cybercrime, PIF-misdaden, illegale immigratie, corruptie en witwassen.
- ▶ In 266 gevallen werd de assistentie van Eurojust aangevraagd bij de uitvoering van Europese aanhoudingsbevelen. Daarnaast richtte Eurojust haar activiteiten op het EAB, rapporteerde over haar behandelde zaken en ervaring en organiseerde een strategische seminar over dit onderwerp.
- ▶ Beveiligde netwerkverbindingen werden in zes lidstaten geïnstalleerd (waardoor het totaal naar 11 is gebracht) ter facilitering van de veilige uitwisseling van informatie.
- ▶ Eurojust nam deel aan de ontwikkeling van de beleidscyclus voor 2014-2017 en aan de Operationele Actieplannen van 2015. Ook delegeerde Eurojust in juli een lid van het College naar EC3 (Europol).
- ▶ Eurojust heeft twee strategische seminars georganiseerd in samenwerking met de vergaderingen van het Consultative Forum of Prosecutors General onder Grieks en Italiaans voorzitterschap:
 - *Het Europees Aanhoudingsbevel: wat is de volgende stap?* en de 7e vergadering van het Consultative Forum op 10 en 11 juni.
 - *Op weg naar een betere samenwerking bij het bevriezen en de confiscatie van de opbrengst van misdrijven: aanpak door de beroepsbeoefenaar* [Towards Greater Cooperation in Freezing and Confiscation of the Proceeds of Crime: a Practitioners' Approach], en de 8ste vergadering van het Consultative Forum op 11 en 12 december.
- ▶ Eurojust heeft ook **drie strategische vergaderingen** en één **tactische vergadering** georganiseerd:
 - *Jaarlijkse strategische vergadering betreffende terrorisme* [Annual strategic meeting on terrorism] op 4 juni en het *Tactisch overleg betreffende terrorisme* [tactical meeting on terrorism] op 5 juni.
 - *Jaarlijkse strategische vergadering betreffende drugs-handel* [Strategic meeting on drug trafficking] op 29 en 30 september.
 - *Strategische vergadering, Cybercrime – het aangaan van de uitdagingen van de 21ste eeuw* [Strategic meeting, Cybercrime – rising to the challenges of the 21st century], op 19 en 20 november.
- ▶ Eurojust hield een bijeenkomst van de contactpersonen van Eurojust en verbindingsmagistraten op 16 en 17 oktober en de 2e vergadering van de nationale correspondenten voor Eurojust op 27 november.
- ▶ Eurojust heeft, onder andere, het CBRN-E-handboek, de TCM en het verslag over het Strategisch project omtrent milieucriminaliteit gepubliceerd. Eurojust behandelt ook in dit jaarverslag de geïdentificeerde uitdagingen en de goede praktijken met betrekking tot gecontroleerde leveringen, nieuwe psychotrope stoffen en (pre-) precursoren en het vergaren en de toelaatbaarheid van bewijsmateriaal in cybercrime-zaken.
- ▶ Eurojust heeft op 10 juli een **samenwerkingsovereenkomst** ondertekend met Moldova, en **memoranda of understanding** met EMCDDA op 15 juli en FRA op 3 november.
- ▶ De **begroting van Eurojust** bedroeg 33,6 miljoen in 2014. 99,82% daarvan werd uitgevoerd.
- ▶ De zesde ronde van wederzijdse evaluaties werd afgerond en het eindrapport werd door de Raad in december aangenomen. In 2014 werd het project voor de externe evaluatie, in overeenstemming met artikel 41 van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust, gelanceerd.
- ▶ Eurojust heeft haar nieuwe **Meerjarenstrategie 2016-2018** gepubliceerd.
- ▶ Het College heeft in april schriftelijk bijgedragen aan het ontwerp van de Eurojust-verordening. De Raad heeft de gedeeltelijke algemene aanpak over dit ontwerp in december aangenomen.

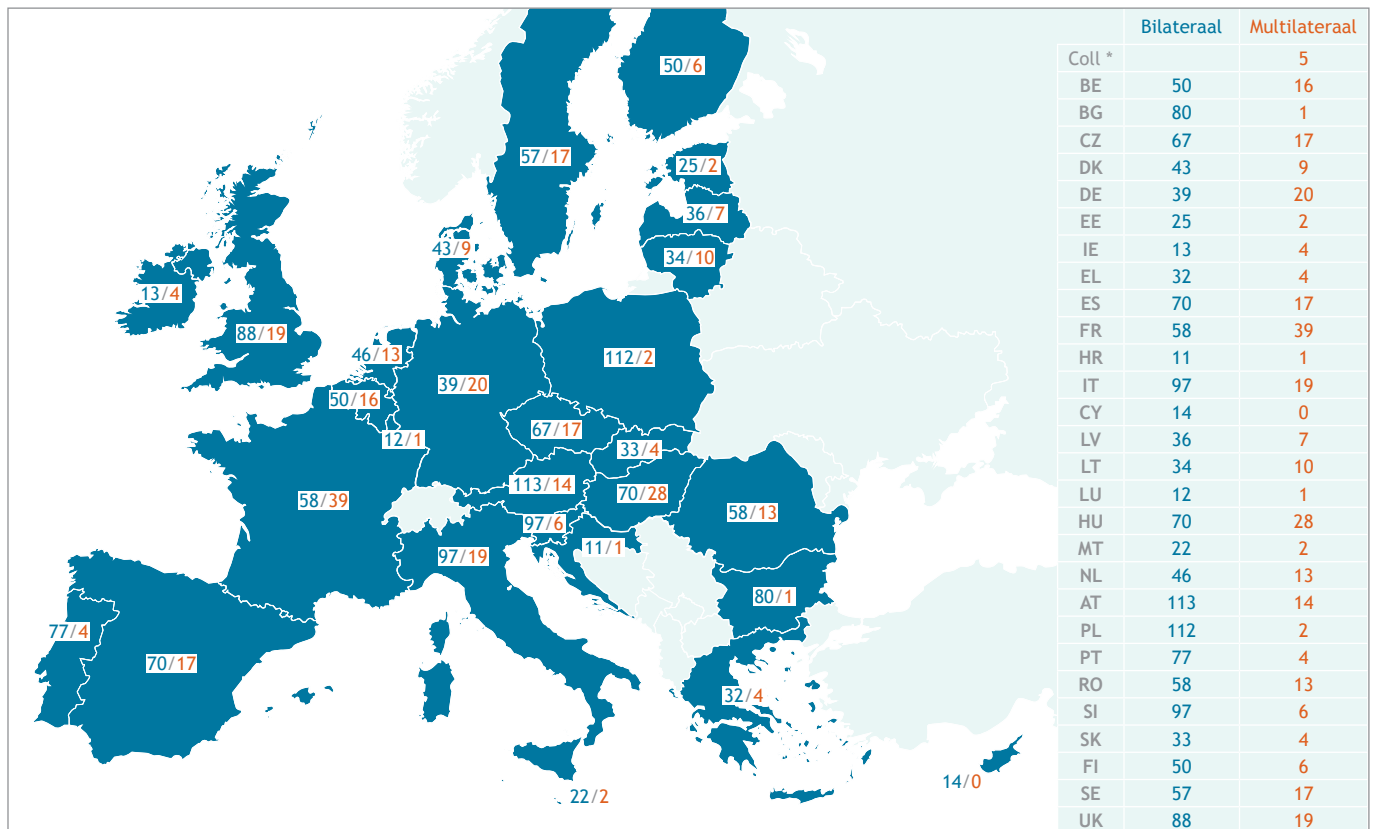
Behandelde zaken 2002 - 2014

Bilaterale/multilaterale zaken 2010 - 2014

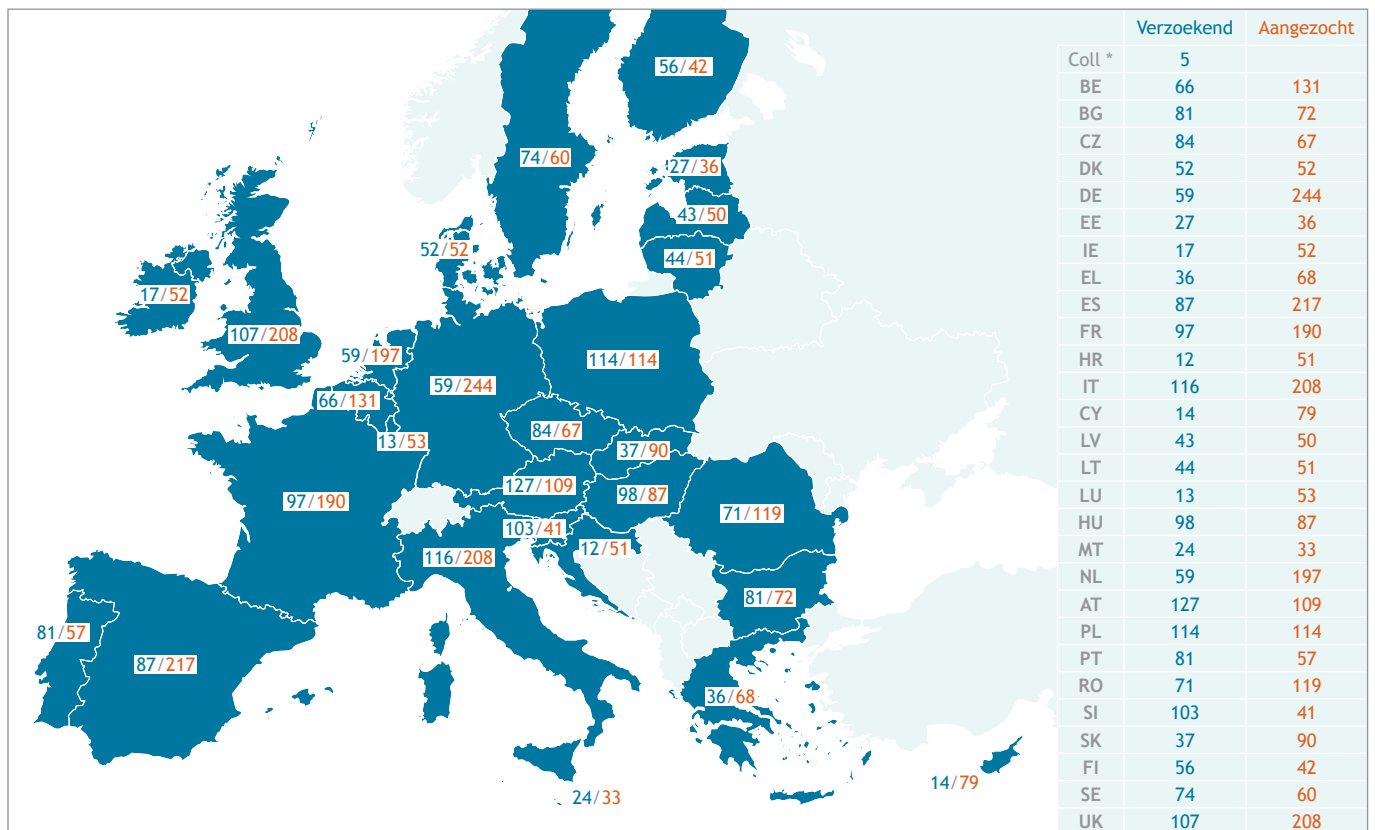

Bilaterale/multilaterale zaken per lidstaat

*Door het College geregistreerde zaken staan niet op de kaart, alleen in de tabel hiernaast

Verzoekende/aangezochte lidstaten

*Door het College geregistreerde zaken staan niet op de kaart, alleen in de tabel hiernaast

Eurojust's College van National Members 2014

Michèle Coninx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Stary, Czech Republic

Jesper Hjortenber, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Francesco Lo Voi, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, the Netherlands

Ingrid Maschl-Clausen, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Harri Tiesmaa, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Eurojust in een oogopslag / Eurojust's instrumenten

1.1 Eurojust in een oogopslag

Wat? Eurojust is de Eenheid voor Justitiële Samenwerking van de Europese Unie. Als agentschap binnen de Europese Unie, opgericht in 2002, is het doel van Eurojust het stimuleren en verbeteren van de coördinatie van onderzoeken en vervolgingen en de samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten in de lidstaten met betrekking tot ernstige grensoverschrijdende criminaliteit, vooral als deze in georganiseerd verband is. Op verzoek van een lidstaat kan Eurojust ook bijstand verlenen bij onderzoeken en vervolgingen met betrekking tot een bepaalde lidstaat en een derde land als een samenwerkingsovereenkomst tussen Eurojust en de niet-lidstaat is gesloten of als er een essentieel belang bestaat bij dergelijke hulp. Op verzoek van een lidstaat of de Commissie, kan Eurojust ook bij onderzoeken en vervolgingen assisteren die alleen betrekking hebben op die lidstaat en de Gemeenschap.

Wie? Het College van Eurojust (Het College) is samengesteld uit 28 nationale leden - aanklagers, rechters, of politieambtenaren met een gelijkwaardige bevoegdheid die door iedere lidstaat worden gedetacheerd. Nationale leden zijn gestationeerd in het hoofdkantoor van Eurojust in Den Haag.

De meeste nationale leden worden bijgestaan door een adjunct en/of een of meer assistenten. Eurojust wordt ondersteund door een Administratie en biedt onderdak aan de secretariaten van het Europees Justitieel Netwerk (EJN), het netwerk van professionals inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams (het JIT-netwerk) en het Europees netwerk van contactpunten inzake personen die verantwoordelijk zijn voor genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven (het Genocide-netwerk). Daarnaast worden verbindingsmagistraten uit Noorwegen en de Verenigde Staten momenteel bij Eurojust gestationeerd. In totaal werken er bij Eurojust ongeveer 350 personen, waaronder de leden van het College.

Hoe? De belangrijkste rollen en bevoegdheden van Eurojust zijn onder meer het reageren op verzoeken om bijstand van de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten. In ruil daarvoor kan Eurojust de lidstaten verzoeken om over te gaan tot de opsporing of vervolging van bepaalde strafbare feiten. Nationale leden voeren het mandaat van Eurojust uit om het werk van de nationale autoriteiten in elke fase van het strafrechtelijk onderzoek en vervolging te coördineren.

Coördinatievergaderingen. Coördinatievergaderingen zijn een uniek en effectief instrument in de justitiële samenwerking. Zij brengen justitiële en politionele autoriteiten van de lidstaten en derde staten bijeen en maken het mogelijk om goed ingelicht en gericht op te treden tegen grensoverschrijdende criminaliteit. Tijdens coördinatievergaderingen kunnen de juridische en praktische problemen die voortvloeien uit de verschillen tussen de 30 bestaande rechtsstelsels in de Europese Unie worden opgelost.

Coördinatiecentra. Coördinatiecentra spelen een zeer belangrijke rol bij operaties door het bevorderen van real-time ondersteuning tijdens gezamenlijke actiedagen, coördinatie en onmiddellijke follow-up na inbeslagnemingen, aanhoudingen, huiszoekingen/bedrijfsdoorzoekingen, bevroeringsbevelen en getuigenverhoren.

Joint Investigation Teams. Eurojust levert financiering en expertise voor het opzetten en de operationele behoeften van Joint Investigation Teams. Een JIT is een team samengesteld uit aanklagers, rechters en politionele instanties. Opgezet voor een vaste termijn en een specifiek doel door middel van een schriftelijke overeenkomst tussen de betrokken staten, zorgen JIT's voor een effectievere uitvoering van strafrechtelijke onderzoeken in één of meer van de betrokken staten.

Externe betrekkingen. Het werk van Eurojust is gebaseerd op de sterke banden met een aantal partners. Op basis van overeenkomsten, bestaat een hechte samenwerking met de nationale autoriteiten en EU-instellingen en partners: de Europese Commissie, het Europees Justitieel Netwerk (EJN), Europol, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), het Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie (Frontex), het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction - EMCDDA), de Europese Politieacademie (CEPOL), het Europees Netwerk voor Justitiële opleiding (EJTN), het Europees Agentschap voor de Fundamentele Rechten [the European Union Agency for Fundamental Rights] (FRA) en internationale instanties: INTERPOL, het Latijns-Amerikaanse netwerk voor justitiële samenwerking (IberRed) en het VN-Bureau voor de strijd tegen drugs en criminaliteit (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC). Verder heeft Eurojust samenwerkingsovereenkomsten getekend met Liechtenstein, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, de Verenigde Staten, Noorwegen, IJsland en Moldavië.

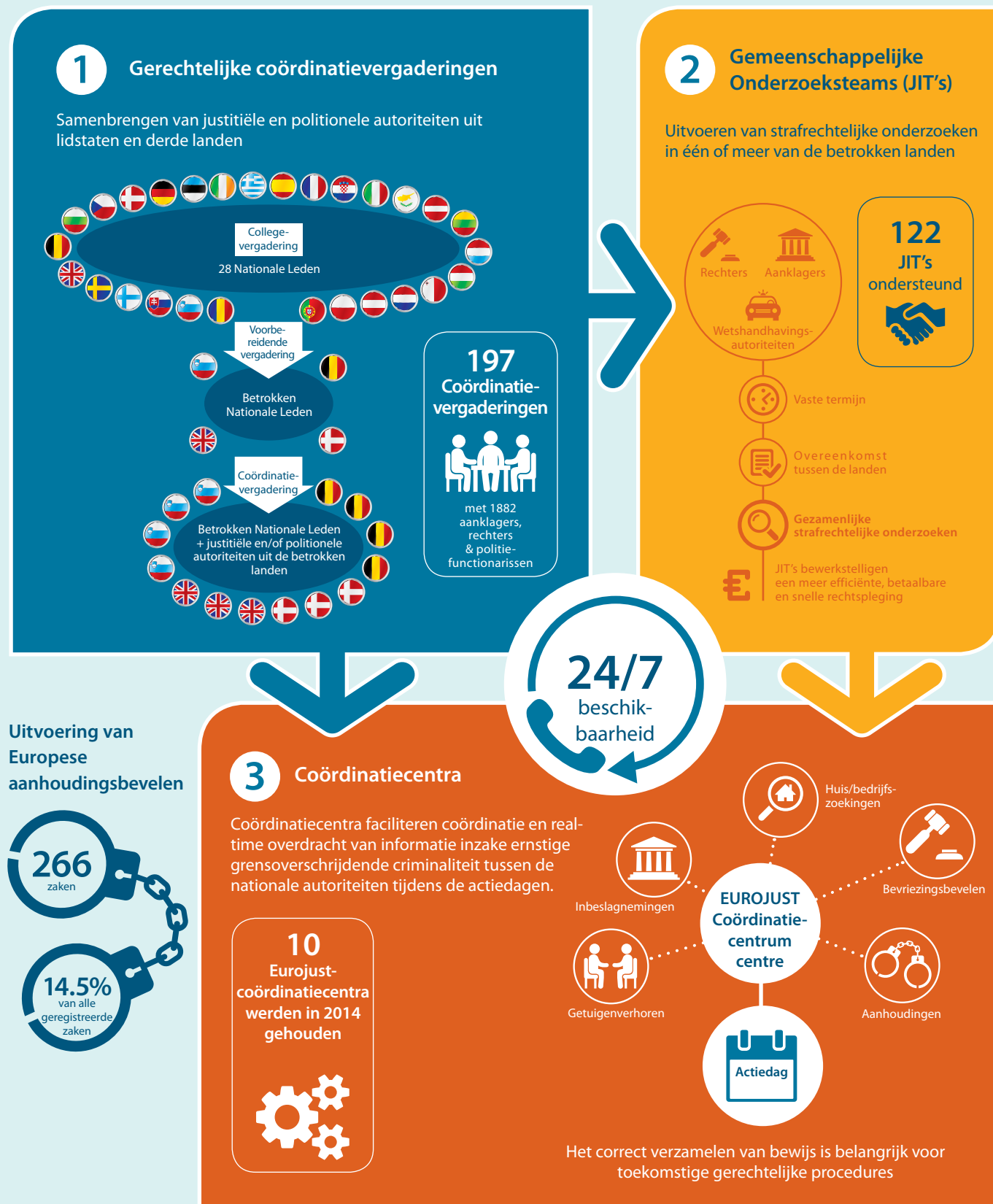
1.2 Eurojust's instrumenten

1.2.1 Coördinatievergaderingen

De coördinatievergaderingen van Eurojust zijn een uniek instrument op het gebied van internationale samenwerking in strafzaken. Door het verstrekken van juridische en praktische kennis, in combinatie met materiële steun (bv vergaderzalen, hoogwaardige tolkdiensten, reiskostenvergoeding voor maximaal twee deelnemers per land, accommodatie), brengt Eurojust gerechtelijke autoriteiten en opsporingsinstanties van de lidstaten en die van derde staten bijeen, en gaat daardoor een stap verder dan het ooit revolutionaire beginsel van rechtstreekse communicatie tussen de justitiële autoriteiten en het bevorderen van wederzijds vertrouwen.

Eurojust aan het werk

De core business van Eurojust is het assisteren van EU-lidstaten in hun strijd tegen ernstige grensoverschrijdende criminaliteit.

In een informele doch professionele werkomgeving kunnen rechercheurs, aanklagers en rechters direct informatie uitwisselen over gerelateerde onderzoeken, vrij van taalbarrières, discussiëren en ter plekke over strategieën overeenkomen om onderzoeken beter te coördineren (bv door het plannen van een gemeenschappelijke actiedag, mogelijk ondersteund door een coördinatiecentrum, door het opzetten van een JIT, door het identificeren van juris-

Voorbeeld van een zaak

Een OCG werd verdacht van skimming praktijken (stelen van kaartbetaalingsgegevens uit Points of Sale [verkooppunten] en geldautomaten in verschillende Europese staten) en frauduleuze geldopnames met behulp van blanco kaarten (gemaakt, onder andere, in Cambodja, Panama, Ecuador en Colombia). De Roemeense vertegenwoordiging bij Eurojust organiseerde een coördinatieoverleg om te verifiëren of de OCG actief was in Frankrijk, Duitsland, Zweden, Denemarken, Noorwegen en Spanje en of er lopende onderzoeken waren in die staten. Het onderzoek kwam onder tijdsdruk doordat er twee Roemeense zaken gekoppeld waren; met het oog op een succesvolle vervolging was een nauwe samenwerking en coördinatie van onderzoekshandelingen met de andere betrokken staten belangrijk.

Tijdens de coördinatievergadering, werd informatie aangaande zaken in de lidstaten uitgewisseld en werden bijhorende maatregelen besproken om de uitvoering van Roemeense verzoeken tot rechtshulp mogelijk te maken. Met betrekking tot de verzoeken tot rechtshulp gericht aan het Verenigd Koninkrijk om de verdachten te lokaliseren en om telefoontaps uit te voeren, legden de Britse autoriteiten uit dat een aanvullend verzoek tot rechtshulp nodig was. De Duitse autoriteiten legden uit dat een aanklager de zaak in Duitsland moest openen om ervoor te zorgen dat de uitgewisselde informatie op het niveau van de wetshandhaving gebruikt kon worden bij Roemeense gerechtelijke procedures. Die informatie was waardevol voor de Roemeense rechtszittingen.

Tijdens de coördinatievergadering belichtte Eurojust de bewegingen van de OCG in Europa en in die staten die pas recentelijk doelwit waren van de groep, daarmee de noodzaak voor verder onderzoek onderstempelend.

De zaak was nog hangende in 2014.

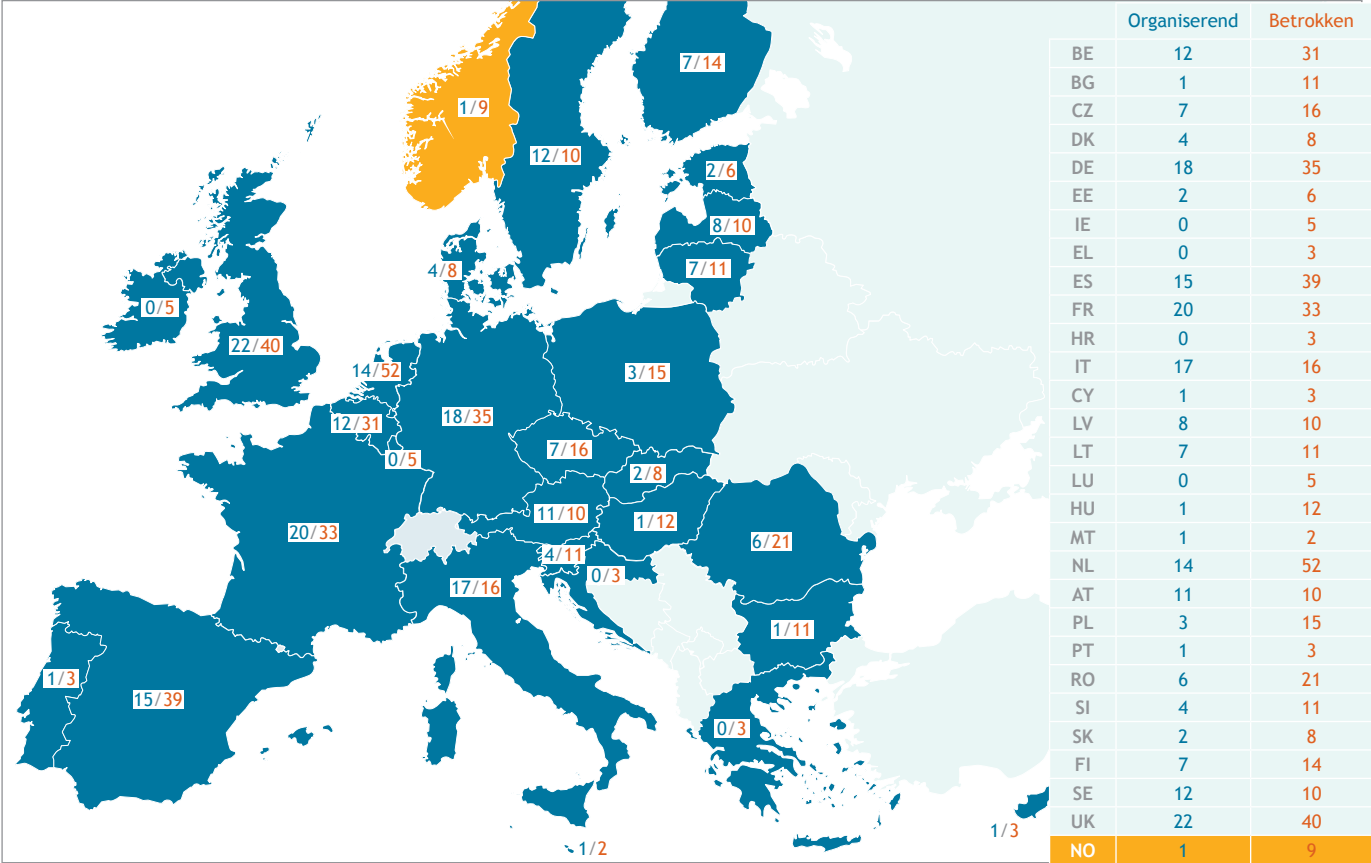
dictiegeschillen en door afspraken te maken over het voorkomen of oplossen van deze conflicten middels eventuele overdracht van strafvervolging, of eenvoudig door problemen in verband met de uitvoering van verzoeken om wederzijdse rechtshulp of in verband met instrumenten voor wederzijdse erkenning te voorkomen of op te lossen). Naast de operationele kwesties worden de justitiële uitdagingen geïdentificeerd en effectief aangepakt (juridisch gebruik van door de politie uitgewisselde informatie, regels omtrent de bankgeheimhoudingsplicht, juridisch advies bij verhoren). Daarbij worden de nationale autoriteiten bijgestaan door hooggekwalificeerde beroepsbeoefenaars, voornamelijk aanklagers en rechters, die hun expertise - opgedaan bij Eurojust - kunnen leveren en de nationale autoriteiten kunnen ondersteunen met een uitgebreide analyse van verschillende onderzoeken die een groter plaatje schetst waarin elk stukje van de puzzel past om onvermoede of over het hoofd geziene aspecten van hun werk bloot te leggen.

Eurojust, bewust van de uniciteit en effectiviteit van dit instrument, heeft constant gewerkt om het uit te dragen en te promoten en te verbeteren. Het aantal coördinatievergaderingen gehouden bij Eurojust is in 2014 constant gebleven na een significante toename in 2011. De meeste verzoeken kwamen uit het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland, terwijl Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Spanje het meest verzocht werden om deel te nemen. In 41 coördinatievergaderingen met betrokkenheid van derde staten, hadden de meeste betrekking op de Verenigde Staten, Zwitserland en Noorwegen. Europol nam deel aan 98 dergelijke bijeenkomsten, OLAF aan drie en INTERPOL aan één.

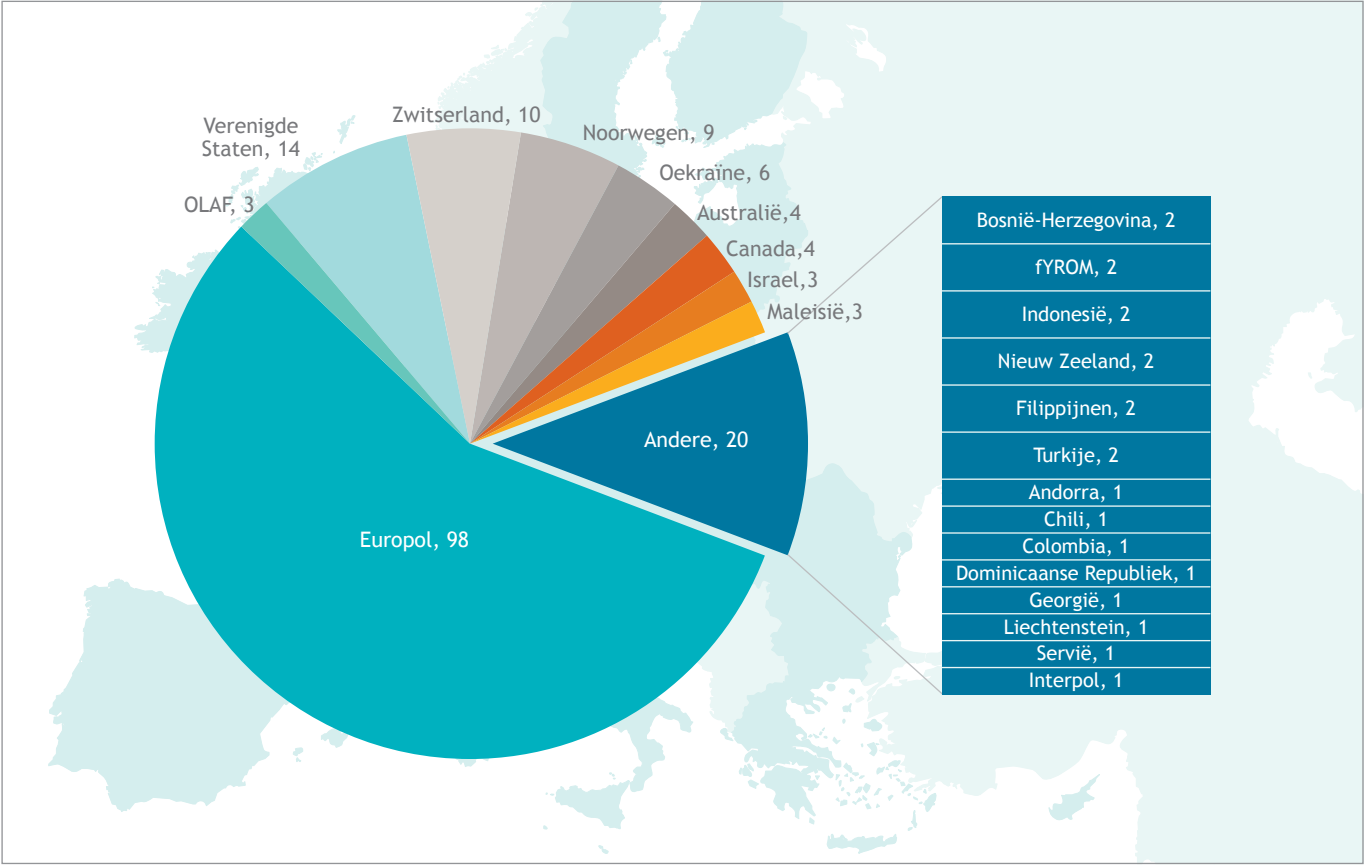
Dat een iets kleiner aantal coördinatievergaderingen werd gehouden terwijl meer zaken geregistreerd waren, is te danken aan de blijvende inzet van Eurojust om dit instrument uit te dragen en te verbeteren, door zaken te selecteren die geschikt zijn voor een coördinatievergadering. Het is niet altijd het beste besluit bij de aanpak van een zaak om een coördinatievergadering te organiseren omdat Eurojust zijn doelen met minder kostbare opties ook kan bereiken.

Indien een coördinatievergadering noodzakelijk is, worden vaak organisatorische en kostenbesparende instrumenten ingezet, zoals: (a) vergaderingen met gedeeld voorzitterschap waarin twee nationale vertegenwoordigingen een gezamenlijke vergadering houden voor het behandelen van twee gerelateerde zaken, (b) bijeenkomsten gehouden door een enkele Nationale Vertegenwoordiging voor het simultaan behandelen van meerdere gerelateerde zaken en (c), videoconferencing, die in 2014 deelnemers in staat stelde negen coördinatievergaderingen bij te wonen.

Het College heeft de *Richtlijnen inzake vertrouwelijkheid en openbaarmaking van informatie binnen het kader van Eurojust coördinatievergaderingen* [Guidelines on confidentiality and disclosure within the framework of Eurojust coordina-

Derde landen, samenwerkingspartners en internationale organisaties betrokken bij coördinatievergaderingen

Voorbeeld van een zaak

De Belgische autoriteiten onderzochten een OCG die opereerde in België, Bulgarije, Nederland en Roemenië. De OCG heeft vermoedelijk fraude op grote schaal gepleegd, inclusief inbreuk op de sociale wetgeving. Ongeveer 100 Roemeense arbeiders waren sinds 2007 illegaal werkzaam bij Nederlandse en Roemeense staatsburgers in de Belgische bouwsector met betrokkenheid van een carrousel van Belgische en Bulgaarse bedrijven. Verschillende Belgische bouwbedrijven werden verdacht van het gebruik van deze Roemeense werknemers, in overtreding van het verbod op de tijdelijke plaatsing van arbeiders. De Roemeense arbeiders werden onder valse voorwendselen door Nederlandse bedrijven uitgezonden via Bulgaarse bedrijven of onterecht geregistreerd als zelfstandigen bij Belgische bedrijven.

Op verzoek van België heeft Eurojust twee coördinatievergaderingen verzorgd. Tijdens de eerste vergadering in mei 2013 hebben de Belgische autoriteiten het Belgisch onderzoek uitgebreid toegelicht. Hoewel andere staten betrokken waren bij de zaak, heeft de vergadering duidelijk gemaakt dat er alleen in België onderzoeken hangende waren en derhalve zouden vervolgingen waarschijnlijk niet in de andere staten plaatsvinden. Verder werd de uitvoering van een Belgisch verzoek om wederzijdse rechtshulp gericht aan Nederland onderworpen aan wijzigingen. De Nederlandse autoriteiten hebben de nodige aanvullende informatie toegelicht. De Bulgaarse autoriteiten hebben uitgelegd dat een verzoek om informatie met betrekking tot bankrekeningen de goedkeuring van het Hooggerechtshof nodig heeft vóór de uitvoering, in verband met de geheimhoudingsregelingen die van toepassing zijn in Bulgarije.

Tijdens de tweede vergadering in februari 2014 werd een beoordeling gemaakt van de praktische en juridische uitdagingen bij het simultaan uitvoeren van ondervragingen en huiszoekingen in alle betrokken lidstaten op één dag. Een van de mogelijke juridische belemmeringen betrof de in Nederland te houden verhoren in aanwezigheid van een Belgische onderzoeker. Dit scenario gaf aanleiding tot bezorgdheid over de conformiteit van de maatregel met de jurisprudentie zoals vastgesteld door het Europees Hof van de Rechten van de Mens in de zaak Salduz, en zoals uiteengezet in de Salduz-wet. Volgens deze wetgeving heeft een verdachte het recht om bijstand door een raadsman bij het eerste (politie)verhoor. Gezien de mogelijke gevolgen van deze wetgeving betreffende het gebruik van getuigenissen als bewijs, besloten de deelnemers om de Belgische onderzoeksrechter een *ex officio* verzoek ter aanwezigheid van een advocaat bij interviews in te laten dienen. Na beoordeling van het mogelijke resultaat van simultane acties, hebben de deelnemers ook besloten een gemeenschappelijke actiedag in april 2014 te organiseren en een coördinatiecentrum bij Eurojust op te zetten. De doelstelling van de gezamenlijke operatie was om collusie en de vernietiging van bewijsmateriaal te voorkomen, en om verdere nadelen voor de Belgische en Nederlandse autoriteiten te vermijden. Het resultaat van de gezamenlijke operaties waren 19 huiszoekingen, 30 zoekingen bij bedrijfsterreinen en 42 personen ondervraagd.

tion meetings] op 8 april 2014 aangenomen, in zijn assistentie aan het bewerkstelligen van de beste aanpak van gevoelige juridische kwesties voortkomend uit de coördinatievergaderingen.

1.2.2 Coördinatiecentra

Coördinatiecentra bieden de unieke mogelijkheid voor directe uitwisseling van informatie en een gecentraliseerde coördinatie van de gelijktijdige uitvoering van, onder andere, aanhoudingsbevelen, zoekingen en confiscaties in verschillende staten. De coördinatiecentra bevorderen de tijdige transmissie van informatie die urgent nodig is voor de uitvoering van dergelijke maatregelen en voor nieuwe uitgegeven verzoeken om weder-

zijdse rechtshulp.

Eurojust heeft tien coördinatiecentra opgericht ter ondersteuning van gezamenlijke actiedagen. Deze waren georganiseerd door België (1), Frankrijk (1), Finland (1), de Tsjechische Republiek (1), Spanje (2), Italië (2) en Nederland (2), met de medewerking van de andere lidstaten, waaronder België (4) en het Verenigd Koninkrijk (4). Europol (9) en de VS (2) namen ook deel aan een aantal van deze gezamenlijke actiedagen.

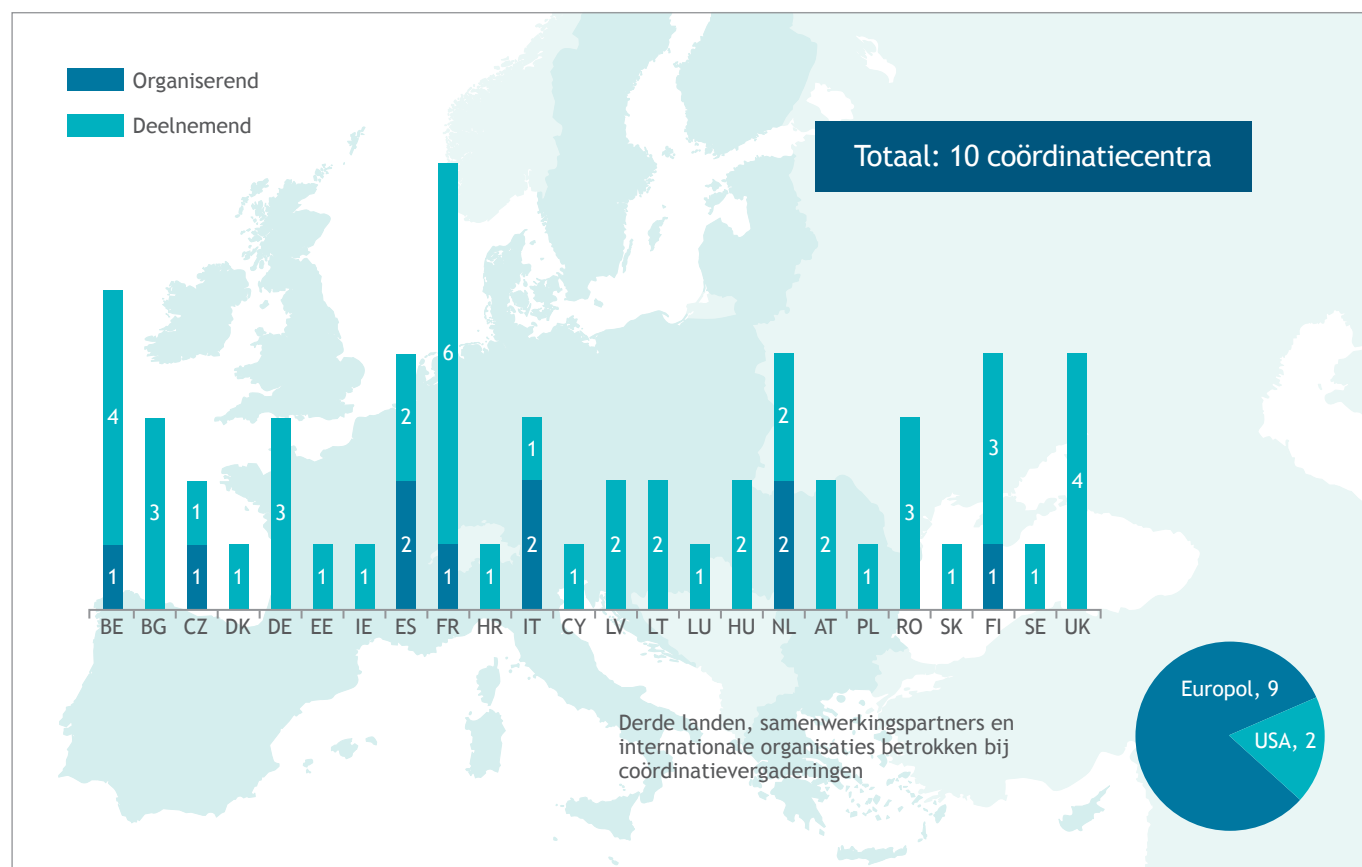
De beoogde soorten criminaliteit omvatten onder andere oplichting en fraude, cybercrime, illegale immigratie en drugshandel.

Vergeleken met de 7 uit 2013, tonen de 10 coördinatiecentra opgezet in 2014, de groeiende populariteit van dit operationele instrument bij de binnenlandse autoriteiten en Nationale Vertegenwoordigingen bij Eurojust in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit in Europa.

Deze gezamenlijke operaties, waarbij de nationale vervolgingsinstanties betrokken zijn, leveren een extra bevestiging van de toegevoegde waarde van Eurojust.

Naast hun inherente toegevoegde waarde in de operationele sfeer, kunnen de coördinatiecentra een significante rol spelen bij de ontwikkeling van de juridische dimensie van de zaak, vooral in het anticiperen en tijdig oplossen van complexe juridische kwesties die ontstaan voor en tijdens de gezamenlijke actiedagen, zoals de kwesties voortvloeiend uit de verschillende nationale wettelijke kaders rondom inbeslagneming en confiscatie van activa, of rondom de procedurele vereisten uiteengezet op nationaal niveau aangaande de uitvoering van EAB's.

Coördinatiecentra

Voorbeeld van een zaak

Een netwerk van verschillende OCG's, die een geraffineerde en frauduleuze carrouselconstructie rondom alcoholische dranken in verschillende lidstaten exploiteerden, werd ontdekt. Alcoholische dranken werden verhandeld door heel Europa via spiegel- of spookbewegingen, hierbij gebruik makend van vervalste begeleidende elektronische documenten (e-AD's) om hun ware eindbestemming te verbergen, in de meeste gevallen het Verenigd Koninkrijk, waar de dranken op de markt werden gebracht. Het bedrag van de onrechtmatig ontdoken accijnzen wordt geschat op tientallen miljoenen euro's.

De Italiaanse zaak (Operation Cocktail) werd geregistreerd in april 2013, met betrokkenheid van België, Frankrijk, Duitsland, Nederland, Roemenië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

De zaak ontwikkelde zich in twee fasen. Tijdens de eerste fase in 2013, verzamelde en analyseerde Eurojust operationele informatie van de nationale autoriteiten (bv douane en politionele instanties) om de *modus operandi* en criminele patronen van de OCG's te detecteren en om mogelijke opties voor te leggen ten behoeve van een juridische respons. Daarnaast coördineerde Eurojust de uitgifte en uitvoering van verzoeken om rechtshulp en organiseerde twee coördinatievergaderingen.

Gedurende de tweede fase in 2014, coördineerde Eurojust de juridische respons, geleverd op nationaal niveau tegen de OCG's, door twee coördinatiecentra te organiseren die, met een interval van 6 maanden, steun leverden bij twee verschillende actiedagen.

Het eerste coördinatiecentrum in mei 2014 volgde een reeks aanhoudingen (5 ervan, waaronder de leiders van de Belgische OCG), zoekingen en inbeslagnemingen in Frankrijk en Duitsland en was gericht op verdachten in de Belgische onderzoeken. Andere resultaten waren de bevrozing van drie bankrekeningen in Letland, 23 zoekingen, en de inbeslagname van contant geld, computers, laptops, mobiele telefoons, rijtuigen en andere hoogwaardige zaken.

Het tweede coördinatiecentrum in november 2014 was gericht op verdachten bij Italiaanse strafprocedures en resulteerde in de arrestatie van 20 leden van de OCG's, waaronder de leiders. De arrestaties werden uitgevoerd op basis van de 14 nationale aanhoudingsbevelen uitgevoerd in Italië en zes EAB's uitgevoerd in Duitsland, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk. Daarnaast werden 30 panden doorzocht en werden de financiële en vastgoed activa (waaronder verschillende bankrekeningen), wapens, computers, auto's, mobiele telefoons en documenten in beslag genomen.

De toegevoegde waarde van dit coördinatiecentrum wordt duidelijk als men de omstandigheden beschouwt rond de uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd tegen een van de belangrijkste verdachten in deze zaak, een Italiaanse staatsburger woonachtig in het Verenigd Koninkrijk. Alle maatregelen waren getroffen voor zijn arrestatie op Brits grondgebied tijdens de gezamenlijke actiedag. Echter, bij aanvang van de gezamenlijke operatie vernam het coördinatiecentrum dat hij de avond daarvoor naar Spanje was vertrokken. Het coördinatiecentrum heeft de Spaanse Vertegenwoordiging bij Eurojust hier direct van op de hoogte gesteld, die op zijn beurt de Spaanse autoriteiten inschakelde in een poging de verdachte te lokaliseren. De Spaanse autoriteiten hebben actief maar zonder succes naar hem gezocht. Vroeg in de morgen van de daaropvolgende dag werden de Britse autoriteiten geïnformeerd dat de naam van de verdachte op een passagierslijst voor een vlucht vanuit Spanje naar Gatwick airport (Verenigd Koninkrijk) voorkwam. Deze informatie werd, via het coördinatiecentrum, doorspeeld naar de Italiaanse en Spaanse autoriteiten. De cirkel was nu rond, en de verdachte werd na zijn vertrek uit Spanje bij aankomst op de luchthaven van Gatwick aangehouden.

De uitdagingen in deze zaak bestonden uit: de complexiteit van de frauduleuze constructie toegepast door de OCG's; hun mogelijkheid om, bijna ongemerkt, en grote hoeveelheden alcoholische dranken over lidstaten te verplaatsen. Tijdens de afhandeling van de zaak bij coördinatiecentra, ondersteunde Eurojust de tijdige en gezamenlijke uitvoering van acties zoals aanhoudingen en inbeslagnemingen, met inachtneming van het procedurele tijdschema en vereisten. In beide coördinatiecentra heeft Europol een mobiel kantoor ingezet voor toegevoegde on-the-spot steun aan de operatie.

1.2.3 Informatieuitwisseling en het Eurojust-CMS

Ontwikkeling en vaststelling van beleid met betrekking tot het CMS

Het CMS is een op maat gemaakte database voor de opslag en verwerking van zaakgerelateerde gegevens. Het CMS faciliteert de coördinatiewerkzaamheden van Eurojust, maakt de toegang tot de data en het leggen van dwarsverbanden in de data mogelijk en faciliteert de controle op de rechtmatigheid van de verwerking van persoonlijke gegevens.

Twee verbeterde versies van het CMS werden in 2014 ontwikkeld om het operationeel vermogen en de bruikbaarheid ervan te verbeteren. In de eerste helft van 2014, werd CMS 3.5 uitgebracht met een breder scala van functies voor datainvoer en verwerking, en om de naleving van gegevensbeschermingsregels te vergroten. De tweede verbetering – versie 4.0 – werd gedurende de tweede helft van 2014 ontwikkeld. CMS 4.0, dat naar verwachting begin 2015 wordt uitgebracht, biedt flexibele toegang tot het CMS voor diverse gebruikersgroepen en creëert de eerste vereiste voor de toegang van ENCS gebruikers tot het CMS. Het vernieuwt de

automatische invoer van het gebruiksvriendelijke pdf-formulier voor artikel 13 en verbetert de responstijd van het systeem. De volgende versie van het CMS – versie 4.1 – die ook in 2015 zal worden ontwikkeld, bevat een belangrijke update voor het vastleggen van besluiten op basis van artikel 19 uit de *Procedureregeling betreffende de verwerking en bescherming van persoonsgegevens bij Eurojust* [Rules of procedure on the processing and protection of personal data at Eurojust].

Het College heeft in 2014 een nieuw beleid aangenomen met betrekking tot het gebruik en onderhoud van het CMS. De ‘aanpak voor data-invoer’, in juli aangenomen, introduceerde gemeenschappelijke standaarden voor data-invoer en een uniforme werkwijze die de Nationale Vertegenwoordigingen dienen te hanteren. De ‘holistische aanpak’, in oktober aangenomen, heeft het concept van het CMS uitgebreid met componenten die aan het systeem zijn toegevoegd tijdens verschillende stadia van de ontwikkeling ervan, en biedt een basis voor uniforme veranderingsmanagement en onderhoud van meerdere systeemcomponenten.

Het gebruiksvriendelijke pdf-formulier voor artikel 13

Artikel 13 van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust vereist dat de nationale autoriteiten Eurojust voorziet van alle informatie die nodig is voor de uitvoe-

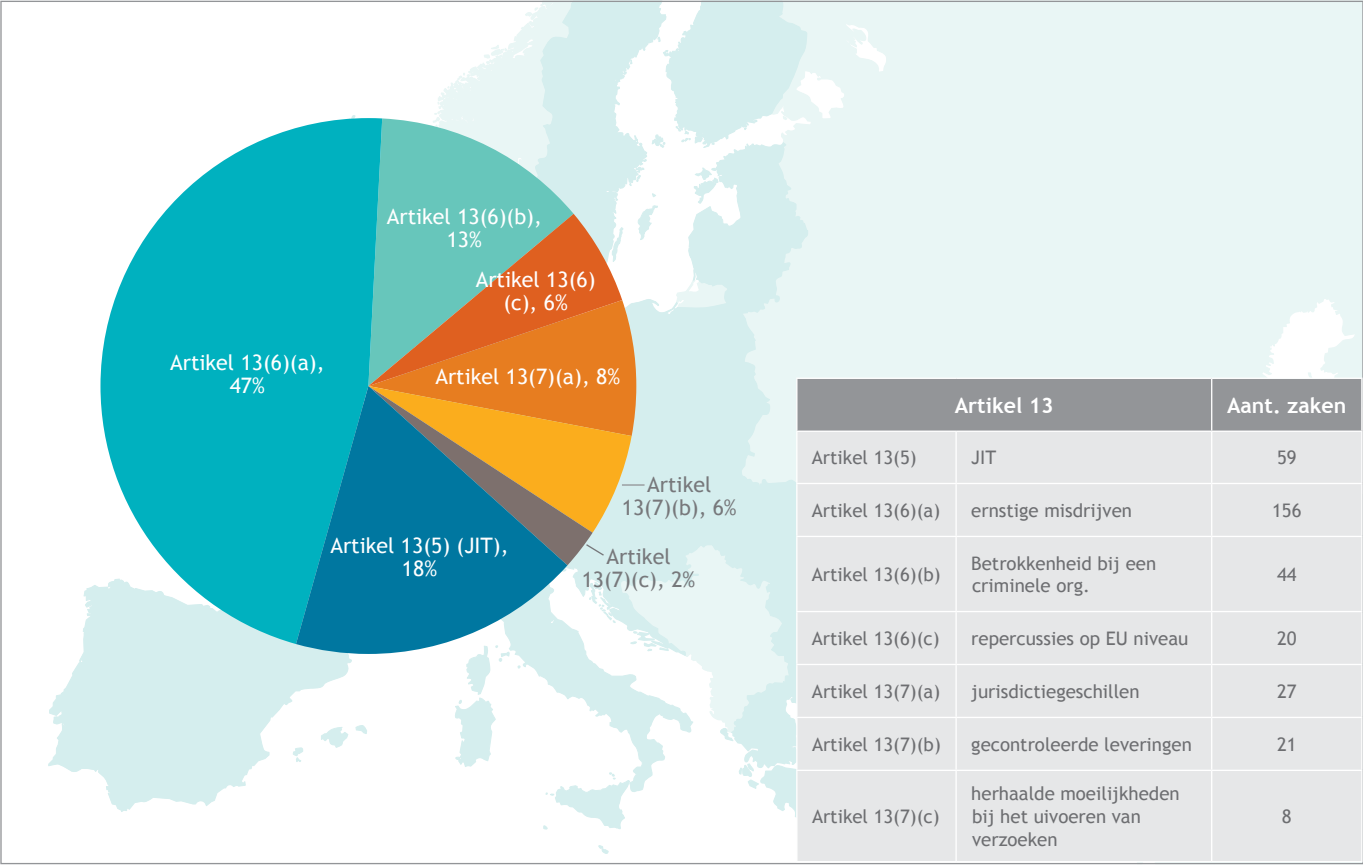
ring van haar operationele taken. Het gebruiksvriendelijke pdf-formulier voor artikel 13 is een elektronisch sjabloon ontwikkeld door Eurojust ten behoeve van de gestructureerde transmissie van dergelijke informatie van de nationale autoriteiten naar Eurojust. Het College heeft in 2014 het proces, zoals toegepast, en de opgebouwde ervaring beoordeeld en een mogelijke weg vooruit besproken voor de implementatie door Eurojust van artikel 13 van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust.

De noodzaak om het artikel 13-formulier meer gebruiksvriendelijk te maken voor de nationale autoriteiten werd benadrukt tijdens de Zesde Ronde van Wederzijdse Evaluaties, en is een van de uitkomsten van het 2e overleg van Nationale Correspondenten voor Eurojust, gehouden in november 2014. In 2014 werden er drie updates van het formulier uitgebracht. Met deze updates kon Kroatië het formulier in het CMS importeren. Ook hebben een aantal tekstwijzigingen het formulier duidelijker gemaakt. Eurojust heeft eind 2014 een traject gelanceerd om het formulier te vereenvoudigen.

Banden tussen Het ENCS en het CMS

De implementatie van het Secure Network Connection project werd in 2014 voortgezet. Dit project is gericht op het opstellen van beveiligde netwerkverbindingen tussen Eurojust en 28 lidstaten. De verbindingen tussen België, Hongarije, Polen, Slovenië, Finland en Zweden zijn ope-

Aantal artikel 13-zaken

rationeel geworden, waardoor men tot een totaal van 11 lidstaten met een gevestigde en operationele beveiligde verbinding (verbindingen met Bulgarije, de Tsjechische Republiek, Letland, Nederland en Roemenië waren reeds aanwezig) kwam. De beveiligde verbindingen voorzien in de implementatie van de vereisten voortvloeiend uit artikel 12 (die de toegang tot het CMS verstrekt voor het ENCS in iedere lidstaat) en artikel 13 (uitwisseling van 'smart' PDF-sjablonen via e-mail) van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust en verbeteren de veilige uitwisseling van informatie tussen Eurojust en de lidstaten.

1.2.4 Eurojust en JIT's

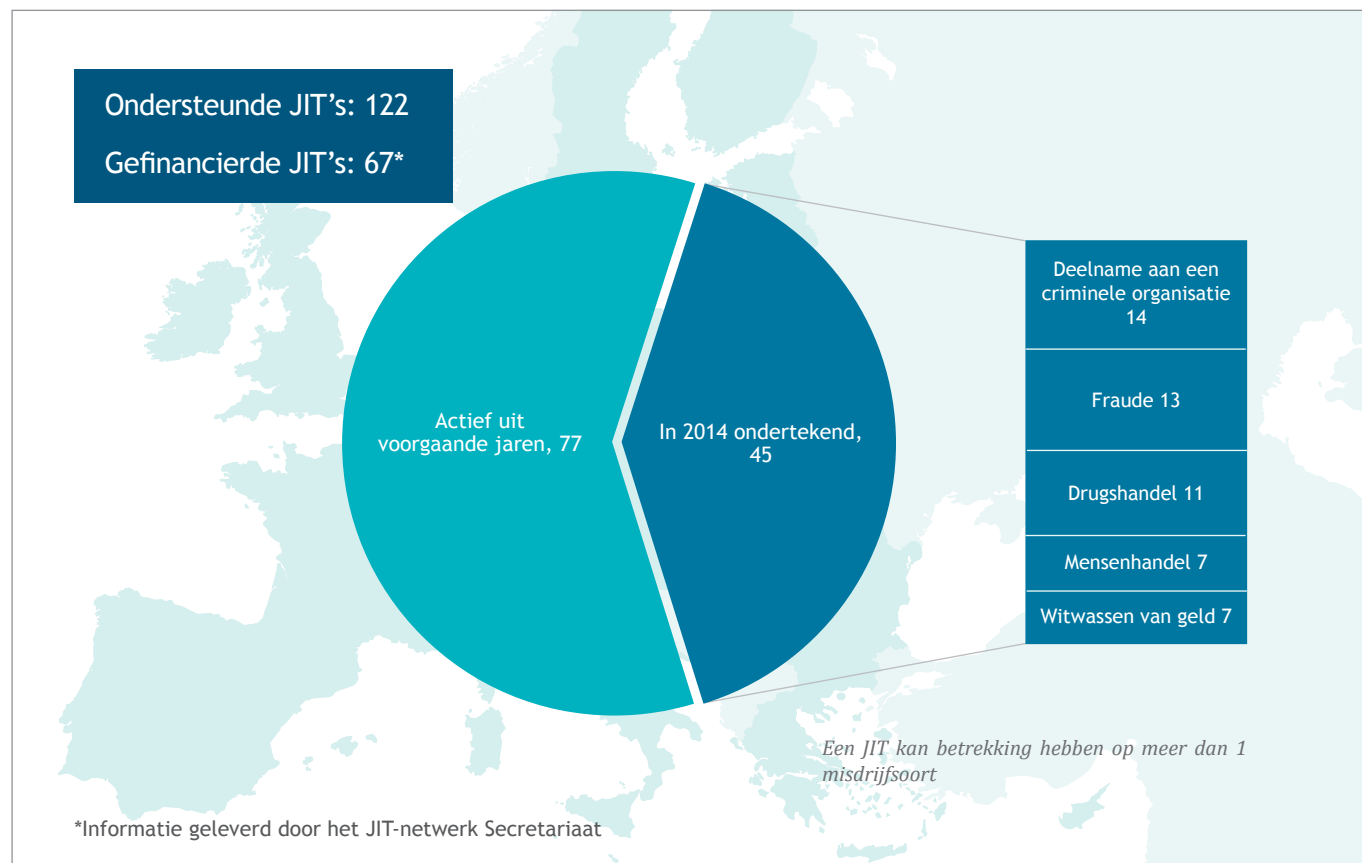
JIT's zijn een effectief operationeel instrument voor politieke en justitiële autoriteiten ter wille van het faciliteren van rechtshulp bij grensoverschrijdende onderzoeken. De mogelijkheid voor JIT-leden om informatie rechtstreeks zonder formele verzoeken te kunnen delen, de mogelijkheid om onderzoeksmaatregelen direct onderling te kunnen aanvragen en de betrokkenheid van Eurojust door middel van directe steun en hulp, is zeer waardevol gebleken. In 2014, werden 122 JIT's ondersteund door nationale leden. 45 hiervan werden in 2014 opgericht. Nationale leden hebben hieraan deelgenomen in hun hoedanigheid van nationale bevoegde instanties of namens Eurojust overeenkomstig artikel 9(f) van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust.

Fiches Suédoises

De *Fiches Suédoises* bieden een overzicht van de structuur en het functioneren van het ENCS per lidstaat. Dit instrument wordt regelmatig geactualiseerd door Eurojust ter ondersteuning van de implementatie van het ENCS en voor de uitwisseling van ervaring en goede praktijken. Sinds november bevatten de *Fiches* een sectie met een collectie van beschikbare nationale richtlijnen met betrekking tot de implementatie van artikel 13 van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust en het verdelen van zaken tussen Eurojust het EJJN.

Overeenkomstig artikel 13(5) van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust, moeten de lidstaten waarborgen dat de nationale leden geïnformeerd worden over de oprichting van JIT's en over de resultaten van het werk van dergelijke teams. Eurojust ontving 59 meldingen. Eurojust assisteerde bij: (i) het opstellen van JIT-overeenkomsten of het uitbreiden van al bestaande overeenkomsten, (ii) het adviseren over de EU en internationale wettelijke kaders bij het opstellen van een JIT, (iii) het

Door Eurojust ondersteunde JIT's en de belangrijkste misdrijfsoorten

verstrekken van informatie over verschillende procedurele systemen, (iv) het identificeren van geschikte zaken voor Joint Investigation Teams, (v) het organiseren van coördinatievergaderingen ter ondersteuning van JIT's en (vi) het verlenen van bijstand bij gecoördineerde acties.

Coördinatievergaderingen die georganiseerd waren voor het faciliteren van JIT werkzaamheden hebben bijgedragen aan het oplossen van terugkerende hindernissen, zoals: (i) verschillen in rechtsstelsels met betrekking tot de regels inzake het verzamelen van bewijzen, (ii) toelaatbaarheid van bewijzen (iii) openbaarmaking van informatie en (iv) termijnen voor dataretentie.

JIT's hebben zich ook ontwikkeld tot snelle en flexibele instrumenten voor samenwerking met derde staten. Eurojust heeft ondersteuning geleverd voor het beheer van zeven JIT's met betrokkenheid van derde staten – waarvan er drie recentelijk opgericht werden. Eurojust heeft geholpen de juridische en praktische belemmeringen die vooral verband houden met deelname van derde staten te overwinnen.

Gezien de noodzaak tot reflectie inzake de uitdagingen bij een meer uitgebreide samenwerking met derde landen, heeft Eurojust in juni 2014 de 10e jaarlijkse vergadering van het netwerk van nationale JIT-experten belegd, georganiseerd door het secretariaat van het JIT-netwerk. De vergadering, met als titel [JIT's 'Buiten de EU': op weg naar een vaker gebruik van JIT's met niet-EU staten](#) [[JITs 'Beyond the EU': Towards a Greater Use of JITs with Non-EU States](#)] was gericht, onder andere, op de juridische en praktische aspecten van het opstellen en beheren van JIT's met derde landen, op specifieke issues gerelateerd aan de uitwisseling

van informatie en bewijzen met derde landen en op de bijdrage door het JIT-netwerk secretariaat aan de promotie en ontwikkeling van JIT's met buurlanden.

Professionals waren het met elkaar eens over het belang van de assistentie van Eurojust waar het betreft de betrokkenheid van derde staten bij Joint Investigation Teams – zoals het aanwijzen van geschikte zaken, het initiëren en faciliteren van contacten en het verstrekken van een analyse die van belang is bij het besluit om een JIT op te richten. Wegens de grote verschillen in juridische systemen wordt de EU-JIT-modelovereenkomst door de professionals als niet geheel passend in relatie tot derde landen beschouwd en heeft wellicht enkele aanpassingen nodig. De professionals hebben alle lidstaten aanbevolen het Tweede Aanvullend Protocol bij het Verdrag van 1959 betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken te implementeren.

De professionals hebben verder het belang van een veilige informatie-uitwisseling met derde landen in het kader van JIT's benadrukt. In dat opzicht helpt het uitlenen van de technische uitrusting van Eurojust om een veilig communicatiekanaal tussen JIT-partijen te bewerkstelligen.

De kwestie van het gebruik van informatie en bewijsmateriaal moet zorgvuldig worden opgepakt, vooral met betrekking tot derde landen die de doodstraf hanteren. Verder moet het JIT-netwerk secretariaat het leggen van contacten met partners (bijvoorbeeld Europol, CEPOL, het EJTN en het secretariaat van het Verdrag tot Politie Samenwerking voor Zuidoost-Europa) faciliteren ten behoeve van het uitvoeren van opleidingen en bewustmaking over JIT's binnen de Europese Unie.

De praktijkmensen hebben de bereikte resultaten, alsook juridische kwesties en praktische moeilijkheden, aange troffen tijdens de verschillende fases van een JIT, geëvalueerd. Een aantal JIT-evaluaties zijn bij het JIT-netwerk Secretariaat ingediend (zie Sectie 6.2).

De financiering van JIT operaties door Eurojust

Eurojust bleef financiële en logistieke steun bieden aan JIT activiteiten vanuit haar reguliere begroting. Hierdoor werden 67 JIT's ondersteund, waarvan 48 nieuw opgerichte JIT's.

In 2014 werden enkele aanpassingen in de JIT-begrotingsprocedure geïntroduceerd, inclusief financiële steun aan derde landen die samen met lidstaten in JIT's betrokken waren. In de loop van het jaar ontving Eurojust 12 verzoeken van JIT's waarbij derde landen waren betrokken. Daarnaast werd financiering verleend aan JIT's die opgericht zijn met instrumenten anders dan het **Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie 2000** en het **Kaderbesluit 2002/465/JBZ** aangaande JIT's.

Voorbeeld van een zaak

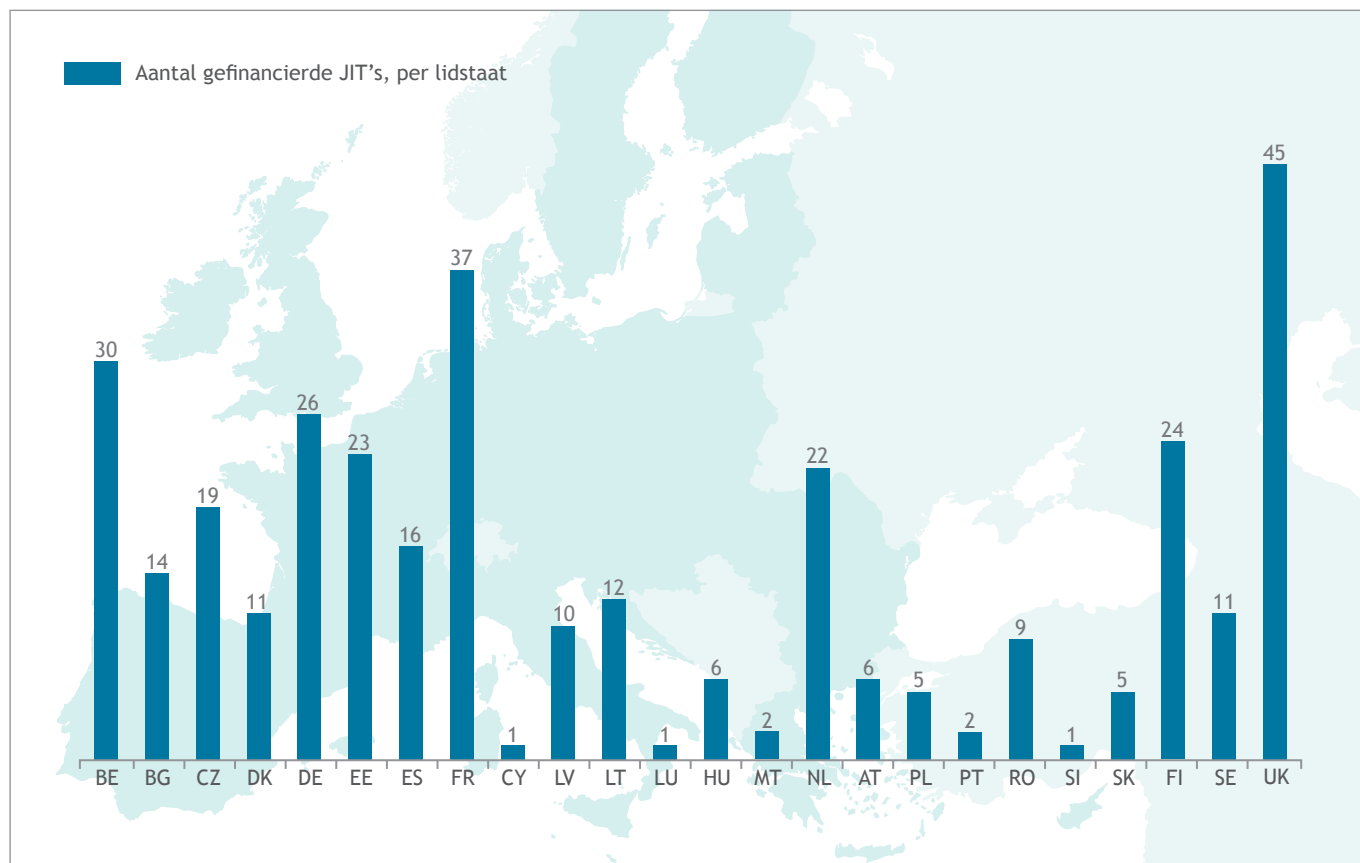
In verband met de vliegtuigramp van vlucht MH17 in Oekraïne op 17 juli 2014, werd met de assistentie van Eurojust een JIT opgericht tussen Nederland, België, Australië en Oekraïne, met deelname van Maleisië. De JIT-leden besloten in een later stadium dat Maleisië ook lid van het JIT zou worden. Eurojust heeft drie coördinatievergaderingen verzorgd en assisteerd bij (i) het bepalen van de wettelijke grondslag van het JIT jegens de betrokken derde staten, (ii) het verduidelijken van de rol van de derde staten in hun hoedanigheid als leden van het JIT, (iii) het opstellen van de JIT-overeenkomst en (iv) het vaststellen of derde staten die lid of deelnemer zijn van een JIT, aan de toelatingscriteria voldoen voor financiering via Eurojust.

Voorbeeld van een zaak

Een JIT werd opgericht om enkele OCG's uit de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië die betrokken waren bij de handel van grote hoeveelheden heroïne en cocaïne met Nederland, Oostenrijk en Duitsland te ontmantelen. De activiteiten van de OCG werden sterk gereduceerd dankzij de inzet van het JIT. Samenwerking in deze zaak heeft geleid tot een groot aantal aanhoudingen in Oostenrijk, Duitsland, Nederland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, alsmede de inbeslagname van aanzienlijke hoeveelheden heroïne, cocaïne, versnijdingsmiddelen, marihuana en contant geld.

Eurojust speelde een essentiële rol in deze zaak door het coördineren van onderzoeken in de lidstaten en het aansporen tot opening van onderzoeken en vervolgingen in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Nederland. In totaal acht coördinatievergaderingen over een periode van vier jaar werden door Eurojust georganiseerd; deze vergaderingen faciliteerden gesprekken inzake de lopende onderzoeken, de geschiktheid van het opzetten van een JIT en de gevoerde activiteiten. Deze vorm van samenwerking werd nuttig bevonden, daar men kon afzien van de noodzaak tot uitwisseling van verzoeken om wederzijdse rechtshulp tussen de lidstaten en de derde staat. Het stelde ook de autoriteiten van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië in staat de deelnemende lidstaten te informeren over de resultaten van lopende telefoontaps. Een dergelijke mogelijkheid bestond niet bij een regulier verzoek om wederzijdse rechtshulp. Eurojust heeft geassisteerd bij het opstellen van de JIT-overeenkomst, leverde ondersteuning bij de verduidelijking van juridische vereisten en advies over speciale bepalingen van de JIT-overeenkomst. In samenwerking met de betrokken instanties, heeft Eurojust een overzicht opgesteld van de verdachten en de stand van de procedure in de betrokken lidstaten. Daarnaast verleende Eurojust financiële steun aan het JIT.

Eurojust's JIT-financiering (2009/12 - 2014/8)

2014

in vogelvlucht

4-5 juni Den Haag
Strategisch overleg over terrorisme

10 -11 juni Den Haag
Strategisch seminar over het Europees Aanhoudingsbevel en vergadering van het Consultative Forum

11-12 juni
Marketing-seminar in Frankrijk

24 maart Den Haag
Eurojust neemt deel aan de topconferentie over nucleaire beveiliging

25-26 juni Den Haag
10de jaarlijkse vergadering van nationale JIT-experten

JANUARY

FEBRUARI

MAART

APRIL

MEI

JUNI

14 februari Den Haag
Bezoek van Axel Voss, Lid van het Europees Parlement, rapporteur voor de Eurojust-Verordening

21-22 mei Den Haag
16e vergadering van het Europees Netwerk inzake genocide, misdrijven tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden

15-16 mei
Marketing-seminar in Polen

26-27 mei
Marketing-seminar in Hongarije

26 februari Den Haag
35e regulier overleg van de Contactpunten van het Europees Justitieel Netwerk (EJN)

3 november Valletta

Memorandum of Understanding tussen Eurojust en het Europees Agentschap voor Fundamentele Rechten (Fundamental Rights Agency - FRA)

21 september
7de Haagse Internationale Dag

29-30 september Den Haag
Strategische vergadering over drugshandel

19-20 november Den Haag
*Vergadering, Cybercrime – het aangaan van de uitdagingen van de 21ste eeuw
[Strategic meeting, Cybercrime – rising to the challenges of the 21st century]*

21 november Brussel

Mediavoortlichting en presentatie van het Eurojust-rapport betreffende het strategisch project over Milieucriminaliteit

JUNI

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

10 juli Den Haag

Samenwerkingsovereenkomst tussen Eurojust en de Republiek Moldavië

16-17 oktober Den Haag

Vergadering van de Eurojust contactpunten en verbindingsmagistraten: Complementariteit, Synergieën en samenwerking

11-12 december Den Haag

Strategisch seminar over de bevroering en confiscatie van de opbrengsten van criminaliteit en vergadering van het Consultative Forum

15 juli Den Haag

Memorandum of Understanding tussen Eurojust en het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction - EMCDDA)

Eurojust's behandelde zaken

2.1 De door Eurojust behandelde zaken op prioriteitsgebieden

De operationele prioriteiten van Eurojust voor de periode 2014-2017 weerspiegelen in grote mate die van de EU in de strijd tegen zware en georganiseerde misdaad, zoals bepaald door Raad van de EU, uitgezonderd de illegale handel in vuurwapens. Echter, onder de prioriteiten van Eurojust bevinden zich bepaalde misdrijfsoorten die niet als prioriteit werden opgenomen in de beleidscyclus van de EU, namelijk corruptie, misdrijven die de financiële belangen van de EU schaden en terrorisme.

EMPACT

Elk van de prioriteiten overeengekomen door de Raad van de EU voor de periode 2014-2017 werd vertaald naar strategische meerjarenplannen (Multi-annual Strategic Plans – MASP) die de strategische doelstellingen bepalen. Voor het bereiken van deze strategische doelstellingen zijn negen EMPACT-projecten (één voor iedere prioriteit) gelanceerd om acties van de lidstaten en EU organisaties te coördineren tegen de geïdentificeerde bedreigingen. De EMPACT-projecten bepalen jaarlijks hun Operational Action Plans (OAPS) teneinde deze strategische doelstellingen te bereiken.

Eurojust heeft actief bijgedragen aan het voorbereiden en opstellen van de OAP's voor het jaar 2015. In dit opzicht hebben Eurojust vertegenwoordigers 33 vergaderingen bijgewoond vallend onder alle negen EMPACT-criminaliteitsgebieden, met inbegrip van de nationale EMPACT-coördinatoren vergadering van november (zie Raadsdocument 15930/14), over de volgende onderwerpen: faciliteren van illegale immigratie, THB, namaakgoederen, accijnzen en MTIC-fraude, synthetische drugs, cocaïne en heroïne, illegale handel in vuurwapens, georganiseerde vermogenscriminaliteit en cybercrime.

De deelname van Eurojust bij de ontwikkeling van de 2015 OAP's werd bepaald door het gemeenschappelijke standpunt aangenomen door het College in 2013, dat de betrokkenheid van Eurojust voorzag op de volgende 6 gebieden: samenwerking met derde landen, financiële onderzoeken (waaronder de ontneming van vermogensbestanddelen), bewustmaking, opleiding, juridische/praktische obstakels,

en het opvoeren van het aantal gecoördineerde onderzoeken en vervolgingen.

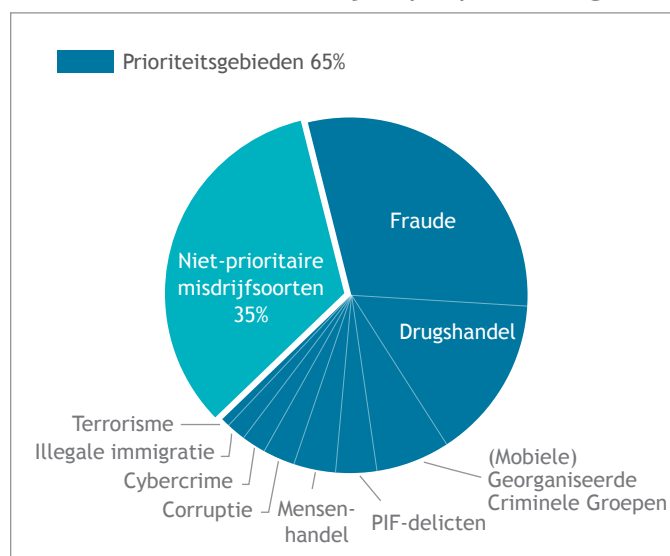
Aanpak van de opbrengst van misdrijven

De inspanningen van Eurojust bij de ondersteuning van professionals in het omgaan met ernstige misdrijven behelsde het identificeren, bevrozen, het in beslag nemen en het delen en teruggeven van de opbrengsten van misdrijven.

Kaderbesluit 2003/577/JBZ van de Raad van 22 juli 2003 inzake de tenuitvoerlegging in de Europese Unie van bevroeringsbevelen met betrekking tot voorwerpen of bewijsstukken, en Kaderbesluit 2006/783/JBZ van de Raad van 6 oktober 2006 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning van confiscatiebevelen, zijn belangrijke instrumenten om ervoor te zorgen dat misdaad niet loont. Ieder Besluit voorziet in een standaard certificaat voor de professionals.

Om de toepassing en naleving van de Besluiten te versoepelen, heeft Eurojust bewerkbare versies van de certificaten voor professionals via haar website beschikbaar gesteld.

Behandelde zaken van Eurojust per prioriteitsgebied

Prioriteitsgebieden - globale statistieken

Prioriteitsmisdrijf	Aantal zaken		Coördinatievergaderingen		JIT's	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Fraude	449	560	60	60	21	32
Corruptie	52	55	16	9	3	4
PIF misdrijven	31	70	8	7	1	2
MOCG's	257	128	66	13	8	13

Prioriteitsmisdrijf	Aantal zaken		Coördinatievergaderingen		JIT's	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Drugshandel	239	283	56	52	26	31
Cybercrime	29	42	10	15	9	6
Illegale immigratie	25	32	5	10	7	9
Terrorisme	17	14	3	4	1	2
Mensenhandel	84	71	24	12	15	18

2.1.1 Fraude

De aanzienlijke groei van het aantal fraudezaken werd voortgezet, in navolging van een trend die in 2012 begon. Uit een totaal van 560 zaken vertegenwoordigen de fraudezaken bijna één derde van alle in 2014 geregistreerde Eurojust zaken. Vergeleken met 2013, bleef het aantal coördinatievergaderingen ongewijzigd (60), terwijl het aantal JIT's sterk is toegenomen (32).

Fraudezaken werden voornamelijk als op zich staande strafbare feiten behandeld (348) of via de generieke categorie "andere soorten fraude". Van de subcategorieën van fraude, zijn de meest gerapporteerde: oplichting (157) en BTW-fraude (141). Fraude wordt doorgaans geassocieerd met het witwassen van geld (83), deelname aan een criminele organisatie (48) en vervalsing van administratieve documenten (41).

De door Eurojust behandelde zaken tonen aan dat de lidstaten met de meeste verzoeken Hongarije, Oostenrijk en Slovenië waren. Het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Spanje ontvingen de meeste verzoeken.

Naast haar portfolio van operationele zaken, verhoogde Eurojust haar bijdrage aan de inspanningen op EU-niveau om alle vormen van fraude tegen te gaan. Tegen deze achtergrond, belegde Eurojust vergaderingen met delegaties van de Europese Rekenkamer om de effectiviteit van de EU in de strijd tegen grensoverschrijdende BTW-fraude te beoordelen en met vertegenwoordigers van het directoraat-generaal van de Europese Commissie voor Gezondheid en consumentenbescherming, DG SANTE (voorheen DG SANCO), ter bespreking van methoden voor de versterking van de samenwerking op het gebied van fraude rondom voedsel, alcohol, pesticiden en de etikettering van producten.

Eurojust heeft met Arcadia International gewerkt, een lid van het Consortium voor de Evaluatie van de Voedselketting, die vroeg in 2014 opdracht van DG SANTE had gekregen om een onderzoek uit te voeren naar illegale handel en namaak van pesticiden alsook om een *ad-hoc* studie uit te voeren over de impact van het huidige rechtskader (dat

toepasbaar is op voedsel fraude) op de officiële controles en handhavingsacties. Deze studies dienen de lopende werkzaamheden van de Commissie in de strijd tegen de frauduleuze praktijken in de voedselketen te ondersteunen, en in het bijzonder, te beoordelen of het relevante EU beleid en het wettelijke kader voldoende en effectief is of dat er verdere maatregelen nodig zijn.

Voorbeeld van een zaak

Bedrijven verdacht van betrokkenheid bij complexe BTW-fraude waren gedurende een aantal jaren het onderwerp van onderzoek door de Duitse autoriteiten. De kantoren van het Duitse Openbare Ministerie in Keulen en Augsburg hebben verzoeken om wederzijdse rechtshulp bij de Nederlandse autoriteiten ingediend om zoekingen uit te kunnen voeren. Het Nederlandse Wetboek van Strafvordering vereist een rechterlijke uitspraak om in Nederland geconfisqueerde documenten te laten overhandigen aan een buitenlandse autoriteit, hetgeen de mogelijkheid biedt voor belanghebbenden om klachten in te dienen. Als gevolg van deze procedure konden bepaalde verdachten, waarvan sommigen bijgestaan werden door een gezamenlijke raadsman, een klacht indienen en een beroep winnen tegen de confiscaties.

Hierdoor werd, om de uitvoering van meerdere verzoeken om wederzijdse rechtshulp tegen dezelfde personen en/of bedrijven te bespoedigen, de assistentie van Eurojust verzocht en werd een bilaterale zaak geregistreerd.

Een coördinatievergadering gehouden bij Eurojust in februari 2014 werd gericht op de mogelijkheden om het proces van uitvoering te bespoedigen met inachtneming van de beperkingen opgelegd op de betrokken procedures. De aanwezige Duitse en Nederlandse autoritei-

ten kwamen overeen over de samenwerking te verbeteren door:

- ▶ Het sturen van afzonderlijke verzoeken om wederzijdse rechtshulp ten behoeve van een dagvaarding ter beslaglegging op documenten en een bedrijfszoeking bij de magazijnen van een aantal bedrijven in plaats van het verwerken van twee verzoeken uit hetzelfde document,
- ▶ Na te vragen bij de nationale autoriteiten of documenten die van belang zijn voor het onderzoek in Augsburg in beslag genomen werden door de Nederlandse autoriteiten bij eerdere onderzoeken naar deze bedrijven; het indienen van een verzoek om wederzijdse rechtshulp om deze documenten te kunnen overdragen, en
- ▶ Het intrekken van de twee verzoeken om wederzijdse rechtshulp uit Keulen en alleen de twee verzoeken gestuurd door het parket in Augsburg uit te voeren. Het parket in Keulen kon daarna een verzoek indienen voor de verzamelde informatie ten behoeve van de Augsburg-zaken.

Het gemeenschappelijk belang en de constructieve dialoog van de deelnemende autoriteiten waren de sleutelfactoren bij het waarborgen van de juridische samenwerking tussen de twee lidstaten met inachtneming van de bestaande procedurele vereisten.

2.1.2 Corruptie

Het aantal zaken gewijd aan corruptie (55) en het aantal JIT's voor dit misdrijfsoort (4) zijn licht gestegen ten opzichte van vorig jaar terwijl het aantal gerelateerde coördinatievergaderingen significant is gedaald.

Corruptie wordt vaak opgepakt als een op zich staand strafbaar feit (26), of in combinatie met witwassen van geld (14) of oplichting en fraude (10).

Bij zaken betreffende corruptie zijn Spanje, Griekenland, Kroatië, Italië en Letland de meest verzoekende lidstaten. Het Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Duitsland en Nederland ontvingen de meeste verzoeken.

Om haar betrokkenheid op het gebied van corruptiebestrijding te versterken, zijn er procedures lopend ter wille van de associatie van Eurojust met de volgende aandachtsgebieden: corruptie in sport en ontneming van vermogensbestanddelen.

Bovendien heeft Eurojust een conferentie, georganiseerd door de *EU Grensoverschrijdende Taskforce inzake Omkoping* [EU Cross Border Bribery Taskforce], bezocht en daar een presentatie gegeven. De Taskforce bestaat uit de professionals voor de rechtshandhaving en aanklagers van de lidstaten en wordt geleid door de Maritieme Anti-Corruptie Eenheid binnen de City of London Police. Die is bedoeld om EU-agentschappen met vergelijkbare bevoegdheden bijeen te brengen voor het delen van informatie over de hedendaagse praktijk en case studies, het aanwijzen van wederzijdse zaken en mogelijkheden voor gezamenlijke onderzoeken, het ontwikkelen van netwerken en het bouwen van werkrelaties met anti-omkoping professionals om EU-brede kennis te vergroten inzake de wettelijke, juridische en operationele parameters van de verschillende instanties.

2.1.3 Strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden (PIF-delicten)

Geïntroduceerd als een prioriteitsgebied in 2014, is het aantal PIF-delicten bij de Eurojust behandelde zaken gestegen in vergelijking met de vorige verslagperiode. Het aantal in 2014 geregistreerde zaken betreffende PIF-misdrijven (70) is meer dan verdubbeld in vergelijking met 2013 (31). Zeven coördinatievergaderingen en twee JIT's waren aan PIF-misdrijven gewijd.

Binnen het kader van de door Eurojust behandelde zaken, omvatten de PIF-misdrijven sigarettensmokkel en vervalsing, in aanvulling op alle strafbare feiten die de financiële belangen van de EU direct schaden. In de meeste gevallen worden PIF-misdrijven als een groep op zich staande strafbare feiten behandeld of in combinatie met oplichting en fraude (35) of witwassen van geld (8).

Hongarije, Bulgarije, Malta en Polen waren de meest verzoekende landen. Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en de Slowaakse Republiek ontvingen de meeste verzoeken.

Het beschermen van de financiële belangen van de EU was ook onderwerp van een vragenlijst gestuurd naar alle lidstaten. De compilatie van antwoorden werd aan het College voorgelegd in december 2014. In hun antwoorden benadrukten de lidstaten de volgende factoren als de belangrijkste juridische/praktische problemen bij grensoverschrijdende samenwerking op dit gebied: de spanningen die inherent zijn aan verschillen in de rechtssystemen (bijvoorbeeld, verschillen in de vereisten aangaande de toelaatbaarheid van bewijs bij de rechtbank), vertragingen in of het verzuimen van de uitvoering van verzoeken om wederzijdse rechtshulp en de ongecoördineerde uitvoering van huiszoekingen.

De reacties hebben ook het belang aangetoond van de steun van Eurojust op dit gebied, met name wat betreft haar vermogen om bijstand te verlenen bij de voorbereiding en/of uitvoering van rechtshulpverzoeken of instrumenten, en bij het oplossen van jurisdictiegeschillen.

Voorbeeld van een zaak

Een onderzoek naar omkoping, vervalsing van documenten en illegaal bezit van goederen onderworpen aan accijns, uitgevoerd door de Litouwse douaneautoriteiten, heeft aangetoond dat Litouwse staatsburgers zich in 2011 bij een OCG hadden aangesloten om grote hoeveelheden sigaretten illegaal op de EU-markt te brengen zonder van accijnzen en BTW te betalen. De OCG vervoerde de sigaretten van het ene accijns- of douane-entrepot naar het andere in de verschillende lidstaten zonder belasting te betalen, door gebruik te maken van achterpootjes in het **Excise Movement and Control System (EMCS)**, dat ontwikkeld werd voor de controle op het vervoer van accijnsgoederen tussen de lidstaten. Het onderzoek heeft vastgesteld dat de sigaretten deels bestemd waren voor de Zweedse en Britse markten. Criminele activiteiten in verband met de strafbare feiten gepleegd in Litouwen werden ook ontdekt in Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Estland, Duitsland, Griekenland en Polen.

Eurojust werd verzocht steun te verlenen aan de justitiële samenwerking vanwege het grote aantal betrokken lidstaten en omdat de *modus operandi* van de OCG niet eerder in Litouwen was aangetroffen. In maart 2013 werd een coördinatievergadering belegd met België, Denemarken, Duitsland, Zweden en het Verenigd Koninkrijk om proactief de justitiële samenwerking te bespreken ten behoeve van het voorkomen van verdere misdrijven met dezelfde *modus operandi* en het ontmantelen van de criminele groep. Ook werd de oprichting van een JIT overwogen.

Aangezien een onderzoek naar soortgelijke criminele activiteiten in Zweden hangende was, werd een JIT-overeenkomst tussen Zweden en Litouwen ondertekend voor de duur van 1 jaar om de daders te identificeren en te vervolgen. Het JIT ontving financiering van Eurojust, die gebruikt werd voor de vertaling van benodigde documenten voor de procedures bij beide lidstaten. Het JIT werd tot januari 2015 verlengd.

Veertien Litouwse verdachten werden berecht en Litouwen heeft de procedure tegen twee in Litouwen aangehouden Zweedse staatsburgers gedenuncieerd aan Zweden. Naast het werk verricht door het JIT heeft de samenwerking tussen alle betrokken lidstaten geleid tot getuigenverhoren over heel Europa en de inbeslagname van miljoenen illegale sigaretten.

De Litouwse aanklager verklaarde dat *'het in 2014 bereikte resultaat niet mogelijk zou zijn geweest zonder de justitiële samenwerking tussen de deelnemende lidstaten.'*

2.1.4 MOCG's

Het aantal geregistreerde zaken (128) en coördinatievergaderingen (13) belegd bij Eurojust met betrekking tot MOCG's is aanzienlijk gedaald ten opzichte van 2013. Deze daling is gerelateerd aan de berekeningsmethodiek toegepast vanaf 1 januari 2014 op dit type misdrijf. Het effect van de nieuwe methodiek is dat dit type misdrijf niet langer bestaat uit (zaken met betrekking tot) deelname aan een criminele organisatie of georganiseerde criminaliteit als een strafbaar feit, maar is beperkt tot de volgende strafbare feiten: georganiseerde vermogenscriminaliteit, met inbegrip van georganiseerde overval, gestolen voertuigen en de illegale handel in cultuurgooederen. Het aantal JIT's betrokken bij dit soort criminaliteit steeg aanzienlijk (13) in vergelijking met 2013.

OPC zaken zijn voornamelijk gebaseerd op één van de volgende kernmisdrijven: OPC waaronder georganiseerde roof (58), gestolen voertuigen (15) of illegale handel in

cultuurgooederen (5). Wanneer in verband gebracht met ander crimineel gedrag, zijn deze misdaden doorgaans gekoppeld aan deelname aan een criminele organisatie (24) of moord (9).

Frankrijk, Polen, België en Tsjechië waren de meest verzoekende landen. Frankrijk, Italië, Denemarken en Roemenië ontvingen de meeste verzoeken.

Naast behandelde zaken op het gebied van OPC heeft Eurojust zijn aandacht gericht op het analyseren van procedurele en juridische vraagstukken bij procedures op MOCG's gespecialiseerd in OPC, als onderdeel van een project uitgevoerd in het kader van de OAP 2014 aangaande OPC's met EMPACT-prioriteit.

Met het oog daarop werd een rapport opgesteld in 2014 met als belangrijkste doelstelling het beoordelen van de perceptie van rechtshandavingsactoren omtrent de mate waarin juridische en procedurele kwesties een ele-

ment vormen in de wildgroei van in OPC-gespecialiseerde MOCG's, en ook hoe deze kwesties invloed hebben op positionele acties tegen MOCG's, met als gevolg dat werkelijke vervolgingen of veroordelingen zelden voorkomen. Een follow-up van het verslag van 2014, dat in 2015 wordt verwacht, is bedoeld om dezelfde kwesties als bij het eerste verslag aan te pakken, maar vanuit het oogpunt van aanklagers en rechters.

Dit door Eurojust ondersteunde project zal in 2016 tot een einde komen, wanneer een strategisch seminar met aanklagers, rechters en vertegenwoordigers van de OPC subafdeling van EMPACT om een platform te bieden voor het uitwisselen van standpunten en goede praktijken. Een eindrapport met aanbevelingen voor de lidstaten zal dan uitgebracht worden.

2.1.5 Drugshandel

Het aantal zaken met betrekking tot drugshandel is aanzienlijk gestegen (283), terwijl het aantal coördinatievergaderingen licht gedaald is (52). Het aantal JIT's opgesteld ter behandeling van dit soort misdrijf is gestegen (31) in

vergelijking met 2013. Drugshandel is de tweede meest voorkomende vorm van criminaliteit bij de behandelde zaken van Eurojust gedurende 2014.

Naar het patroon gezien in het voorgaande jaar, werd de overgrote meerderheid van de drugs zaken geregistreerd in 2014, behandeld als een op zich staand strafbaar feit (223). Deelname aan een criminele organisatie (37), georganiseerde misdaad (19) en witwassen van geld (16) waren de meest frequent gekoppelde misdrijven. Cannabis en cocaïne zijn de gereguleerde stoffen die het meest frequent doelwit waren in deze zaken.

Met betrekking tot drugshandel zaken waren Spanje, Italië en Slovenië de meest verzoekende landen. Spanje, Nederland en Italië ontvingen de meeste verzoeken.

Naast de operationele behandeling van zaken, is Eurojust bijzonder actief geweest op strategisch niveau in dit prioriteitsgebied. Eurojust heeft interactie gehad met veel van de belangrijkste spelers op dit gebied, zoals EMCDDA, de Pompidou-groep en het Europees netwerk van Procureurs over synthetische drugs en psychoactieve stoffen.

Voorbeeld van een zaak

Vanaf 2013 zijn er onderzoeken uitgevoerd in België, Frankrijk, Italië, Nederland, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk naar overvallen bij juwelierszaken die gepleegd zijn vanaf 2011. Het onderzoek legde een hiërarchische en gedisciplineerde OCG bloot die samengesteld was uit Roemeense staatsburgers die, naar verluidt, actief waren in veel lidstaten. Ze planden hun activiteiten zorgvuldig, waarbij ze mokers en afleidingsmethoden zoals molotovcocktails, drukke straten en brandende auto's inzetten. De juweliers waren gekozen op basis van ontsnappingsroutes. Er wordt aangenomen dat de opbrengsten van de diefstallen, een bedrag van enkele miljoenen euro's, overgedragen werd aan de OCG in Roemenië. De uitwisseling van informatie op politieel niveau (via Interpol, Europol en bilateraal) en de forensische analyse van kleding en andere voorwerpen in beslag genomen op de plaats van het delict, hebben de verdachten gekoppeld aan een aantal overvallen in verschillende lidstaten.

Verschillende zaken werden bij Eurojust geregistreerd en een coördinatievergadering tussen het Verenigd Koninkrijk en Roemenië werd in juni 2013 belegd met als gevolg de oprichting een maand later van een JIT tussen het Verenigd Koninkrijk en Roemenië. België werd vijf maanden later ook lid van het JIT. Het JIT kreeg financiering van Eurojust. De steun van Eurojust zorgde ervoor dat JIT-leden een pragmatische benadering bij de behandeling van bewijsmateriaal konden hanteren en eenvoudig toegang hadden tot informatie voortkomend uit de lopende onderzoeken. Als gevolg van verbanden tussen de roofovervallen over heel Europa, belegden Italië en het Verenigd Koninkrijk nog een coördinatievergadering in december 2013 waarbij België, Kroatië, Frankrijk, Hongarije, Italië, Nederland, Roemenië, Slovenië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk aanwezig waren. Hierbij werd actuele informatie over de onderzoeken en vervolgingen gedeeld. Na de vergadering werd aanvullende informatie aangaande nieuwe overvallen gepleegd door leden van dezelfde OCG uitgewisseld en beoordeeld. Hoewel er geen misdrijven in Roemenië waren gepleegd, was de informatie verstrekt door de Roemeense autoriteiten aan de andere deelnemende staten essentieel voor het succes van de justitiële samenwerking in deze zaak.

EAB's werden uitgevaardigd door verschillende lidstaten en arrestaties werden verricht in België, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk. Vele verdachten werden op heterdaad betrapt en bekenden vaak schuld bij de terechtzitting. Tegen eind 2014 werden meer dan 20 personen veroordeeld in de betrokken staten. De zaak was nog hangende in 2014 en verdere processen en veroordelingen worden in 2015 verwacht.

Voorbeeld van een zaak

In 2013 werden twee vrachtwagens met Nederlandse kentekens afkomstig uit Spanje en bestuurd door twee Nederlandse staatsburgers, onderworpen aan een inspectie door de Franse douane. In de eerste vrachtwagen troffen en confisqueerden de onderzoekers 901 kilogram cannabis. Hoewel er geen cannabis gevonden werd in de tweede vrachtwagen, werd er wel een verborgen ruimte voor drugs ontdekt.

De twee Nederlandse staatsburgers werden aangehouden door de Franse autoriteiten en een onderzoek naar een vermeende samenwerking om drugs te importeren werd tegen hen in Frankrijk geopend. Volgens hun getuigenissen, werkten de twee koeriers voor hetzelfde criminele netwerk dat actief was in drie lidstaten. De drugs werden in Spanje opgehaald, Frankrijk was een transit land en Nederland was de eindbestemming. Eén verdachte werd geïdentificeerd als het hoofd van de logistiek van dit drugshandel netwerk en later werd ontdekt dat parallelle onderzoeken omtrent dezelfde OCG in Nederland werden uitgevoerd naar drugshandel en het witwassen van geld.

De ondersteuning van Eurojust werd verzocht om deze parallelle onderzoeken te coördineren en de uitvoering van verzoeken om wederzijdse rechtshulp te faciliteren, vooral om een probleemmet het ne bis in idem-beginsel te voorkomen. In maart 2014 werd een coördinatievergadering belegd tussen Frankrijk, Nederland en Spanje. Tijdens deze vergadering werd allereerst overeengekomen om een rechtshulpverzoek vanuit Nederland naar Frankrijk te sturen om een kopie van het Franse dossier te kunnen ontvangen en de twee verdachten te kunnen verhoren en ten tweede dat Frankrijk een rechtshulpverzoek naar Spanje zou sturen om de bekentenis van één van de twee verdachten te bevestigen en om de precieze betrokkenheid van het bedrijf dat fungeerde als pick-up locatie voor de drugs te verduidelijken.

De Spaanse autoriteiten hebben de pick-up locatie bevestigd, alsmede de eigenaar – een Nederlander woonachtig in Spanje – en hebben zijn relatie met de in Frankrijk aangehouden verdachten vastgesteld. De Nederlander werd aangehouden als zijnde lid van de onderzochte OCG.

In dit opzicht heeft Eurojust deelgenomen aan het project geleid door het ENPSDP en de Raad van Europa (de Pompidou Groep en HELP) om een website te creëren gewijd aan openbare aanklagers gespecialiseerd in synthetische drugs.

Samenwerking met EMCDDA

De EMCDDA-directeur heeft de Collegevergadering van 15 juli bijgewoond en heeft standpunten rond samenwerking uitgewisseld. Aan het eind van de vergadering, hebben de voorzitter van Eurojust en de directeur van het EMCDDA een Memorandum of Understanding ondertekend. Het Memorandum of Understanding effent de weg naar een intensievere samenwerking tussen de twee agentschappen met betrekking tot drugsgerelateerde zaken en zal worden uitgevoerd door middel van gezamenlijke activiteiten. Daartoe zal worden besloten op basis van de respectieve werkprogramma's van de partners. In september 2013 nam het EMCDDA deel aan een strategische vergadering over drugshandel door een presentatie te geven met de titel: *Drugs – EU strijd v. zaken sancties en indicatoren* [The EU Drug situation. Drug penalties and indicators] en door, tijdens de relevante workshop, mogelijke oplossingen voor problemen voortvloeiend uit verschillen in wetgeving rond nieuwe psychotrope stoffen (NPS) en (pre)precursoren te bespreken.

Strategische vergadering over drugshandel

Eurojust belegde een strategische vergadering over drugshandel op 29 en 30 september in Den Haag. In totaal vergaderden 80 openbare aanklagers, politionele autoriteiten en professionals op het gebied van drugshandel vanuit alle lidstaten gedurende twee dagen van intensieve workshops en discussies. Er waren ook bijdragen van de vertegenwoordigers van Brasilië, USA en Noorwegen alsmede EU-organen en internationale organisaties, waaronder Europol, EMCDDA, De Raad van Europa (de Pompidou Groep) en UNODC. Deze strategische vergadering die een vervolg was van het strategische Eurojust-seminar over drugshandel, gehouden in Krakow in oktober 2011 onder het Poolse voorzitterschap van de EU, was gericht op het vergroten van de effectiviteit van de internationale justitiële samenwerking bij drugshandel zaken. De discussies tijdens de vergadering waren vooral gericht op de volgende gebieden:

gecontroleerde leveringen, NPS en (pre)-precursoren en samenwerking met derde landen.

Het [eindverslag van de vergadering, samen met Het Implementatierapport van het Actieplan Inzake Drugshandel en ondersteunend materiaal](#), is te vinden op de [website van Eurojust](#). Zie ook sectie 3.2.

2.1.6 Cybercrime

Het aantal bij Eurojust-geregistreerde cybercrime-zaken (42) is aanzienlijk toegenomen; cybercrime-gerelateerde coördinatievergaderingen zijn met 50 procent gestegen (15) en er zijn zes JIT's opgericht.

Hoewel normaal geassocieerd met de misdrijven van deelname aan een criminele organisatie (11) en oplichting en fraude (16), betroffen de in 2014 geregistreerde zaken ook cybercrime als een op zich staand strafbaar feit (15).

Roemenië, het Verenigd Koninkrijk en Hongarije waren de meest verzoekende landen. Frankrijk, Denemarken en Nederland ontvingen de meeste verzoeken.

Eurojust is geassocieerd met het Illegale Handel op Online Marktplaatsen (ITOM) -project – een door Nederland geleid initiatief gefinancierd door de EU, om een geïntegreerde benadering van de illegale handel op anonieme marktplaatsen op internet te bevorderen, door het initiëren van gecoördineerde interventies in nauwe samenwerking met (inter)nationale politionele instanties, waaronder het Europees Cybercrime Centrum (EC3), justitiële autoriteiten, andere publieke organisaties en de privé sector binnen de Europese Unie.

Eurojust wordt ook geassocieerd met het “Training of Trainers and Certification Programme” Project (TOT) - een door de EU gefinancierd Spaans project ten bate van een aanzienlijke verbetering van de effectiviteit, samenwerking en wederzijds begrip tussen de politionele instanties en aanklagers in de strijd tegen cybercrime. De belangrijkste doelstellingen van het project zijn om een ‘train the trainer’-cursus voor politionele instanties en aanklagers te organiseren en een kader voor de certificering van de Europese cybercrime rechercheurs en aanklagers te creëren.

Samenwerking met EC3

Eurojust bleef het werk van EC3 ondersteunen door de vergaderingen van de Programme Board bij te wonen, en sinds juli 2014, door een lid van het College als vertegenwoordiger van Eurojust bij EC3 te stationeren ter bevordering van een soepele uitwisseling van informatie. Ten behoeve van een verbeterde samenwerking met EC3, werden onderhandelings-

gen afgerond en werd een goedkeuring afgegeven voor het model: *Overeenkomst tussen Eurojust en Europol voor de tijdelijke plaatsing van een vertegenwoordiger van Eurojust bij het Europees Cybercrime Centrum* [Agreement between Eurojust and Europol for the temporary placement of a Eurojust representative to the European Cybercrime Centre].

Het doel van de tijdelijke delegatie van een vertegenwoordiger van Eurojust bij EC3 is om de uitwisseling van informatie te faciliteren, de toelaatbaarheid van bewijsmateriaal in gerechtelijke procedures te waarborgen, de vroegtijdige betrokkenheid van Eurojust te faciliteren en de justitiële dimensie binnen EC3 te optimaliseren.

De aanwezigheid van een Eurojust-vertegenwoordiger kan de effectiviteit van vervolgingen, en waar toepasselijk, de inbeslagname van activa in cybercrime zaken verbeteren. Hiervoor kan de Eurojust-vertegenwoordiger door EC3-georganiseerde vergaderingen bijwonen, de rol en taken van Eurojust promoten bij het opstellen van een JIT, en nationale autoriteiten bijstaan, vooral bij de coördinatie van gelijkijdige onderzoekende en justitiële activiteiten.

In december heeft Eurojust een oproep tot het tonen van belangstelling gedaan voor de aanwerving van een gedetacheerde nationale deskundige (GND) met als primaire doel het vertegenwoordigen van Eurojust bij EC3.

2.1.7 Illegale immigratie

Het aantal in 2014 geregistreerde zaken met betrekking tot illegale immigratie (32) is toegenomen. Deze positieve tendens werd bevestigd door de toename in de

Strategische vergadering over Cybercrime

Op 19 en 20 november belegde Eurojust een strategische vergadering met de titel [Cybercrime – de uitdagingen van de 21ste eeuw aangaan](#), met deelname van justitiële en politiele professionals van de lidstaten die hun deskundigheid en standpunten hebben gedeeld tijdens interactieve workshop sessies. De vergadering was gericht op cybercrime-gerelateerde onderwerpen: toelaatbaarheid van e-bewijzen, grensoverschrijdende toegang tot data en dataretentie.

In de marge van de strategische bijeenkomst van Eurojust over cybercriminaliteit, werd er een brainstormsessie voor EU-aanklagers gespecialiseerd in cybercrime gehouden op 21 november; dit bood de mogelijkheid voor de verkenning van methoden en instrumenten om de samenwerking op dit gebied te versterken. Zie ook Sectie 3.3.

Voorbeeld van een zaak

Het Eurojust-jaarverslag 2013 presenteerde een casus betreffende een strafzaak tegen een OCG van Bulgaarse afkomst, gespecialiseerd in fraude en vervalsing, in het bijzonder middels het klonen van kredietkaarten met behulp van elektronische afleesapparaten geplaatst binnen geldautomaten. De OCG oogstte financiële gegevens van geldautomaten in Spanje en andere lidstaten om valse krediet- en betaalkaarten te maken die vervolgens gebruikt werden voor grote geldopnames uit geldautomaten.

Eurojust belegde een coördinatievergadering in april 2013 met deelname van de Spaanse en Bulgaarse autoriteiten en Europol. Een JIT werd opgezet ten behoeve van alle partijen en de samenwerking en uitwisseling van informatie. Een gemeenschappelijke actiedag in oktober 2013 in het oosten van Spanje leidde tot drie huiszoekingen, de aanhouding van zes individuen, de inbeslagname van 15 apparaten voor het kopiëren van pincodes, meerdere apparaten voor het schrijven van informatie op de magnetische strips van krediet/betaalkaarten, enkele laptops en documenten met de locaties van geldautomaten.

Aangemoedigd door deze eerste succesvolle actie, heeft het JIT zijn werkzaamheden voortgezet met parallelle onderzoeken gehouden in zowel Bulgarije als Spanje met als doel de structuur van de groep volledig in kaart te brengen en de ontmanteling daarvan mogelijk te maken. De uitwisseling van informatie en bewijzen door het JIT stelde de rechercheurs in staat de hoofdverdachten in Bulgarije en Spanje te identificeren, hun woonplaatsen te lokaliseren en belastend bewijsmateriaal te verzamelen. Vervolgens werden gelijktijdige acties uitgevoerd om de verdachten te arresteren en verder bewijs te verzamelen door middel van fouillering en huiszoekingen ter plekke.

In dit verband was het van belang om te beslissen of de arrestaties gebaseerd zouden zijn op EAB's uitgegeven door beide nationale autoriteiten op grond van hun respectieve strafrechtelijke procedures of dat slechts één lidstaat de leiding op zich zou nemen en de uitgifte van EAB's naar de andere partij zou verzorgen. Een beslissing over de laatste optie zou op het allerlaatste moment moeten worden gemaakt in het licht van de laatste ontwikkelingen en bewijzen verkregen door het onderzoek. Daartoe werd in januari 2014 een coördinatiecentrum onder leiding van de Spaanse en Bulgaarse Desks opgericht bij Eurojust om ervoor te zorgen dat rechterlijke beslissingen tijdig en zoals overeengekomen, werden genomen en vervolgens onmiddellijk geïmplementeerd. Op advies van de Bulgaarse vertegenwoordiging werden de EAB's uitgegeven door de Spaanse autoriteiten opgesteld en vertaald met de hulp van Eurojust voorafgaand aan het coördinatiecentrum, daar onder Bulgaarse wetgeving de termijn voor het uitvaardigen van een EAB na de aanhouding van een gezochte persoon slechts 24 uur is. Kennis van deze wettelijke specificiteit en de pro-actieve benadering van de nationale vertegenwoordigingen bij Eurojust zorgde voor de tijdige uitgifte van de EAB's tijdens het coördinatiecentrum.

Het coördinatiecentrum heeft nauw samengewerkt met EC3. De gezamenlijke acties hebben geleid tot 16 arrestaties en het doorzoeken van 14 woningen en twee bedrijven. Onder de in beslag genomen goederen waren: 19 mobiele telefoons, 21 debetkaarten, meerdere laptops en andere elektronische apparaten - waaronder die ontworpen om skimmingsmisdrijven te plegen. Professionals van EC3 en de verbindingsofficieren van Europol waren uitgerust met een mobiel kantoor, waarmee cross-checkings, analyses en uitwisseling van inlichtingen in real-time uitgevoerd konden worden. Tegelijkertijd werden vertegenwoordigers van Europol ingezet in Bulgarije en Spanje om de operatie ter plaatse te ondersteunen. Met een aanvullende actiedag in februari werden drie aanhoudingen en vier huiszoekingen gedaan. Een inval werd gepleegd in twee fabrieken en apparatuur gebruikt voor skimming, waaronder blanco kaarten, camera's en kaartlezers, werden in beslag genomen.

Na de tactische acties werd de rol van Eurojust uitgebreid tot het bijstaan van de bevoegde nationale autoriteiten bij het bepalen van het meest geschikte gerechtelijke vervolg; op 20 februari werd een coördinatievergadering bijeengeroepen met de Bulgaarse en Spaanse onderzoeksinstanties om het bestaande bewijsmateriaal, de voortgang van de nationale strafrechtelijke procedures en het toepasbare nationale procesrecht en materieel strafrecht te bespreken. De partijen zijn overeengekomen dat de Spaanse autoriteiten beter in staat waren om een vervolging in te zetten wegens het vergevorderde stadium van hun onderzoek, dat versterkt zou worden door bewijsmateriaal afkomstig uit de Bulgaarse procedure. Daartoe werden de in Bulgarije in beslag genomen bewijsmaterialen vervolgens overgebracht naar Spanje. De partijen kwamen overeen dat de Spaanse autoriteiten formeel hun Bulgaarse collega's zouden verzoeken alle bestaande procedures over te dragen om de verdachten alleen in Spanje te kunnen berechten.

Tijdens de bijeenkomst werden de formaliteiten en wettelijke vereisten besproken om de verdachten, die in voorlopige hechtenis in Bulgarije waren, over te dragen door middel van EAB's.

gerelateerde coördinatievergaderingen (10) en JIT's (9); het aantal coördinatievergaderingen is verdubbeld ten opzichte van 2013.

De meeste van deze zaken gingen over het misdrijf van illegale immigratie (22), terwijl in sommige gevallen de zaken geassocieerd werden met het misdrijf van deelname aan een criminele organisatie (5).

België, het Verenigd Koninkrijk, Hongarije en Italië waren de meest verzoekende landen op het gebied van illegale immigratie terwijl Italië, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk de meeste verzoeken ontvingen.

Eurojust heeft een contactpersoon benoemd voor het International Organization for Migration-project *Intensivering van de strijd tegen mensenhandel en immigrantensmokkel in de Westelijke Balkan* [*Strengthening the fight against trafficking in persons and migrant smuggling in the Western Balkans*] en heeft ook de eerste workshop bijgewoond in Skopje, in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië op 17 en 19 december. Het project, gefinancierd door de Italiaanse overheid, beoogt de versterking van de capaciteit en de grensoverschrijdende samenwerking van belanghebbenden uit de Westelijke Balkan in de strijd tegen grensoverschrijdende overtredingen, zoals mensenhandel en immigrantensmokkel.

Naar aanleiding van de mededeling van de Europese Commissie op 4 december 2013 over het werk van de Task Force Middellandse Zee [Task Force Mediterranean], is het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) in mei gestart met een proefproject om meer te leren over het fenomeen van de ondersteuning van de personen die op zoek zijn naar internationale bescherming. Eurojust heeft zich als waarnemer bij het project aangesloten.

2.1.8 Terrorisme

Terwijl het aantal bij Eurojust geregistreerde zaken met betrekking tot terrorisme (14) iets is afgenomen in vergelijking met 2013, is het aantal coördinatievergaderingen (4) en JIT's toegenomen. De behandelde zaken waren vooral gericht op terrorisme als een afzonderlijk strafbaar feit, al waren er gevallen waarin moord ook gekoppeld was aan de zaak (2).

Spanje, Nederland, Portugal en het Verenigd Koninkrijk waren de meest verzoekende, terwijl Duitsland, Frankrijk en België de meeste verzoeken ontvingen.

De jaarlijkse vergadering over terrorisme

De strategische vergadering van 4 juni, bijgewoond door de Eurojust Nationale Correspondenten voor Terrorismen, behandelde als onderwerp: *De rol van Eurojust bij terrorismebestrijding – Eurojust's directe resultaten terrorismebestrijding* [Eurojust's role in counter-terrorism – Eurojust counter-terrorism deliverables]. De deelnemers wisselden informatie uit over strafbare feiten met betrekking tot terrorisme en strategieën ter bestrijding daarvan en hebben effectieve manieren van data delen overwogen. De nieuwste edities van de Eurojust Monitor van Veroordelingen wegens Terrorismen (Terrorism Convictions Monitor - TCM) (zie hieronder) en de Eurojust Justitiële Monitor inzake Zeepiraterij (Maritime Piracy Judicial Monitor – MPJM) (zie paragraaf 2.3.3), de Notitie over de financiering van terrorisme, het CBRN-E Handboek, alsmede Europol's TE-SAT 2014 werden tijdens de vergadering gepresenteerd.

Tactische vergadering over terrorisme

De tactische vergadering van 5 juni was gericht op het onderwerp: *Huidige trends in het EU-terrorismebestrijdingskader: buitenlandse strijders in Syrië – Justitiële samenwerking met derde Staten op dit gebied* [Current trends in the EU counter-terrorism framework: foreign fighters in Syria – Judicial cooperation with third states in this field]. De ochtend sessie werd bijgewoond door experts van de lidstaten, afgevaardigden van de Verenigde Staten en Noorwegen en vertegenwoordigers van Europol en het Bureau van de EU-coördinator voor terrorismebestrijding. Het Eurojust RESTRICTED verslag over buitenlandse strijders in Syrië, de conclusies ervan en een analyse van de recente ontwikkelingen werden gepresenteerd en besproken door de deelnemers. De middag sessie van dit evenement werd gericht op justitiële samenwerking met derde landen om buitenlandse strijders tegen te gaan. Professionals in terrorismebestrijding uit de Westelijke Balkan en Turkije zijn bij deze sessie aangeschoven en deelden hun ervaringen met betrekking tot hun onderzoeken en rechtszaken.

Buitenlandse Strijders (Foreign Fighters): Inzicht van Eurojust in het Fenomeen en de strafrechtelijke respons - bijgewerkt rapport

In 2014 heeft Eurojust relevante informatie verzameld en geanalyseerd voor de bijwerking van het geheim rapport over buitenlandse strijders dat in 2013 werd vrijgegeven. Het bijgewerkt rapport heeft de uitdagingen aangewezen die voortvloeien uit onderzoeken naar en vervolgingen van aspirant-buitenlandse strijders en repatrianten, rekruteerders en bemiddelaars en belichtte enkele relevante nationale praktijken. Het rapport bevat de overwegingen van Eurojust over mogelijke methoden voor de verbetering van sommige mechanismen en instrumenten met het oog op het verhogen van de effectiviteit van de EU en de uit nationaal strafrechtelijk beleid afkomstige respons op dit fenomeen. Het rapport werd door het College aangenomen en geclassificeerd als Eurojust- en EU-RESTRICTED.

CBRN-E-Handboek

Het CBRN-E Handboek biedt EU professionals multi-sector juridische ondersteuning ten behoeve van onderzoeken en vervolgingen gerelateerd aan "chemische, biologische, radiologische, nucleaire en explosieve" (CBRN-E) grensoverschrijdende criminaliteit. Het geeft een overzicht van de basis Europese en internationale administratieve en strafrechtelijke wetgeving die van toepassing is op CBRN-E-substanties, met inbegrip van afval. Het CBRN-E-Handboek wordt jaarlijks herzien en gedeeld met de relevante externe actoren.

Memorandum over de financiering van terrorisme

Het Memorandum over de financiering van terrorisme van Eurojust bevat een overzicht van de juridische instrumenten en standaarden aangenomen op internationaal en EU niveau ter bestrijding van het financieren van terrorisme en geeft een samenvatting van de bepalingen ervan. Ook geeft het de stand van zaken van de betrokkenheid van Eurojust in de justitiële samenwerking op het gebied van de bestrijding van de financiering van terrorisme. Het memorandum werd voor het eerst door Eurojust in 2006 uitgegeven. De vierde herziening van het Memorandum werd in 2014 vrijgegeven, na de eerdere herzieningen van 2008 en 2011.

Monitor van veroordelingen wegens terrorisme [Terrorism Convictions Monitor - TCM]

Sinds 2008, heeft Eurojust de TCM regelmatig gepubliceerd. De TCM is een intern rapport, geclassificeerd als Eurojust LIMITED, dat gebaseerd is op openbare informatie en bevat gegevens verstrekt door de nationale autoriteiten bij de implementatie van Raadsbesluit 2005/671/JBZ. Het biedt regelmatig een overzicht van terrorisme gerelateerde veroordelingen en vrijspraken in de hele Europese Unie, alsook analytische en statistische informatie.

Eurojust heeft bijgedragen aan de TE-SAT 2014 door het verstrekken van gegevens over veroordelingen en sancties wegens terroristische misdrijven in de lidstaten en over relevante wijzigingen in de nationale wetgeving inzake terrorisme.

2.1.9 Mensenhandel

Het aantal door Eurojust behandelde zaken betreffend THB is afgenomen ten aanzien van het aantal geregistreerde behandelde zaken (71) en coördinatievergaderingen (12).

Het aantal JIT's opgericht ten behoeve van THB-gerelateerde zaken is naar 18 gegroeid, van de 15 geregistreerd in 2013. Seksuele uitbuiting bleef de belangrijkste soort THB-zaak bij Eurojust net als in 2013 en betrof meestal enkelvoudige misdrijven, hoewel deze zaken in sommige gevallen in verband werden gebracht met deelname aan een criminele organisatie (12).

Bulgarije, het Verenigd Koninkrijk en Roemenië waren de meest verzoekende lidstaten, terwijl Duitsland en Italië de meeste verzoeken ontvingen.

Eurojust initieerde in 2012 een strategisch project met de titel: *De actie van Eurojust tegen mensenhandel [Eurojust's action against trafficking in human beings (het THB-project)]*. Op het gebied van mensenhandel heeft het THB-project de redenen voor het beperkte aantal vervolgingen en de problemen in de justitiële samenwerking geïdentificeerd en ook aangepakt. Het project heeft ook de toegevoegde waarde van de betrokkenheid van Eurojust in THB-zaken geanalyseerd en andere acties aangewezen die Eurojust zou kunnen nemen om de lidstaten te helpen bij het efficiënt berechten van mensenhandelaars.

Eurojust houdt toezicht op de voortgang die geboekt is bij de uitvoering van het actieplan en heeft een [tussentijds evaluatierapport](#) van de resultaten opgesteld. Dit rapport zal worden besproken tijdens een strategische THB-vergadering, die door Eurojust zal worden georganiseerd in 2015.

Teneinde de activiteiten van Eurojust op dit gebied te communiceren, werd een [THB-webpagina](#) in april gecreëerd die bezocht kan worden op de Eurojust website. De webpagina bevat een aantal items die van belang zijn voor het project, zoals een [rapport en een actieplan van het Eurojust strategisch project](#) en [een rapport over de strategische vergadering van 2012](#).

Ter gelegenheid van de 8ste EU Dag tegen Mensenhandel, heeft de Europese Commissie op 17 oktober het *Tussentijdse verslag over de uitvoering van de EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016* [Mid-term report on the implementation of the EU strategy towards the eradication of Trafficking in Human Beings 2012-2016] gepubliceerd. Het tussentijdse verslag bevat een bijlage met als inhoud

het *Rapport over gemeenschappelijke acties op het gebied van mensenhandel* [Report on Joint Actions in the field of Trafficking in Human Beings] dat zeven JBZ-instanties (EPA, EASO, Europol, Eurojust, FRA, Frontex en EIGE) ontwikkeld hebben tussen oktober 2012 en oktober 2014.

Als follow-up van het verslag van de Commissie, en met het oog op een aanvulling, produceerden de JBZ- instanties gezamenlijk een document met de belangrijkste acties individueel ontwikkeld door de agentschappen op het gebied van mensenhandel in die periode. Een voorbeeld van een dergelijke gezamenlijke actie is de CEPOL THB-module die geproduceerd werd met de steun van Frontex, Europol, Eurojust, FRA en EIGE en die gelanceerd was op de CEPOL website eind maart 2013.

Voorbeeld van een zaak

Onderzoeken in Nederland, België en Hongarije hebben aangetoond dat een groep individuen van Hongaarse afkomst betrokken was bij gedwongen prostitutie in Nederland en België. Het netwerk beloofde valselijk goed betaalde banen aan Hongaarse vrouwen met een Roma-achtergrond en regelde hun reis naar Nederland en België. Bij aankomst werden de slachtoffers tot prostitutie gedwongen. Het grootste deel van hun inkomsten werd overhandigd aan de leden van het netwerk en overgebracht naar Hongarije.

Deze zaak werd in Nederland in 2013 geïnitieerd binnen het EMPACT-project betreffende mensenhandel, dat positieve resultaten liet zien in 2014. Terwijl alle gevraagde lidstaten – België, Hongarije, Duitsland, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk – deel hebben genomen aan de eerste van vier coördinatievergaderingen gehouden in 2013, werd het later duidelijk dat alleen de relatie naar België en Hongarije sterk genoeg bleken om een onderzoek in deze lidstaten te openen.

Vier coördinatievergaderingen werden bij Eurojust belegd. Zowel vóór als na de coördinatievergaderingen werden niveau II-vergaderingen gehouden om de betrokken Nationale Vertegenwoordigingen te informeren over de eerdere en toekomstige Nederlandse onderzoeken en om de mogelijkheid van een JIT te bespreken.

Tijdens de derde coördinatievergadering werd de concept-JIT-overeenkomst besproken en de bereidheid van de betrokken partijen om die te ondertekenen werd nagegaan. Focal Point Phoenix van Europol leverde kruis-controlerapportages aan de deelnemers van de coördinatievergaderingen. Ook werden operationele bijeenkomsten georganiseerd bij Europol om een groep verdachten aan te wijzen die de focus van het onderzoek zou worden.

Tijdens de laatste coördinatievergadering in december 2013 ondertekenden Nederland, België en Hongarije de JIT overeenkomst. Het JIT kreeg Eurojust-financiering in 2014.

In februari 2014 werd een bilateraal niveau II-vergadering belegd tussen de Nederlandse en Verenigd Koninkrijk vertegenwoordigingen teneinde een soepele voortzetting van het JIT onderzoek te waarborgen. Een potentieel slachtoffer van mensenhandel stond op het punt om naar het Verenigd Koninkrijk te reizen en zou aan de grens worden gecontroleerd. Door contact op te nemen met de Britse politie om te verzekeren dat de controle aan de grens gewoon een routine procedure zou zijn, heeft de Verenigd Koninkrijk vertegenwoordiging de bezorgdheid, geuit op deze vergadering dat deze actie het onderzoek in gevaar zou kunnen brengen, weggenomen.

Een actiedag vond plaats op 12 en 13 maart in Hongarije en België die leidde tot zes gelijktijdige huiszoekingen. Een grote hoeveelheid contant geld in lokale valuta, zeven luxe auto's, sieraden, mobiele telefoons, paspoorten en andere belangrijke bewijzen werden in beslag genomen. Twee verdachten werden in Hongarije en acht in België aangehouden. De zaak was nog hangende in 2014.

2.2 De assistentie van Eurojust bij andere prioriteitsgebieden

2.2.1 Witwassen

Terwijl het witwassen van geld geen prioriteitsgebied van Eurojust is in de periode 2014-2017, was het niettemin goed voor 220 van alle geregistreerde zaken bij Eurojust, een duidelijke toename in vergelijking met de cijfers uit 2013 (193) en consolideert de groei op dit gebied van de operationele werkzaamheden van Eurojust, die in 2012 was begonnen (144). Misdrijven met betrekking tot het witwassen van geld worden meestal behandeld in combinatie met gerelateerde misdrijven zoals fraude (84) of deelname aan een criminele organisatie (52). Echter, de zaken kunnen ook op witwassen van geld focussen als een discreet, op zich staand strafbaar feit (71). Frankrijk, Spanje en Italië waren de meest verzoekende lidstaten. Spanje ontving de meeste verzoeken, gevolgd door Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

2.2.2 Milieucriminaliteit

Het aantal zaken geregistreerd bij Eurojust met betrekking tot milieucriminaliteit (5) is gedaald ten opzichte van 2013 (8). Deze zaken behandelden milieucriminaliteit als een op zich staand misdrijf (3) of in combinatie met fraude (1) en illegale handel (1). Op het gebied van milieucriminaliteit waren Nederland, Duitsland, de Tsjechische Republiek en Zweden de meest verzoekende lidstaten. Frankrijk, Griekenland, Ierland, Letland, Nederland en Polen ontvingen de meeste verzoeken.

In november publiceerde Eurojust het [*Rapport over het Strategisch Project met betrekking tot Milieucriminaliteit*](#) [*Report on the Strategic Project on Environmental Crime*]. Dit rapport geeft een samenvatting van de bevindingen van het Strategisch Project met betrekking tot milieucriminaliteit dat Eurojust in 2013 had gelanceerd. Het accentueert de belangrijkste problemen van de nationale autoriteiten in het vervolgen van milieucriminaliteit en poogt suggesties te doen voor de aanpak van bepaalde problemen, met name die in verband met grensoverschrijdende samenwerking, met een speciale focus op illegale handel in afvalstoffen, handel in bedreigde diersoorten en oppervlaktewatervervuiling. Het rapport schetst ook de diverse nationale organisatiestructuren om milieucriminaliteit aan te pakken, alsook de toegang tot expertise in de lidstaten.

In april heeft Eurojust bijgedragen aan een Mededeling van de Commissie over de EU-aanpak van Illegale dierenhandel door input te leveren aan het Directoraat-Generaal Milieu [DG Environment].

2.2.3 Zeepiraterij

Na de publicatie van de eerste Eurojust-uitgave van de Justitiële Monitor inzake Zeepiraterij (MPJM) in juli 2013, heeft het College ingestemd met de voortzetting van de MPJM en heeft ook besloten, voor alle lidstaten, een zaak te openen

die specifiek bedoeld is om dit onderwerp op te pakken. De volgende editie van MPJM wordt in april 2015 verwacht.

Conform de doelstellingen vastgesteld voor deze eerste editie, is de MPJM voornemens een instrument te bieden ter ondersteuning van beroepsbeoefenaars bij het oplossen van problemen die ontstaan bij de opsporing en vervolging van zeepiraterij-delicten.

Eurojust heeft met enkele hoofdrolspelers als onderdeel van het voorbereidende werk voor de volgende MPJM-overleg gepleegd, met het oog op samenwerking met en observeren van het werk van de relevante regionale en internationale organen bij het bestrijden van zeepiraterij. Deze organen omvatten de Europese dienst voor extern optreden (EDED), het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid (EVDB) [European Security and Defence College - ESDC], de Verenigde Naties, Interpol en de Contactgroep inzake piraterij voor de kust van Somalië [Contact Group on Piracy off the Coast of Somalia (CGPCS)], die in 2014 werd voorgezeten door de Europese Unie.

2.2.4 Contactpunt kinderscherming bij Eurojust

Er werden negenentwintig zaken met betrekking tot minderjarige slachtoffers geregistreerd. Deze zaken werden doorgaans geassocieerd met misstanden zoals afbeeldingen van kindermisbruik (7) en ontvoering (7). Het Verenigd Koninkrijk en Spanje waren de meest verzoekende lidstaten: Duitsland, Roemenië, Frankrijk en Griekenland ontvingen de meeste verzoeken.

Het werk van het Contactpunt voor Kinderbescherming heeft de vastberadenheid van Eurojust nog versterkt om elke vorm van kindermisbruik tegen te gaan. Het contactpunt wordt gemandateerd om Eurojust te vertegenwoordigen bij de bescherming van kinderen en bij aanverwante zaken ten aanzien van de nationale autoriteiten, rechtshandhaving organisaties en andere nationale of internationale organisaties die actief zijn op het gebied van kinderscherming. In dit verband woonde het contactpunt de conferentie van professionals, *Kinderalarmering in de EU: redden van de levens van bedreigde vermiste kinderen* [*Child Alerting in the EU: Saving the lives of endangered missing children*] in het Europees Parlement bij. Ook heeft dit contactpunt deelgenomen aan de conferentie *Juristen in Europa over kinderonvoering door ouders* [*Lawyers in Europe on Parental Child Abduction – LEPCA*], die in Den Haag werd gehouden.

De rol van het Contactpunt bestaat uit het adviseren over en steun leveren bij het gebruik van de instrumenten en maatregelen van de Eurojust Nationale Vertegenwoordigingen die specifiek ontworpen zijn voor strafrechtelijke onderzoeken en procedures met betrekking tot kinderen, zoals het beschermen van getuigen/slachtoffers en de Interpol-database van vermiste kinderen.

Operatie BlackShades: Zaak van het jaar

BlackShades was een organisatie die kwaadaardige software (malware) ontwikkelde en verkocht; de software stelde de kopers in staat computers te infecteren en vervolgens deze op afstand over te nemen en te controleren ten behoeve van onder andere, denial-of-service (DoS) cyberaanvallen. Een FBI-onderzoek bracht linken met verschillende lidstaten aan het licht. Een Nederlands voorbeeld van hoe de malware gebruikt kon worden, betrof een 18-jarige man die ten minste 2000 computers had geïnfecteerd om de webcams van de slachtoffers te controleren voor het opnemen van beelden van (nietsvermoedende) vrouwen en meisjes.

In verband met deze zaak werd Eurojust benaderd door de Nederlandse aanklager die in contact was met de FBI en het bureau van de Amerikaanse aanklager. Hoewel de Amerikaanse autoriteiten voornemens waren de BlackShades-server uit de lucht te halen, waren ze niet van plan achter buitenlanders aan te gaan voor vervolging in de Verenigde Staten. Aangezien de bedenkers, verkopers en gebruikers van Blackshades-malware het doelwit waren van justitiële en politieke instanties in 16 staten tijdens dit globale onderzoek, werd de toegevoegde waarde van juridische samenwerking duidelijk en opende Nederland een zaak in november 2013. Een coördinatievergadering werd in dezelfde maand belegd. Drie additionele coördinatievergaderingen werden in januari, april en juni 2014 gehouden.

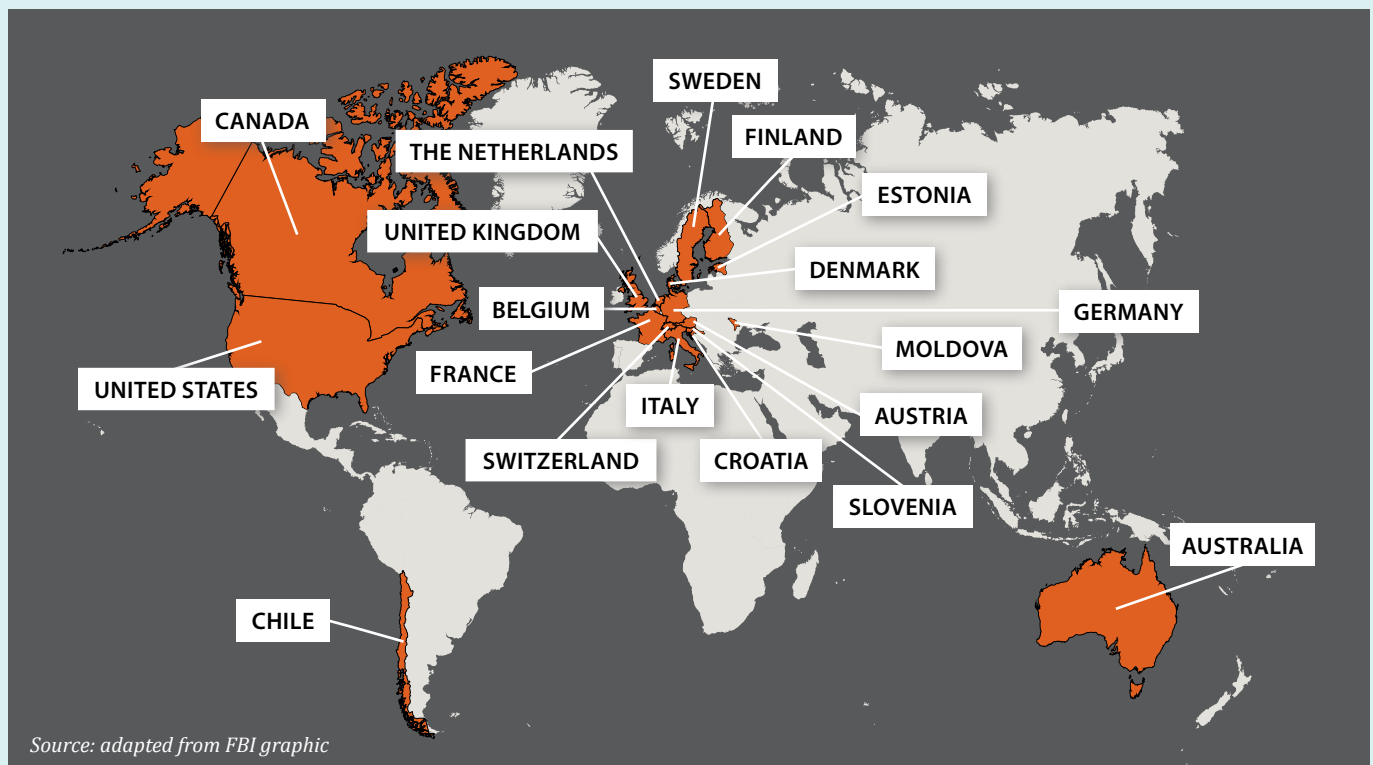
Het doel van de initiële coördinatievergadering was om vast te stellen welke staten gerechtelijke maatregelen konden nemen tegen geïdentificeerde personen en ook om de

mogelijkheid te verkennen van een gemeenschappelijke justitiële aanpak tussen de betrokken staten. Hoewel op relatief korte termijn georganiseerd, konden autoriteiten uit Nederland, de Verenigde Staten, Roemenië, België, Duitsland, Frankrijk en vertegenwoordigers van EC3 bij Europol de bijeenkomst bijwonen. Sommige staten waren al bezig met hun eigen onderzoeken naar deze malware en hebben de noodzaak voor justitiële samenwerking op internationaal niveau erkend. Het bleek dat andere landen, die niet aan deze vergadering hadden deelgenomen, met de situatie te kampen hadden en deze werden daarom bij de daaropvolgende vergaderingen uitgenodigd.

De Amerikaanse autoriteiten waren al in een gevorderd stadium met hun onderzoeken en hebben tijdens deze eerste vergadering een tweestappenplan voorgelegd: het ontmantelen van de BlackShades organisatie en het internationaal uit de lucht halen van de server om verkoop van de software stop te zetten. De coördinatievergadering heeft bijgedragen aan de Amerikaanse onderzoeken met de identificatie van 20 klanten van de BlackShades-organisatie.

Onderzoeken in de deelnemende lidstaten bevonden zich in verschillende stadia, hetgeen onvermijdelijk betekende dat enige tijd nodig was om de inspanningen van de verschillende nationale autoriteiten op één lijn te brengen. Verschillende landen gaven aan dat, terwijl sommige verdachten waren geïdentificeerd, meer informatie nodig was om een zaak te openen of om de beschikbare data aan te vullen. Deelnemers bij de vergadering werden geïnformeerd dat niet al

Internationale samenwerking in de BlackShades-zaak

leen verdachten in de VS maar ook in lidstaten al bekend waren of in verband gebracht konden worden met andere cybercrime-misdrijven. Voor één land was het bezit van een kopie van de kwaadaardige software op zichzelf belangrijk, maar bij een ander land was het loutere bezit niet genoeg, en er moest aangetoond worden dat de software voornamelijk gemaakt werd voor illegaal gebruik.

Het onderzoek mondte uit in een twee dagen durend gezamenlijk optreden in mei 2014, gecoördineerd door Eurojust vanuit een coördinatiecentrum bij Eurojust en ondersteund door EC3.

Tijdens de twee actiedagen werden 359 huiszoekingen wereldwijd uitgevoerd en 97 personen aangehouden. Meer dan 1100 data-opslagapparaten die vermoedelijk gebruikt werden bij illegale activiteiten werden in beslag genomen, waaronder computers, laptops, mobiele telefoons, routers, externe harde schijven en USB-geheugensticks. Aanzienlijke hoeveelheden contant geld, illegale vuurwapens en drugs werden ook in beslag genomen. Autoriteiten slaagden er ook in het domein van de BlackShades-website in beslag te nemen. Landen die acties uitvoerden, waren Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Finland, Oostenrijk, Estland, Denemarken, Italië, Kroatië, de Verenigde Staten, Canada, Chili, Zwitserland en Moldavië.

Eurojust assisteerde de betrokken staten met overzichten van de status van de onderzoeken in iedere staat en met juridische bijstand. Vertegenwoordigers van Europol en de FBI waren aanwezig bij het door Eurojust ingerichte coördinatiecentrum en EC3 leverde real-time analytische ondersteuning. EC3 was ook gecommitteerd aan de ondersteuning van de follow-up en de identificatie van de slachtoffers, alsmede aan de verbetering van de technische oplossingen om computers te beschermen tegen deze malware.

De Nederlandse aanklager belast met de zaak en de Assistent van de Nationale Vertegenwoordiger voor Nederland hebben met betrekking tot de bereikte successen opgemerkt: *“Operation BlackShades is een mooi voorbeeld van grensoverschrijdende justitiële samenwerking in de praktijk. Het internet is geen veilige omgeving voor criminelen. Deze zaak, waarbij zoveel lidstaten en derde staten waren betrokken, met het gemeenschappelijke doel om verdere cyberaanvallen te stoppen, toont het potentieel van wereldwijde gezamenlijke acties en wijst de*

Lodewijk van Zwieten en Koen Hermans

weg naar toekomstige gemeenschappelijke inspanningen. We zijn zeer tevreden met het resultaat.”

Op basis van vergaderverslagen en evaluaties uitgevoerd in de nasleep van de gezamenlijke actiedagen, kon men de juridische en praktische uitdagingen identificeren die een impact hadden op de tijdslijn en uitkomst van de zaak. Een aantal geleerde lessen en de goede praktijken in deze zaak werden aangeduid.

Juridische en praktische issues

- ▶ Een uitdaging in de hele zaak was het feit dat sommige onderzoeken zich in verschillende stadia bevonden in de deelnemende landen: tijdens de eerste coördinatievergadering werd het duidelijk dat sommige landen een extra termijn van tot twee maanden nodig hadden om informatie te ontvangen met betrekking tot de vermeende strafbare feiten.
- ▶ Het voordeel om de zaak naar een groot aantal landen met de dekking van zoveel mogelijk strafbare feiten uit te breiden, moest worden afgewogen tegen de nadelen van vertragingen en verlies van momentum in de landen waar de onderzoeken zich in een meer gevorderd stadium bevonden.
- ▶ Bij aanvang van de Eurojust-zaak, moesten sommige landen hun gegevens middels verzoeken om wederzijdse rechtshulp aanvullen, teneinde voldoende bewijzen te hebben om de procedure op nationaal niveau in te kunnen stellen.
- ▶ Sommige landen werden belemmerd doordat enkel bezit van de software niet voldoende was om een gerechtelijke procedure tegen de verdachte te starten, bijvoorbeeld door de noodzaak om te bewijzen dat de malware schade had berokkend en dat de slachtoffers geïdentificeerd waren. Andere landen moesten aantonen dat de software voornamelijk gemaakt was voor illegaal gebruik.
- ▶ Sommige landen hadden aangegeven dat informatie ten behoeve van hun onderzoek snel nodig was in verband met dataretentie termijnen; deze varieerden tussen landen en waren afhankelijk van de vraag of de termijn betrekking had op alleen IP adressen of ook op andere gegevens.
- ▶ In sommige landen werden meerdere BlackShades zaken geopend, hetgeen de coördinatie complexer had gemaakt. Bijvoorbeeld, in Frankrijk, waar geen nationale cyberaanpakker bestaat, moest coördinatie geregeld worden tussen de acht interregionale gespecialiseerde jurisdicties die de 161 strafvervolgingsdistricten vertegenwoordigen.
- ▶ In sommige gevallen was de toestemming van meer dan één autoriteit nodig om een persbericht te publiceren. Het bewust zijn van de juiste contactpunten en vroege communicatie zorgden voor de tijdige publicatie van het persbericht.

Onderzoek resulteert in 2-daags coördinatiecentrum bij Eurojust in mei 2014. Foto © Eurojust

Geleerde lessen

- ▶ Het hanteren van twee actiedagen leek destijds de juiste manier om de beste resultaten te behalen. Echter, aangezien nieuws op het internet zich snel verspreidt, is het synchroniseren van de tijd van zoekingen, inbeslagnemingen en aanhoudingen bij toekomstige operaties te prefereren, vooral bij operaties op grote schaal.
- ▶ Het belang om informatie over de slachtoffers te verzamelen en financiële schade als gevolg van de malware werd benadrukt, aangezien veroordeling in cybercrime gevallen, met name in de VS, slachtoffer- en schade gedeven is.
- ▶ In plaats van uitsluitend te focussen op repressieve maatregelen, heeft het Verenigd Koninkrijk preventieve activiteiten op grote schaal ondernomen om kopers van BlackShades af te weren van verdere betrokkenheid bij cybercrime. Deze activiteit bestond uit het versturen van e-mails en brieven naar ongeveer 500 kopers en ook uit waarschuwingsbezoeken door de National Crime Agency (NCA) en politiepersoneel bij ongeveer 100 kopers.

Goede praktijken

- ▶ Tijdens de eerste coördinatievergadering hebben de deelnemers op de positieve effecten gewezen van een vergadering op justitieel niveau in een vroege stadium van de zaak, aangezien in de meeste lidstaten de besluiten omtrent zoekingen, inbeslagnemingen en aanhoudingen op justitieel niveau worden genomen. Een vroegtijdige coördinatie op justitieel niveau heeft het mogelijk gemaakt een uniforme aanpak te vinden die ervoor zorgt dat er voldoende informatie voor strafvervolg in verschillende lidstaten voorhanden is.

- ▶ Het verspreiden van discussiepunten voorafgaand aan de coördinatievergadering werd gezien als nuttig voor de productiviteit en concrete resultaten van de vergadering.
- ▶ Om de huiszoekingen en interviews inzake de desbetreffende malware te stroomlijnen, werd aan de deelnemende autoriteiten een FBI-Interview/Huiszoekingsgids verspreid door Europol via haar Secure Information Exchange Network Application (SIENA). Wegens de complicaties gemoeid met het verkrijgen van bewijzen in cybercrime-zaken, werd deze gids als zeer behulpzaam beschouwd.
- ▶ Een nabespreking na afloop van het coördinatiecentrum was waardevol bij het aanduiden van de toegevoegde waarde van dit coördinatie-instrument en bij het trekken van lessen uit de samenwerking tijdens de gemeenschappelijke actiedagen.
- ▶ De evaluatie van de zaak tijdens de laatste vergadering heeft aangetoond dat de Eurojust-analyse van de juridische situatie in de deelnemende landen in de vroege stadia van de zaak gunstig was voor de zaak, daar deze analyse ervoor zorgde dat de nationale autoriteiten goed voorbereid waren voorafgaand aan de coördinatievergaderingen.
- ▶ Een brief van de Nederlandse autoriteiten die doorgestuurd was via Eurojust en die bevestigde dat de informatie verkregen uit deze zaak als bewijs in gerechtelijke procedures gebruikt kon worden, werd beschouwd als een welkome ondersteuning voor de lopende procedures in verschillende deelnemende landen.
- ▶ De bereidheid om informatie te delen tussen deelnemende landen heeft enorm bijgedragen aan de indrukwekkende resultaten van de zaak en werd gezien als sleutelfactor voor toekomstige cybercrime zaken.

2.3 De partners van Eurojust

2.3.1 Samenwerkingspartner: Europol

Eurojust en Europol bleven hun inspanningen voortzetten om de samenwerking en informatie-uitwisseling te versterken, zoals voorzien in hun [Overeenkomst uit 2009](#) en als bedoeld in het verdrag van Lissabon, waarin de coördinerende rol van Eurojust gebaseerd is op “informatie geleverd door de lidstaten en Europol”.

Operationele samenwerking

Eurojust heeft Europol betrokken bij 44 zaken en bij 98 coördinatievergaderingen gehouden bij Eurojust. De aanzienlijke toename in het aantal Eurojust coördinatievergaderingen bijgewoond door Europol (75 in 2013) toont dat de door Eurojust ondernomen inspanningen om de operationele banden te versterken succes hebben geboekt. Dergelijke inspanningen behelsden ook de regelmatige en wederzijdse uitwisseling van lijsten van operationele vergaderingen georganiseerd bij Europol en coördinatievergaderingen georganiseerd bij Eurojust.

Daarnaast heeft Eurojust een beleid uitgewerkt ten aanzien van de verzoeken van Europol om cross-checks uit te voeren (door SIENA verzorgd) tussen persoonsgegevens uit lopende onderzoeken en de data in het CMS. Dit beleid werd door JSB positief ontvangen.

Eurojust heeft bijgedragen aan de SOCTA Interim Assessment 2015, SOCTA en TE-SAT, en heeft actief deelgenomen aan de voorbereiding en het opstellen van de 2014-2017 beleidscyclus MASP en OAP's. Zie Sectie 2.1.

Eurojust heeft ook Operatie Archimedes in september gevolgd en heeft de dagelijkse voorlichtingsbijeenkomsten bij Europol bijgewoond. Operatie Archimedes was een groot-schalige, gezamenlijke internationale politionele operatie gericht op ernstige en georganiseerde criminaliteit in de EU, met inbegrip van THB, drugshandel en handel in vuurwapens.

Eurojust heeft een nieuwe associatie ondertekend – met Focal Point Firearms – waardoor het totaal aantal van dergelijke associaties op 21 komt.

Procedures zijn hangende voor de associatie van Eurojust met Focal Points in verband met terrorisme, evenals de nieuwe Focal Points Travellers, Corruptie in Sport en Ontneming van Vermogensbestanddelen.

Strategische samenwerking

Vertegenwoordigers van Eurojust en Europol bleven reguliere vergaderingen op werk- en bestuurlijk niveau beleggen waarin onderwerpen zoals het gebruik van SIENA, informatie-uitwisseling, samenwerking binnen EC3, samenwerking met de Europol-Terrorismebestrijdingseen-

heid, JIT-financiering en de associatie met Focal Points, evenals het ontwerp van de Europol-regelgeving, werden opgenomen. Daarnaast hebben Europol-functionarissen deelgenomen aan strategische Eurojust-seminars en hebben vertegenwoordigers van Eurojust de vergaderingen van de hoofden van de nationale Europol-eenheden bijgewoond. Verschillende sessies van het Europol-Eurojust personeelsuitwisselingsprogramma werden in 2014 gehouden om deelnemers te informeren over de structuur en functies en om bewustwording te kweken van de diensten geleverd door beide organisaties.

Het Gezamenlijk Jaarverslag van 2013 (zie Raadsdocument 11305/14) over de samenwerking tussen Eurojust en Europol werd op 24 juni bij de Raad en de Commissie ingediend.

2.3.2 Samenwerkingspartner: OLAF

De samenwerking tussen Eurojust en OLAF wordt geregeld door de [Praktische overeenkomst inzake regelingen van samenwerking](#) [*Practical Agreement on arrangements of cooperation*] van 2008. Eurojust en OLAF bleven gezamenlijk strijden tegen fraude, corruptie en andere strafbare feiten die de financiële belangen van de Europese Unie schaden en wisselden regelmatig samenvattingen van zaken, alsook de lijst van door Eurojust-OLAF gedeelde zaken uit.

Operationele samenwerking

Eurojust en OLAF hebben samen gewerkt bij vier zaken en Eurojust heeft drie additionele zaken geregistreerd die verband hielden met zaken die al in voorgaande jaren geopend waren door OLAF. OLAF heeft aan drie coördinatievergaderingen deelgenomen die betrekking hadden op zaken over oplichting, accijnsfraude, douanefraude en corruptie. De lichte stijging van het aantal zaken en coördinatievergaderingen in vergelijking met 2013 (respectievelijk 2 en 1) geeft aan dat de samenwerking tussen de twee agentschappen voordeel haalt uit de regelmatige uitwisseling van operationele informatie (samenvattingen van zaken en de lijst van veel voorkomende zaken).

Strategische samenwerking

Een bilaterale vergadering werd belegd tussen de President van Eurojust en de Directeur van OLAF begin 2014. Deze vergadering bood de gelegenheid voor het bespreken van zaken van wederzijds belang en het bereiken van een algemeen akkoord over de regelmatige uitwisseling van samenvattingen van zaken, als bedoeld in artikel 5 van de Praktische Overeenkomst.

Regelmatige liaison-teamvergaderingen werden in 2014 voortgezet. Deze vergaderingen dienen als platform voor het bepalen en formaliseren van de details omtrent de uitwisseling van samenvatting van zaken. Ze zijn gericht op het organiseren van aanvullende trainingssessies voor

OLAF-rechercheurs, gebaseerd op de positieve feedback na de eerste trainingssessie gehouden in december 2013.

2.3.3 Samenwerking van de JBZ-instanties

Twee gemeenschappelijke bijdragen werden door negen JBZ instanties gepubliceerd (CEPOL, EASO, EIGE, EMCDDA, Eurojust, Europol, FRA, [Frontex](#) en de eu-LISA): het nieuwe meerjaren JBZ-programma, *Gemeenschappelijke algemene beschouwingen van de JBZ-agentschappen* [*Common general considerations by the JHA Agencies*] werd in februari gepubliceerd (zie doc. 7313/14); deze heeft als transversale thema's aangeduid: het gemeenschappelijk belang en hoe de onderlinge samenwerking van agentschappen de daadwerkelijke uitvoering van de nieuwe richtlijnen helpt. Een tweede gezamenlijke verklaring, *Van strategische richtlijnen naar acties: bijdragen van de JBZ-agentschappen aan de praktische ontwikkeling van een gebied van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid in de EU* [*From strategic guidelines*

to actions: the contribution of the JHA Agencies to the practical development of the area of freedom, security and justice in the EU], werd in november uitgebracht en is beschikbaar op de website van Eurojust. Deze tweede verklaring schetst de rol en ondersteuning van Eurojust bij de implementatie van EU-prioriteiten en doelstellingen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht in de Europese Unie. Deze documenten zijn bij de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie ingediend.

Eurojust en andere JBZ-instanties hebben ook bijgedragen aan een publieke discussie met betrekking tot de hernieuwde *Strategie voor Interne Veiligheid* [*Internal Security Strategy*] voor 2015-2020. Het eindverslag over de activiteiten van de JBZ-instanties in 2014 en de scorekaart ervan (zie Raadsdocument 16286/14) werden in december aan het COSI voorgelegd. Eurojust zette haar praktijk met betrekking tot het uitwisselen van haar werkprogramma met de andere JBZ-instanties voort.

Eurojust en training

De strategische richtlijnen van de Raad, aangenomen in juni, onderstrepen de noodzaak tot verbeterde opleiding voor beroepsbeoefenaars en benadrukten het belang van de opleiding van onder andere aanklagers, rechters, beoefenaars van juridische beroepen en politie als een cruciale component bij de totstandbrenging van wederzijds vertrouwen.

Eurojust heeft een bijdrage geleverd aan de opleiding van CEPOL (2010) en van het Europees Justitieel Netwerk (2008) door middel van haar MoU's. Daarnaast organiseerde Eurojust thematische seminars, waarin professionals ervaringen en goede praktijken konden delen.

Samenwerking tussen Eurojust en het EJTN op het gebied van justitiële opleiding werd voortgezet. Elf aanklagers/rechters uit Bulgarije (2), Tsjechië, Duitsland, Estland, Spanje, Hongarije, Oostenrijk, Polen en Slovenië (2) namen deel aan het lange termijn-stageprogramma bij Eurojust en waren betrokken bij de dagelijkse werkzaamheden van de nationale vertegenwoordigingen uit hun respectievelijk thuislanden. In juli heeft rechter Postulski, Secretaris-Generaal van het EJTN, een bezoek aan Eurojust gebracht. Eurojust en het EJTN waren het eens over het feit dat waardevolle praktische ervaring was opgedaan tijdens het drie maanden durende uitwisselingsprogramma. Eurojust en het EJTN hebben ook gezamenlijk een formeel standpunt bereikt omtrent korte termijnstudiebezoeken (één week) en de herintroductie hiervan in 2015.

Daarnaast hebben leden van de nationale vertegenwoordigingen actief deelgenomen aan zes EJTN-seminars in het kader van het Strafrecht Project I, *Internationale justitiële samenwerking in de praktijk: EAB- en MLA-simulaties* [*International Judicial Cooperation in Criminal Matters in Practice: EAW and MLA simulations*]. Deze succesvolle seminars, die in Duitsland, Bulgarije, Cyprus, Frankrijk, Italië en Slowakije plaatsvonden, waren gebaseerd op het principe van "al doende leren". Aangeboden praktijkvoorbeelden dragen bij aan het bereiken van een hoge mate van wederzijds vertrouwen en zelfvertrouwen tussen de Europese aanklagers en rechters en een versterking van de gemeenschappelijke juridische cultuur, daarmee resulterend in een meer efficiënte rechtsbedeling bij EU-grensoverschrijdende vervolgingen.

Samen met EPA werd het gemeenschappelijk curriculum van Eurojust afgerond. Het doel van deze trainingsmodule was om de toegevoegde waarde beter te begrijpen van de inzet van Eurojust bij grensoverschrijdende onderzoeken en operaties en daarmee een nauwere samenwerking te bereiken tussen justitiële- en politionele autoriteiten bij het bestrijden van ernstige grensoverschrijdende criminaliteit.

Evenals in voorgaande jaren, heeft de samenwerking met EPA geleid tot de organisatie van meerdere online-seminars (webinars). Eurojust heeft bijgedragen aan cursussen over onder andere illegale immigratie, kinderscherming, mobiele OPC, drugshandel, BTW fraude en JIT's.

Op 3 november ondertekende Eurojust een Memorandum of Understanding [met FRA](#) in de periferie van de jaarlijkse bijeenkomst van de hoofden van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken van de agentschappen in Malta. Ook werd een Memorandum of Understanding ondertekend met het [EMCDDA](#) op 15 juli (zie paragraaf 2.2.5).

2.3.4 Derde staten en organisaties buiten de Europese Unie

Samenwerkingsovereenkomsten

In juli tekende Eurojust een [samenwerkingsovereenkomst met de Republiek Moldavië](#), die in werking treedt zodra de partijen elkaar schriftelijk in kennis stellen over het afronden van alle interne procedures. Het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst met Oekraïne werd als een prioriteit bevestigd. Eurojust heeft de Raad geïnformeerd over haar plan om onderhandelingen te starten ten behoeve van het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst met Montenegro.

Contacten werden voortgezet met het oog op het beoordelen van de uitvoering van databeschermingswetgeving en het verkennen van de mogelijkheid om onderhandelingen te starten over samenwerkingsovereenkomsten met Albanië, Bosnië en Herzegovina, Israël, Servië en Turkije.

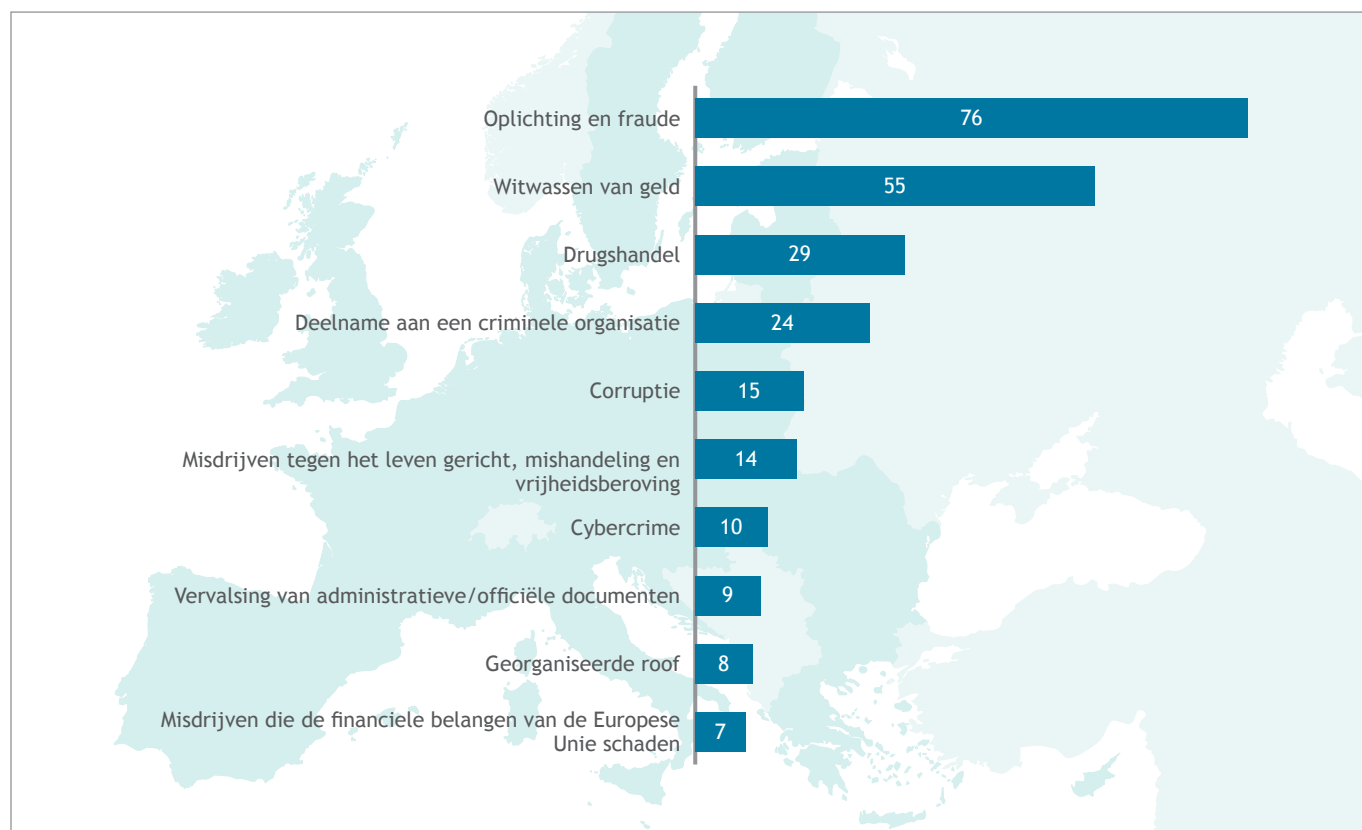
Behandelde zaken waarbij derde staten zijn betrokken

In 2008 leverde Eurojust steun bij 208 zaken waarin derde staten betrokken waren. De belangrijkste soorten criminaliteit in deze gevallen waren oplichting en fraude, het witwassen van geld, betrokkenheid bij een criminele organisatie en drugshandel. De derde landen die het meest betrokken waren zijn Zwitserland, Noorwegen en de Verenigde Staten. Derde landen waren aanwezig bij 41 coördinatievergaderingen georganiseerd door Eurojust. De derde landen die het meest aanwezig waren bij coördinatievergaderingen zijn de VS (14), gevolgd door Zwitserland (10), Noorwegen (19) en Oekraïne (6).

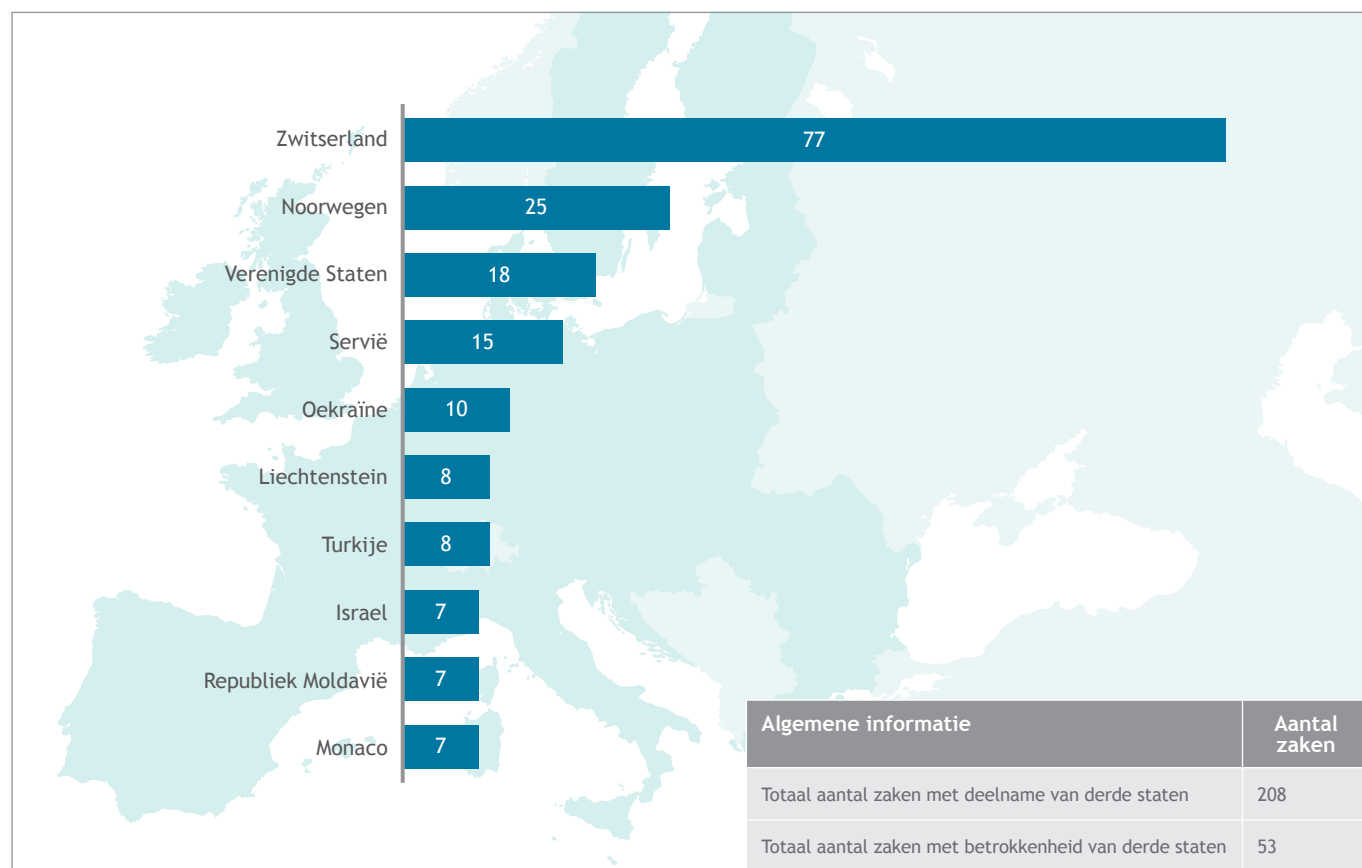
Verbindingsmagistraten bij Eurojust

De aanwezigheid van verbindingsmagistraten uit Noorwegen en de VS bij Eurojust is als nuttig beschouwd, omdat ze de justitiële samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en de betrokken derde landen vergemakkelijken. In 2014 zijn Eurojust en Zwitserland de detachering overgenomen van een verbindingsmagistraat bij Eurojust die zijn taken in maart 2015 zal aanvangen. De verbindingsmagistraat voor Noorwegen registreerde 52 zaken die voornamelijk met drugshandel, fiscale fraude en moord te maken hadden, organiseerde een coördinatievergadering en nam deel aan negen coördinatievergaderingen. De verbindingsmagistraat voor de VS nam deel aan 14 coördinatievergaderingen.

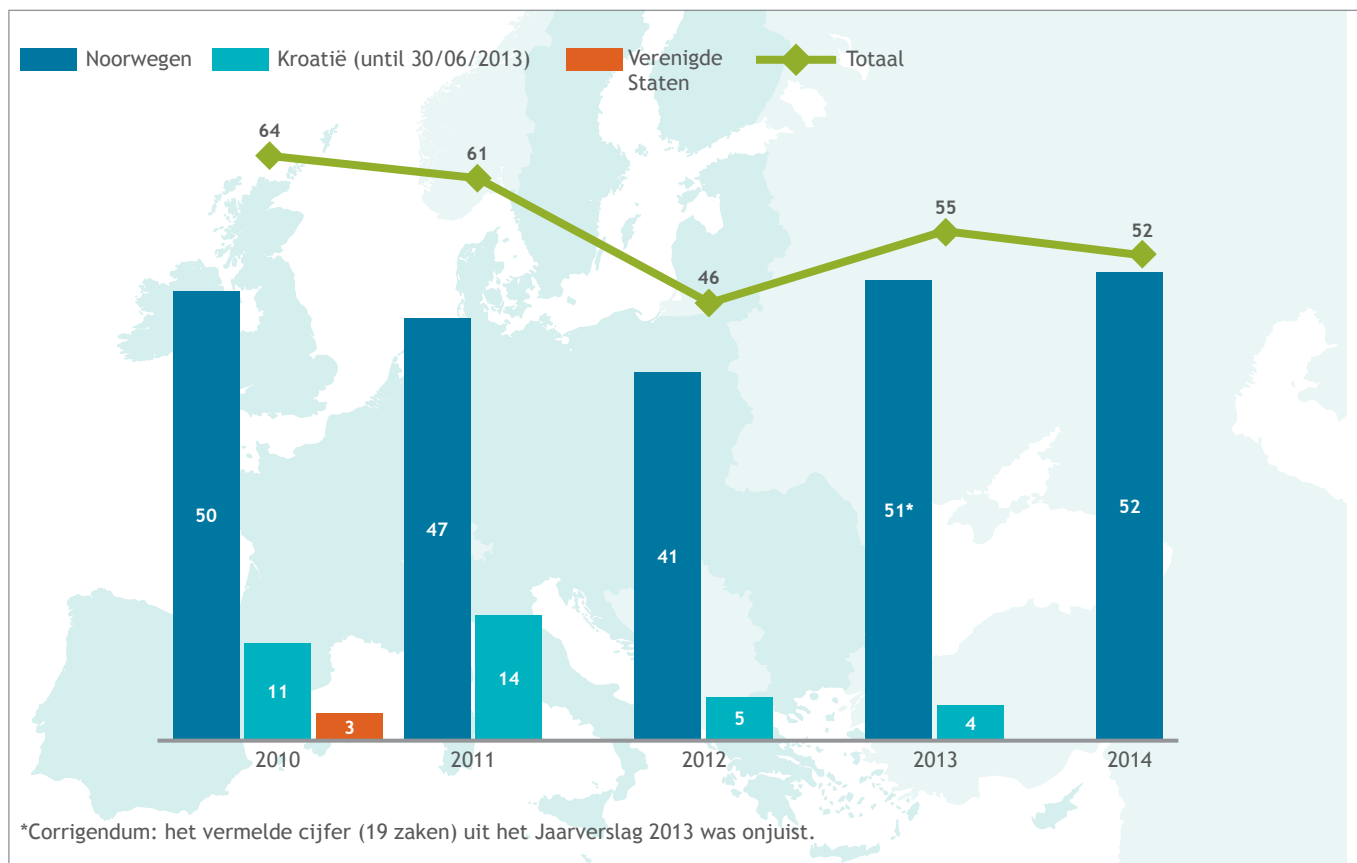
Belangrijkste misdrijfsoorten waarbij derde staten betrokken zijn

Top tien derde landen bij de behandelde zaken van Eurojust

Aantal zaken per verbindingsmagistraat 2010 to 2014

Eurojust-contactpunten in derde staten

De benoeming van Eurojust contactpunten bij derde staten is een instrument dat vaak wordt ingezet om de samenwerking tussen lidstaten en derde staten via Eurojust te verbeteren. Contactpunten worden door derde staten benoemd vanuit het Bureau van de Procureur-generaal of een lokaal parket, nationale rechtbanken of het Ministerie van Justitie, of ze bekleden een diplomatieke functie buiten hun land. Momenteel hebben 32 derde staten contactpunten bij Eurojust benoemd. Bolivia en Peru werden in 2014 aan dit netwerk toegevoegd.

Ondersteuning voor externe projecten

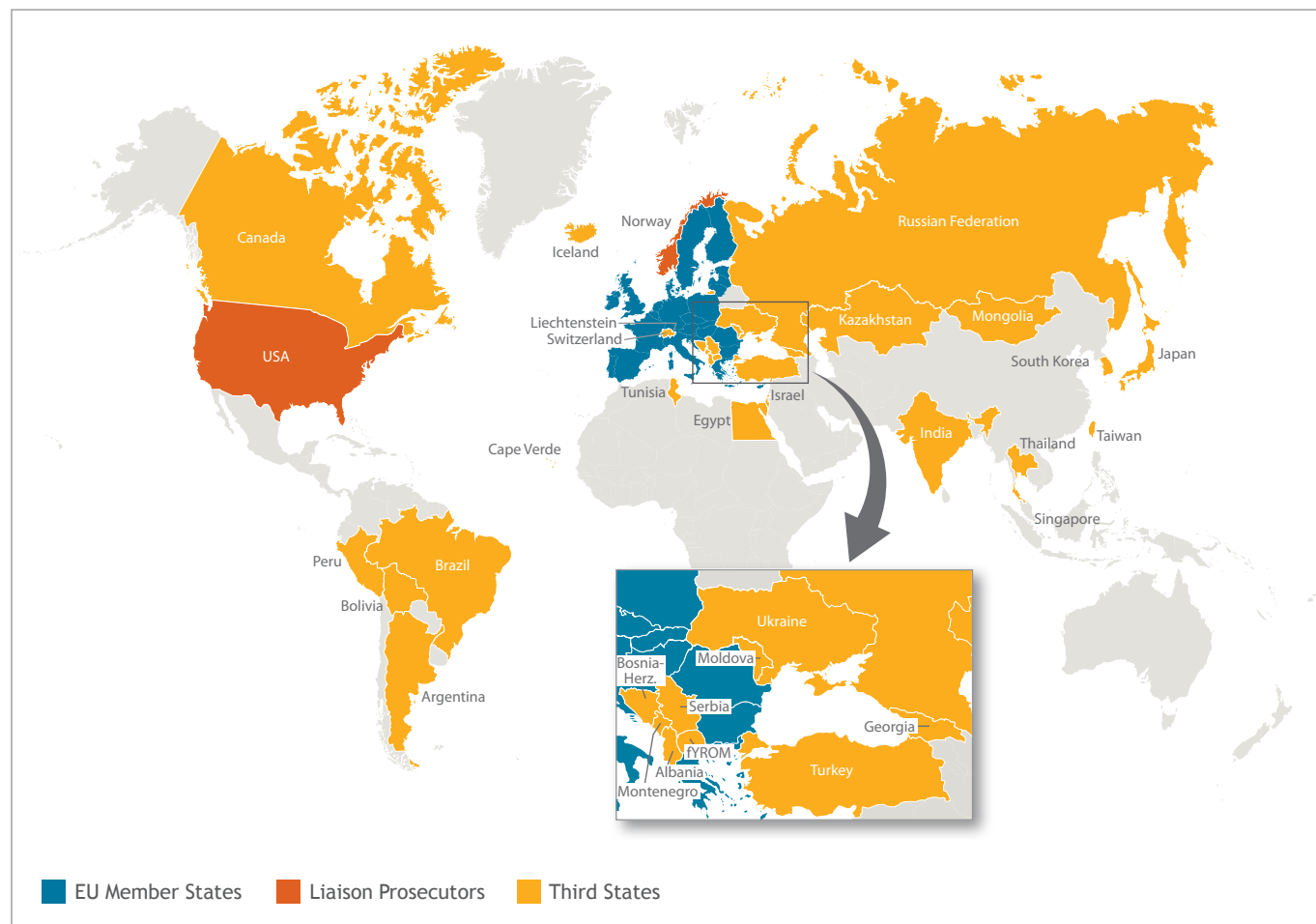
Eurojust bleef initiatieven in de Westelijke Balkan ondersteunen, met inbegrip van het door de EU gefinancierde International Police Association (IPA) 2010-project, *De strijd tegen georganiseerde misdaad en corruptie: Versterking van het netwerk van aanklagers* [Fight against Organised Crime and Corruption: Strengthening the Prosecutor's Network], tot de afsluiting van het project in april 2014. Onder de paraplu van dit project werd een vergadering op 20 januari tussen Eurojust en Eurojust-contactpunten uit de Westelijke Balkan belegd en een opleiding aan deze nieuw benoemde contactpunten werd bij Eurojust op 3 april gegeven. Daarnaast heeft Eurojust deelgenomen aan verschillende seminars over gegevensbescherming, gehouden in de Westelijke Balkan.

Vergadering met de door de lidstaten aangewezen contactpunten van Eurojust en verbindingsmagistraten

Op 16 en 17 oktober hield Eurojust een vergadering met de contactpunten en verbindingsmagistraten aangeduid door de lidstaten. Het doel van de vergadering was het bespreken van complementariteit, synergieën en samenwerking door standpunten over praktijkvoorbeelden uit te wisselen, het bewustmaken van de rol van Eurojust in zaken die verband houden met derde staten – met inbegrip van het uitwisselen van informatie met derde staten – en het aangeven van mogelijke manieren om werkmethoden te verbeteren.

De vergadering bracht 17 Eurojust contactpunten en 20 door de lidstaten benoemde verbindingsmagistraten bijeen. 18 derde staten waren vertegenwoordigd.

Eurojust-contactpunten

Eurojust werd ook betrokken bij het project voor het bestrijden van mensenhandel in de Westelijke Balkan door verhoogde inzet van JIT's op lokaal niveau, alsmede het regionaal project van de International Organization for Migration, *Intensivering van de strijd tegen mensenhandel en immigrantensmokkel in de Westelijke Balkan* [*Strengthening the fight against trafficking in persons and migrant smuggling in the Western Balkans*]. Zie paragraaf 2.2.9.

Eurojust leverde een bijdrage aan het werk van de EEAS door informatie te verstrekken over de samenwerking van Eurojust op institutioneel en operationeel niveau met het European Neighbourhood Policy (ENP) partnerlanden.

Voorbeeld van een zaak

In de lente van 2013 hebben Tsjechische en de Amerikaanse autoriteiten contact opgenomen met de Zweedse politie omtrent vermoedens dat er materiaal van kindermishandeling (CAM), geproduceerd in de Tsjechische Republiek verspreid was in de Verenigde Staten en andere landen via een tussenpersoon in Zweden. Vooronderzoek werd in Zweden geopend met betrekking tot kinderporno en deelname aan de seksuele uitbuiting van kinderen voor pornografische doeleinden. Het Zweedse onderzoek heeft verdachten in Zweden en Spanje ontdekt. In de Tsjechische Republiek werd de strafrechtelijke vervolging gericht op mensenhandel. Met betrekking tot de *modus operandi* bleek dat de klanten van de pornografische materialen specifieke op maat gemaakte sets van foto's en video's hadden besteld. De klanten betaalden via de tussenpersoon in Zweden, die vervolgens geld aan de fotografen overmaakte. De CAM werd daarna versleuteld uitgewisseld met behulp van Cloud-diensten. De versleutelde communicatiemethoden en veiligheidsbewustzijn van de verdachten betekende dat een nauwe samenwerking tussen de nationale autoriteiten van belang was om mogelijke fouten en zwakheden van de verdachten bij het plannen van hun criminele activiteiten te identificeren.

In combinatie met een operationele bijeenkomst georganiseerd bij Europol om politie-informatie uit te wisselen, werd een coördinatievergadering belegd bij Eurojust, die resulteerde in de totstandkoming van een door Eurojust gefinancierde JIT tussen Zweden en de Tsjechische Republiek. Gezamenlijke onderzoeken hadden aan het licht gebracht dat het CAM breder was verspreid, tot in Spanje. Justitiële samenwerking met Spanje werd geïnitieerd door middel van het uitbrengen van verzoeken om wederzijdse rechtshulp betreffende een geïdentificeerde verdachte. Spanje is daarna bij het JIT aangeschoven, hetgeen de samenwerking met andere JIT-leden heeft versoepeld.

Na enige surveillance en speciale onderzoeksmaatregelen, met inbegrip van de analyse van de financiële transacties tussen de verdachten, werd een gezamenlijke actiedag gehouden in de JIT-Staten alsmede in de Verenigde Staten en Frankrijk, waar meer verdachten waren geïdentificeerd. Acht personen werden aangehouden en een aanzienlijke hoeveelheid data werd opgehaald en veiliggesteld. De gezamenlijke actiedag werd gevolgd door een lange periode van onderzoeken in de deelnemende staten, belemmerd door de versleutelde harde schijven en de onwil van de verdachten om mee te werken. Een aantal verzoeken om wederzijdse rechtshulp werden aan derde staten gestuurd om informatie in te winnen over het gebruik van bepaalde digitale diensten door de verdachten.

Enkele extra coördinatiebijeenkomsten werden georganiseerd om de samenwerking bij de acties, uitgevoerd in de lidstaten te vergemakkelijken en om te bepalen welke lidstaten het beste in staat waren de verdachten te vervolgen. Tijdens deze vergaderingen bespraken de vervolgende instanties de beste manieren om bewijzen te verzamelen ter ondersteuning van de aanstaande processen in de verschillende staten.

Aanvullende analyses uitgevoerd door de nationale autoriteiten tijdens de onderzoeken hebben geleid tot extra arrestaties in Groot-Brittannië, de VS, Canada en Rusland en een groot aantal minderjarige slachtoffers, uitgebuit door de verschillende fotografen, werden geïdentificeerd. Alle betrokken aanklagers en onderzoeksrechters waren het eens dat een hechte samenwerking met Eurojust en Europol de sleutel was geweest tot het succesvolle werk en behaalde resultaten in de beginfase van de zaak. De zaak is nog hangende, processen alsmede een meer gedetailleerde analyse van de resultaten van de zaak worden in 2015 verwacht.

Uitdagingen en goede praktijken

3.1 Inleiding

Evenals in voorgaande jaren bleef Eurojust bijdragen via haar operationeel werk en strategische initiatieven aan de identificatie van uitdagingen en goede praktijken in een breed spectrum van aspecten met betrekking tot de justitiële samenwerking in strafzaken.

Dergelijke aspecten kunnen verband houden met de uitvoering van verzoeken om wederzijdse rechtshulp, EAB's, bevroeringsbevelen of andere instrumenten, waarbij het principe van wederzijdse erkenning tot uitvoer werd gebracht. Deze kunnen worden gekenmerkt door een bepaalde soort criminaliteit, een speciale onderzoekstechniek of door de samenwerking met derde staten. Het doel is om de coördinatie en samenwerking te verbeteren tussen de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten in het kader van onderzoek en vervolging waarin Eurojust kan assisteren.

Dit hoofdstuk behandelt uitdagingen en goede praktijken met betrekking tot gecontroleerde leveringen, NPS en precursoren en het verzamelen en toelaatbaarheid van bewijzen in cybercrime zaken.

3.2 Drugshandel

In 2014, vormden de juridische aspecten van grensoverschrijdende gecontroleerde leveringen en samenwerking in zaken die verband houden met NPS en (pre)precursoren twee van de onderwerpen van het strategisch project: *Verbeteren van de werkzaamheden van Eurojust in drugshandelzaken* [*Enhancing the work of Eurojust in Drug Trafficking Cases*]. Goede praktijken en juridische obstakels op deze gebieden werden verzameld met behulp van vragenlijsten, gestuurd aan de bevoegde autoriteiten van alle lidstaten. De antwoorden werden geanalyseerd en besproken met professionals tijdens de Eurojust-vergadering over drugshandel op 29 en 30 september. Ter verspreiding hiervan over alle lidstaten, werden de resultaten samengevoegd in een [rapport](#).

Gecontroleerde leveringen

De analyse en discussies leggen de nadruk op significante verschillen tussen de rechtssystemen van de lidstaten met betrekking tot de autorisatie en uitvoering van gecontroleerde leveringen. Deze verschillen kunnen de

Voorbeeld van een zaak

In 2013 werd Eurojust-ondersteuning gezocht in een zaak van mensenhandel waarbij het Verenigd Koninkrijk en Zweden betrokken waren. Een JIT werd in maart 2013 opgesteld voor de duur van 1 jaar en een coördinatievergadering werd in april 2013 gehouden. In augustus 2014 waren de gerechtelijke procedures in het Verenigd Koninkrijk nog maar net begonnen, terwijl het proces in Zweden al was afgesloten. In deze fase van de zaak werd nog een coördinatievergadering bij Eurojust belegd om de samenwerking in het JIT te evalueren en informatie uit te wisselen. Van bijzonder belang was het gebruik van telefoontaps in Zweden en de mogelijkheden om de resultaten als bewijs in het Verenigd Koninkrijk te gebruiken.

De discussie heeft de bestaande verschillen in de regels van strafprocesrecht benadrukt. Telefoontaps zijn in Zweden door een rechterlijke beslissing op verzoek van de aanklager toegestaan. De onderschepte telefoongesprekken worden uitgeschreven en gerapporteerd aan de rechtbank en worden vervolgens voorgelezen of afgespeeld tijdens een gerechtelijke procedure. Van bijkomend belang in deze zaak was de termijn van dataretentie. Bij het afsluiten van een zaak moest materiaal dat niet werd gebruikt in het vooronderzoek, vernietigd worden. In het algemeen, zodra een onderzoek wordt afgesloten, moeten de Zweedse autoriteiten de tijdsperiode en afgetapte telefoonnummers schriftelijk aan de verdediging melden.

In het Verenigd Koninkrijk is het gebruik van telefoontaps als bewijs ongebruikelijk. De Britse autoriteiten wilden weten of de informatie verzameld door de Zweedse autoriteiten door middel van telefoononderscheppingen als bewijs gebruikt kon worden in een Britse rechtbank. De coördinatievergaderingen bij Eurojust hebben gesprekken met betrekking tot dit onderwerp gefaciliteerd en een mogelijke oplossing werd voorgesteld: een Zweedse politiele of justitiële vertegenwoordiger zou het bewijs bij een Britse rechtbank kunnen voorleggen. De getuigenis zou aangeven, aan de ene kant, dat het onderscheppen legaal is aangevraagd en technisch rechtmatig is geïmplementeerd, en aan de andere kant, dat de opgenomen materialen het resultaat zijn van een justitiële machtiging. De Zweedse autoriteiten hebben dit voorstel als haalbaar beschouwd. Hoewel er geen concreet besluit werd genomen, werden de mogelijkheid en de voordelen van een bezoek van de Britse autoriteiten naar Zweden om het afluistermateriaal te bestuderen, ook overwogen. Tegen het einde van 2014 moest de noodzaak om de materialen te beoordelen nog worden besproken.

justitiële samenwerking belemmeren, vooral in relatie tot: (i) de autorisatie voor gecontroleerde leveringen wanneer de route of de timing van de drugslevering onbekend is; (ii) het verkrijgen van toestemming voor het plaatsen van GPS-apparaten in voertuigen verdacht van drugstransport; (iii) het aanwijzen van de bevoegde autoriteiten in andere lidstaten of het verkrijgen van hun toestemming; (iv) de vervanging van illegale drugs door onschadelijke stoffen; (v) het uitstellen van de beslaglegging op drugs; (vi) de grensoverschrijdende inzet van infiltranten; (vii) de toelaatbaarheid van bewijzen verzameld in de context van gecontroleerde leveringen; (viii) de betrokkenheid van informanten; (ix) de inzet van gewapende politieagenten in andere lidstaten; en (x) het delen van vrijgegeven informatie verzameld in het kader van gecontroleerde leveringen. Samenwerking met derde staten bij gecontroleerde leveringen is vaak problematisch, en ervaring in het gebruik van gecontroleerde leveringen binnen de JIT's is beperkt.

De oplossingen voor deze problemen omvatten betere communicatie en wederzijds vertrouwen tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, harmonisatie van regelgeving omtrent gecontroleerde leveringen, de bevoegde autoriteiten in kaart brengen en het verduidelijken van de wettelijke eisen omtrent gecontroleerde leveringen in alle lidstaten, het verzamelen van ideeën rondom een uniforme set van vereisten voor gecontroleerde leveringen, meer betrokkenheid van Eurojust en Europol bij grensoverschrijdende operaties, vooral bij het organiseren van operationele vergaderingen en coördinatievergaderingen, het aanwijzen van contactpunten voor gecontroleerde leveringen in de lidstaten, analyse van informatie, en juridische, tactische en technische ondersteuning.

Issue in focus 1 van het rapport zal informatie omvatten over de vraag of een verzoek om wederzijdse rechtshulp een voorafgaande voorwaarde is voor de autorisatie van gecontroleerde leveringen in de lidstaten, en zal een lijst van bevoegde autoriteiten bevatten en, waar van toepassing, centrale contactpunten voor het autoriseren van gecontroleerde leveringen in de lidstaten.

NPS en (pre)precursoren

De analyse van naar Eurojust verwezen drugszaken heeft geleid tot de identificatie van grote uitdagingen bij de vervolging in zaken die verband houden met NPS en precursoren, in het bijzonder als deze substanties niet gereguleerd zijn op EU-/internationaal niveau. In deze zaken zijn de regelgeving en benaderingen

tussen de lidstaten vaak verschillend, hetgeen leidt tot terugkerende problemen van justitiële samenwerking. Bijkomende specifieke moeilijkheden aangetroffen door de professionals in antwoord op de vragenlijst betreffen de identificatie van nieuwe stoffen, het gerelateerde gebrek aan kennis en technische capaciteit.

De respondenten van de vragenlijst hebben mogelijke benaderingen voorgesteld voor een situatie waarbij een bepaalde stof niet wettelijk voorzien was als een precursor van een drug, maar er zijn indicaties dat de stof geproduceerd of geïmporteerd wordt om (synthetische) drugs te maken. In een dergelijke situatie is vervolging mogelijk in een aantal lidstaten, op basis van de z.g. “analogiebenadering” of door de productie van deze stoffen te beschouwen als “voorbereidende handeling” tot het plegen van misdrijven van drugsproductie.

De vervolging met betrekking tot NPS werd in sommige lidstaten sinds juli 2014 niet meer gebaseerd op medische wetgeving. Additionele vervolgingsmogelijkheden werden verkend bij een speciale workshop tijdens de strategische vergadering, waaronder het gebruik van administratieve wetgeving (bijvoorbeeld, het intrekken van verkooplicenties), consumentenwetgeving, en wetgeving omtrent voedselveiligheid. Voorbeelden van goede praktijken werden ook vermeld, zoals het opnemen van NPS gedurende 1 maand op een tijdelijke lijst en daarna het officieel laten opnemen na deze proefperiode. Verschillende deelnemers hebben de nadruk gelegd op het belang van het delen van expertise tussen de lidstaten (bijvoorbeeld, forensische rapporten en vonnissen).

Issue in focus 2 van het rapport zal informatie over recente arresten bevatten, alsmede een overzicht van de nationale bepalingen en benaderingen van NPS en precursoren in de lidstaten.

Bovendien, werden de moeilijkheden aangetroffen door nationale autoriteiten in de vervolging van zaken betreffende niet-gereguleerde drugsprecursoren benadrukt tijdens de 8ste vergadering van het Consultative Forum. Een forumlid heeft de aandacht gevestigd op de bedreiging, gevormd door de verspreiding van bepaalde niet-gereguleerde drugsprecursoren, die bleken gebruikt te worden voor de productie van metamfetamine op grote schaal in een lidstaat. Tegelijkertijd werden alle forumleden verzocht het initiatief te ondersteunen om deze drugsprecursor te laten opnemen in de categorie van geregistreerde stoffen, zoals bepaald door het juridisch kader van de EU omtrent drugsprecursoren.

3.3 Cybercrime

Het verzamelen en de toelaatbaarheid van bewijzen in cybercrime-zaken

Met betrekking tot de toelaatbaarheid van bewijzen, verzameld door de privésector/private sector of door bijzondere opsporingsmaatregelen die niet toegestaan zijn in door een bepaalde lidstaat, moet er rekening gehouden worden met de noodzaak om een onderscheid te maken tussen inlichtingen en bewijs *stricto sensu*: inlichtingen kunnen gebruikt worden om een onderzoek te starten, maar niet noodzakelijkerwijs als bewijzen in een rechtbank.

Grensoverschrijdende toegang tot gegevens kan problemen in de opsporing en vervolging opleveren in cybercrime-zaken, vooral wegens de grote verschillen in de praktijk in de lidstaten (ook in verband met de niet-uniforme uitvoering van *het Verdrag van de Raad van Europa inzake cybercriminaliteit ETS Nr. 185, Cybercrime-Verdrag [Council of Europe Convention on Cybercrime ETS No. 185, Cybercrime Convention]*). Voor sommige landen is een gerechtelijk bevel vereist en sommige vereisen een rechtshulpverzoek omdat informatie zou worden opgeslagen op een server in een andere staat. De kwestie van jurisdictie als informatie is opgeslagen “in de cloud”, werd ook aan de orde gesteld.

Om deze moeilijkheden te overwinnen, zou een uitgebreide interpretatie van de beschikbare wetgeving kunnen helpen, in de zin dat jurisdictie toegepast zou kunnen worden op basis van de fysieke locatie van het apparaat dat de toegang tot relevante gegevens geeft. Verschillen in benadering bij de lidstaten kunnen in acht genomen worden met betrekking tot de juridische instrumenten die gebruikt zijn om bewijzen opgeslagen op een computer te verzamelen, aangezien dit in sommige lidstaten onderdeel van een huiszoeking zou zijn, waarvoor een gerechtelijk bevel soms vereist is. Een gefragmenteerde aanpak is te zien in de manier waarop aanklagers informatie uit een “chat-sessie” verzamelen: verschillende benaderingen worden toegepast in de lidstaten aangezien sommige staten naar de regelgeving inzake telecommunicatie verwijzen, waarvoor slechts een gerechtelijk bevel vereist is, terwijl anderen de interventie van aanklagers (en niet noodzakelijkerwijs een rechter) vereisen. In het algemeen kan direct contact en de spontane uitwisseling van informatie tussen bevoegde

autoriteiten in het bijzonder (als bedoeld in artikel 26 van het verdrag inzake cybercrime) zeer nuttig zijn bij het aanpakken en verduidelijken van deze moeilijkheden.

Uitdagingen kunnen ook ontstaan wanneer particuliere bedrijven in het bezit zijn van (inhoudelijke) gegevens, vooral omdat het hoofdkwartier van het bedrijf zich vaak in een derde staat bevindt. Dit vereist meestal langdurige procedures voor het verzamelen van de relevante informatie, hetgeen op zijn beurt het onderzoek en vervolging van cybercrime-zaken belemmert, met name in verband met de beweeglijkheid van dergelijke gegevens. Onder deze omstandigheden kan de aanwezigheid van een enkel contactpunt voor communicatie met deze bedrijven, de samenwerking faciliteren. Daarnaast kan het zeer nuttig zijn als het hoofdkantoor van een bedrijf in een derde land officieel zijn vestigingen in andere lidstaten machtigt om direct te reageren op verzoeken uitgegeven door aanklagers. Gezien hun specifieke aard – en de cruciale rol van bedrijven – moeten de autoriteiten altijd rekening houden met het inzetten van een multidisciplinaire benadering bij de opsporing en vervolging in zaken betreffende cybercriminaliteit.

Het nut van JIT's, met name als die opgesteld zijn in een vroeg stadium van een onderzoek, werd opgemerkt, samen met de noodzaak om openbare aanklagers vanaf het begin te betrekken – vooral als inbeslagnames op het spel staan, en om de toelaatbaarheid van bewijzen in de rechtbank te faciliteren. Eurojust kan nationale autoriteiten ondersteunen, vooral als Eurojust vroegtijdig betrokken wordt bij het onderzoek, bijvoorbeeld als onderzoeken in andere lidstaten of zelfs derde staten op het punt staan geïnitieerd te worden en om de nationale autoriteiten van lidstaten te ondersteunen met de coördinatie van parallelle onderzoeken.

Het verzamelen van bewijzen en de toelaatbaarheid daarvan in zaken betreffende cybercriminaliteit was een van de onderwerpen besproken met professionals uit de lidstaten tijdens het Eurojust-seminar *Cybercrime: de uitdagingen van de 21ste eeuw aangaan* [[Cybercrime – rising to the challenges of the 21st century](#)], gehouden op 19 en 20 november. Zie ook paragraaf 2.2.6.

Eurojust's focus van het jaar:
het Europees Aanhoudingsbevel

Dat de Eurojust-focus van het jaar het EAB is, is geen toeval. In 2014 bleef Eurojust op operationeel en strategisch vlak bijdragen aan de snellere toepassing van dit instrument, dat het principe van wederzijdse erkenning verwezenlijkt. Het functioneren van het EAB werd ook het onderwerp van reflectie op EU-niveau in 2014. Eurojust wilde de 10-jarige toepassing ervan markeren en heeft bijgedragen aan het debat met een strategisch seminar belegd in samenwerking met het Griekse voorzitterschap van de EU, met als titel: *het Europees Aanhoudingsbevel: hoe kan het nu verder? [The European Arrest Warrant: which way forward?]*

In 2014 werden 266 gevallen betreffende de verbetering van de uitvoering van EAB's geregistreerd bij Eurojust, zijnde een totaal van 14,5 procent van alle zaken. De vertegenwoordiging van het Verenigd Koninkrijk heeft de meeste verzoeken uitgegeven, gevolgd door de Poolse en Bulgaarse vertegenwoordigingen. De vertegenwoordiging van het Verenigd Koninkrijk ontving ook de meeste verzoeken, gevolgd door de Italiaanse en Spaanse vertegenwoordigingen.

Het College heeft twee algemene issues behandeld met betrekking tot de toepassing van het EAB. De eerste issue hield verband met de toepassing van artikel 3, lid 2 (Kaderbesluit 2002/584/JBZ) betreffende het Europees aanhoudingsbevel (Kaderbesluit betreffende het EAB) (redenen voor de verplichte weigering van de tenuitvoerlegging van het EAB). Deze problematiek betrof het verzamelen van juridische en praktische informatie inzake de gevolgen van het niet verwijderen van een bevel uit het Schengen Informatie Systeem (SIS) II en Interpol databanken in een geval waarbij een persoon tegen wie een EAB of uitleveringsverzoek werd uitgegeven, uiteindelijk bij de strafprocedure in een andere lidstaat op dezelfde feitelijke grondslag werd behandeld.

De tweede algemene kwestie betrof het verzamelen van praktische en juridische informatie over de tenuitvoerlegging in de lidstaten van artikel 24 (Kaderbesluit betreffende het EAB) (uitgestelde of voorwaardelijke overlevering), namelijk of deze bepaling volledig is uitgevoerd en, zo ja, welke voorwaarden moeten opgelegd worden door de justitiële autoriteiten van de lidstaten bij het toestaan van dergelijke "tijdelijke overlevering".

Eurojust bleef een sleutelrol spelen bij het verbeteren van de samenwerking tussen lidstaten bij strafzaken (artikel 3, lid 1, onder b van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust), in het bijzonder door: i) de uitvoering van EAB's en de uitwisseling van informatie tussen de nationale autoriteiten te faciliteren; ii) het opstellen van communicatiekanalen tussen de nationale autoriteiten met het oog op verduidelijking van de divergerende toepassingen van de bepalingen van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel; iii) het verduidelijken van de wettelijke vereisten van zowel de uitvaardigende als uitvoerende autoriteiten; iv)

het adviseren over het opstellen van EAB's, zowel vóór uitgifte als tijdens de herformulering ervan; v) de uitgifte en uitvoering van EAB's coördineren en bijdragen aan het voorkomen van mogelijke jurisdictieconflicten.

Sommige van de juridische en praktische problemen ondervonden in door Eurojust behandelde zaken in 2014 waren de volgende:

- i) Moeilijkheden met betrekking tot de verschillende interpretaties en praktische toepassing van het specialiteitsbeginsel (artikel 27, leden 2, 3(g) en 4 van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust) bij zaken waar naar aanleiding van een overlevering, een derde lidstaat de uitvaardigende staat verzoekt om verhoor van de overgeleverde persoon, en dit verzoek wordt afgewezen op grond van een toestemming ten behoeve van dit "interview van de verdachte" van de uitvaardigende lidstaat moet komen, terwijl voor de derde lidstaat het "interviewen" van een verdachte niet op een "vervolgning" neerkomt, waardoor toestemming niet is vereist.
- ii) Bijkomende issues in verband met het specialiteitsbeginsel (artikel 27, lid 4 van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust) bij zaken waar naar aanleiding van een overlevering, de uitvaardigende lidstaat verzoekt de uitvoerende lidstaat om met spoed (aflopende tijdbalk) een aanklacht tegen de overgeleverde persoon in te dienen – op grond van artikel 27, lid 4 van het Europees Aanhoudingsbevel – voor een apart, niet gerelateerd misdrijf en om die persoon naar de rechtbank te verwijzen krachtens die aparte aanklacht. Aangezien de toestemming werd afgewezen, worden besprekingen gevoerd met het oog op het vaststellen van de middelen ter beschikking van de uitvaardigende lidstaat om, op zijn minst schorsing van de vervolgingstijdbalk mogelijk te maken.
- iii) Issues in verband met de wettelijke vereiste van sommige lidstaten om deze persoon te verhoren vóór uitgifte van een EAB en de moeilijkheden die ontstaan als de locatie van de persoon bekend is bij zowel de lidstaat die het onderzoek uitvoert als de lidstaat waarin de persoon zich bevindt en waar die nog niet aangehouden kan worden.
- iv) Verschillende interpretaties van het type garantie voorzien in artikel 5, lid 3 (Kaderbesluit betreffende het EAB) (terugkeer van de persoon naar de uitvoerende lidstaat om de straf opgelegd door de uitvaardigende lidstaat uit te zitten), vereist door de uitvoerende lidstaat en het daarmee samenhangende geschil over welke lidstaat (uitvaardigende of uitvoerende) vervolgens de kosten moet dragen van terugkeer na het proces (verschillende standpunten over een mogelijke toepasselijke wettelijke basis: Kaderbesluit betreffende het EAB; Kaderbesluit 2008/909/JBZ inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen die vrijheidsstraffen of maatregelen ter vrijheidsbeneming opleggen, met als doel de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie).

- v) Issues betreffende de intrekking van een EAB als de redenen voor intrekking onduidelijk zijn voor de uitvoerende lidstaat en aanzienlijke inspanningen en middelen reeds zijn ingezet bij de uitvoering van het EAB.
- vi) Issues van evenredigheid die zijn ontstaan bij een EAB uitgevaardigd voor een nieuw proces met betrekking tot een kleine overtreding.
- vii) Issues in verband met de bescherming van de fundamentele rechten, namelijk of omstandigheden in de gevangenis geschikt zijn voor een persoon die aan een psychische aandoening lijdt, en de bereidheid van de uitvaardigende lidstaat om aanvullende informatie te verstrekken over garanties rondom omstandigheden in de gevangenis.

Eurojust bleef zijn hulp aan lidstaten ontwikkelen in verband met concurrerende EAB's (artikel 16, lid 2, Kaderbesluit betreffende het EAB). Volgens deze bepaling, kan Eurojust door de uitvoerende rechterlijke autoriteiten worden gevraagd om advies te geven over de plaats van de overlevering van een persoon die het onderwerp is van EAB's uitgegeven door twee of meer lidstaten. In 2014 werd Eurojust formeel verzocht dergelijk advies uit te brengen bij 4 zaken. Eurojust leverde advies en expertise in een vroeg stadium, middels onderhandelingen of direct contact met de betrokken autoriteiten tijdens Eurojust-coördinatievergaderingen. Coördinatievergaderingen bieden een cruciaal trefpunt waarin discussies over de stand van zaken en bestaande problemen kunnen plaatsvinden, alsook overeenstemming over strategie, zoals de prioriteit van EAB's en, bij parallelle onderzoeken en vervolgingen voor dezelfde gedragingen, afspraken over het *ne bis in idem*-beginsel en jurisdictiegeschillen kan worden bereikt.

Met betrekking tot de termijnoverschrijdingen bij de uitvoering van EAB's bepaalt artikel 17, lid 7 (Kaderbesluit betreffende het EAB) dat in uitzonderlijke gevallen waarbij een lidstaat niet aan de termijnen bedoeld in artikel 17 kan voldoen, de lidstaat Eurojust zal informeren omtrent de redenen voor de vertraging. 123 termijnoverschrijdingen werden in 2014 door Eurojust geregistreerd. Zes van deze zaken vereisten verdere actie. Voor het vijfde achtereenvolgende jaar, meldde Ierland het grootste aantal overschrijdingen. Andere zaken werden door de Tsjechische Republiek, Spanje, Letland, Bulgarije, Kroatië, en het Verenigd Koninkrijk naar Eurojust verwezen.

Eurojust heeft het *Rapport omtrent de behandelde zaken van Eurojust op het gebied van het EAB* [Report on Eurojust's casework in the field of the EAW] over de periode 2007-2013 uitgebracht. Het rapport werd aan de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie gericht en kaartte de rol van Eurojust op het gebied van EAB aan - zowel op operationeel als op strategisch niveau - en de praktische en juridische problemen geïdentificeerd door Eurojust bij toepassing van het EAB, met name in verband met de reikwijdte en inhoud van het EAB, de grondslag voor niet-erkenning en garanties, de overleveringsprocedure en de gevolgen van overlevering (zie Raadsdocument 10269/14).

Strategisch seminar omtrent het EAB

Eurojust organiseerde op 10 juni in samenwerking met het Griekse voorzitterschap van de Europese Unie, een strategische seminar met als titel: *Het Europees aanhoudingsbevel: hoe kan het nu verder?* [*The European Arrest Warrant: which way forward?*] in combinatie met de 7e vergadering van het Consultative Forum gehouden op 11 juni door de Procureur-generaal van Griekenland met de steun van Eurojust. Het doel van het seminar was om beoefenaars van juridische beroepen aan te moedigen standpunten en goede praktijken gerelateerd aan de werking van het EAB uit te wisselen, met inachtneming van de rol van Eurojust bij het faciliteren van een snelle uitvoering en soepele werking van het EAB. Deelnemers uit alle lidstaten, EU-instellingen en Eurojust hebben het gecombineerde evenement bijgewoond.

De conclusies van de vier workshops gehouden tijdens het seminar: (i) reikwijdte en inhoud van het EAB; (ii) grondslag voor niet-erkenning en garanties; (iii) overleveringsprocedure; en (iv) gevolgen van de overlevering, werden gepresenteerd tijdens het Consultative Forum vergadering gehouden op 11 juni en diende als basis voor verdere discussie voor de leden van het Consultative Forum. De algemene conclusies van de forumleden waren dat (i) het EAB een modelinstrument is voor strafrechtspiegeling in de EU en een belangrijke bijdrage levert aan de totstandkoming van een gebied van vrijheid, veiligheid en recht en zou moeten dienen als voorbeeld voor andere instrumenten voor wederzijdse erkenning en (ii) ondanks een algemene positieve beoordeling van het EAB, kan het functioneren daarvan verbeterd

Eurojust heeft ook een *Notitie over meldingen aan Eurojust omtrent de schending van termijnen bij de uitvoering van EAB's* [*Note on Notifications to Eurojust of breaches of time limits in the execution of EAWs*] [artikel 17, lid 7 (eerste zin) Kaderbesluit betreffende het EAB] voorgelegd. De notitie werd aan de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie (zie Raadsdocument 10270/14) gericht. Op basis van de ervaring opgedaan door de nationale vertegenwoordigers in verband met het vermelden van dergelijke overschrijdingen door nationale autoriteiten, behandelt de *Note* de diensten die Eurojust kan leveren op operationeel en strategisch niveau ter aanmoediging van de lidstaten om hun verplichting na te leven, Eurojust te informeren over dergelijke overschrijdingen en de redenen daarvoor. De notitie behandelt ook de belangrijkste kwesties met betrekking tot deze meldingen.

worden en de problemen behandeld in de workshops kunnen beter worden aangepakt door middel van zachte wetgevingsinstrumenten en de ontwikkeling van praktische instrumenten in plaats van wetwijzigingen.

Met betrekking tot de rol van Eurojust hebben de forumleden geconcludeerd dat Eurojust een centrale rol bij de uitvoering van het EAB heeft gespeeld en daarmee moet blijven doorgaan middels (i) het verbeteren van wederzijds begrip voor de rechtstelsels van de lidstaten en het faciliteren van overleg tussen lidstaten, (ii) coördinatie en de nationale autoriteiten voorzien van relevante juridische informatie en (iii) assisteren bij het vertalen van EAB's.

Een andere conclusie was dat de rol van Eurojust als centrum van juridische en praktische expertise met betrekking tot het EAB moet worden bevorderd.

Eurojust heeft ook nuttige instrumenten ontwikkeld die professionals kunnen helpen met complexe EAB-gevallen, bijvoorbeeld *De richtlijnen van Eurojust bij het beslissen over concurrerende EAB's* [*Guidelines for deciding on Competing EAWs*] (gepubliceerd in het Eurojust-jaarverslag 2004). Eurojust zal informatie over Europese jurisprudentie, constitutionele vraagstukken en terugkerende praktische problemen omtrent de uitvoering van het EAB blijven actualiseren.

Het verslag van het seminar en de conclusies van de 7e vergadering van het Consultative Forum werden gepubliceerd (*zie* doc. 13581/14) en op de website van Eurojust geplaatst.

Voorbeeld van een zaak

Italië had een EAB uitgevaardigd voor een Tunesische staatsburger die eerder in 2009 en 2010 veroordeeld werd in verband met drugshandel. De persoon werd gearresteerd en vastgehouden op een vliegveld in België in maart 2014. Na de arrestatie ontving België nog een EAB, uitgevaardigd door Luxemburg. Dit EAB werd uitgevaardigd in het kader van een onderzoek naar drugshandel (waaronder heroïne, cocaïne en cannabis) in 2013 en 2014. De assistentie van de Belgische vertegenwoordiging bij Eurojust werd verzocht omtrent de vraag welke van de twee conflicterende EAB's de prioriteit zou moeten krijgen in deze situatie. Middels het openen van een zaak hebben Italië en Luxemburg zich bij het onderzoek aangesloten. De vraag moest worden beantwoord, aangezien de gene genoemd in het Italiaanse EAB was veroordeeld in Italië en die veroordeling onherroepelijk was en de Luxemburgse autoriteiten reden hadden om te geloven dat deze persoon aan het hoofd van een criminele organisatie stond die opgezet was voor de verkoop van drugs. Door deze persoon niet over te leveren aan Luxemburg zou het onderzoek schade kunnen lijden, terwijl overlevering juist van belang zou zijn om de rol van alle personen betrokken bij deze organisatie vast te stellen.

Een formeel verzoek van de Belgische vervolgende autoriteiten werd gestuurd naar Eurojust op basis van artikel 16, lid 2 (Kaderbesluit betreffende het EAB). Er werd een Level II-vergadering gehouden tussen de Belgische, de Italiaanse en de Luxemburgse nationale vertegenwoordigingen en Eurojust werd gevraagd om advies te leveren over welke EAB-prioriteit zou moeten krijgen. De juridische bijstand was van een spoedeisend karakter, aangezien een Belgische gerechtelijke uitspraak betreffende het Italiaanse EAB binnen enkele dagen na ontvangst van het verzoek werd verwacht. Een Eurojust-standpunt met betrekking tot conflicterende EAB's werd prompt uitgegeven. Op basis van de feiten in deze zaak, adviseerde Eurojust de overlevering van de verdachte eerst aan Luxemburg te laten plaatsvinden en vervolgens door Luxemburg eventueel aan Italië ter uitvoering van de straf op basis van artikel 28 van het Kaderbesluit betreffende het EAB.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, evenals het Hof van Beroep te Brussel, gaven prioriteit aan het EAB uitgevaardigd door de Luxemburgse autoriteiten. Eurojust heeft additionele ondersteuning geleverd in de zaak door het Italiaanse EAB dat gericht was aan de Luxemburgse autoriteiten te faciliteren – om ervoor te zorgen dat de gezochte persoon overgeleverd kon worden van Luxemburg naar Italië.

EAW Strategic Seminar, 10 June 2014

Freezing & Confiscation Strategic Seminar, 11 December 2014

De Administratie van Eurojust

Ondersteuning voor operationeel- en strategisch werk

De Administratie uitgevoerd door Eurojust ondersteunt het werk van het College en het Bestuur van Eurojust. In 2014 werden 28 operationele vergaderingen van het College en 10 vergaderingen van het Bestuur gehouden. Tegen het einde van het jaar, telde het personeelsbestand van Eurojust ongeveer 260 functiehouders.

Ondersteuning wordt geleverd aan de Nationale Vertegenwoordigingen bij het behandelen van zaken, het voorbereiden en uitvoeren van coördinatievergaderingen en coördinatiecentra, met inbegrip van het verstrekken van voorlopige aantekeningen, andere aantekeningen of analyserapportages, documenten van de coördinatiecentra, analyses van uitspraken, alsook juridische informatie, opinies en advies over de toepassing van instrumenten voor juridische samenwerking. In 2014 werd ook ondersteuning geleverd door het opstellen van de eerste hoofdstukken van het Handboek Operaties en de richtlijnen inzake computerbestanden voor handleidingen, die door het College zijn aangenomen met het oog op de verbetering en harmonisering van de interne praktijk bij Eurojust op het gebied van operationele werkzaamheden.

Bovendien biedt de Administratie van Eurojust directe ondersteuning in de uitvoering van Eurojust strategisch projecten, zoals de projecten die een verbetering toebrengen bij het werk van Eurojust in drugshandel zaken of bij het THB-strategisch project. De Administratie ondersteunt het College bij de planning, het ontwerp en het beheer van de strategische seminars van Eurojust, vergaderingen en tactische vergaderingen, alsmede de twee halfjaarlijkse vergaderingen van het Consultative Forum. Ondersteuning wordt ook geleverd door het verstrekken van deskundige adviezen aan EU-belanghebbenden en instellingen, vooral met betrekking tot de EU-beleidscyclus.

Daarnaast ondersteunt de Administratie het College bij activiteiten die de samenwerking van Eurojust met JBZ-partners, derde landen en internationale organisaties versterken. Steun wordt ook verleend in verband met toekomstige ontwikkelingen van Eurojust: in 2014 assisteerde de Administratie het College met het bewaken en analyseren van de lopende onderhandelingen rondom het ontwerp van Eurojust, Europol en EPPO-verordeningen, alsmede de voorbereiding van gerelateerde Eurojust-adviezen en bijdragen.

Budget en staf

De begroting van Eurojust voor 2014 bedroeg 33,6 miljoen Euro. De financiële prestaties berusten op een gestaag verbeterende trend met een gemiddelde begrotingsuitvoering van 98 procent gedurende de laatste vier jaar. In 2014 bereikte Eurojust een begrotingsuitvoering van 99,82 procent. In overeenstemming met de vereisten van de budgettaire autoriteit om het aantal formatieplaatsen met 5 procent te verminderen, heeft Eurojust vier vacante formatieplaatsen aangewezen voor dit doel in 2014. In overeenstemming met de vereisten van de

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboyser, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla Garcia Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJP Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Vincent Jamin, JITS Network Secretariat

budgettaire autoriteit om het aantal betrekkingen met 5 procent te verminderen, heeft Eurojust in 2014 hiervoor vier betrekkingen aangewezen, in lijn met haar strategie om tewerkstellingscontracten niet te beëindigen teneinde dergelijke afslankingen te bereiken.

College en bestuur

Het College heeft een interne evaluatie uitgevoerd van de implementatie van de in 2013 aangenomen maatregelen ter verbetering van de efficiëntie en effectiviteit van zijn werk. De beoordeling was positief: het aantal plenaire vergaderingen van het College was verminderd en de tijd besteed aan bestuurszaken was ook aanzienlijk verminderd. Ook het plannen van College-activiteiten, het gebruik van voorbereidende overlegprocedures voor het toestaan van het uitbrengen van schriftelijke adviezen en het gebruik van schriftelijke besluitvormingsprocedures zijn verbeterd.

Het nieuwe pand van Eurojust

Het werk aan het nieuwe pand vorderde in 2014 met de afronding van het "Bouwen en Onderhouden"-contract voor de duur van 15 jaar (met een 5-jaar verlenging). Tijdens het vierde kwartaal werd begonnen met de eerste grondwerkzaamheden en het intern lanceren van het project voor de binneninrichting met de betrokkenheid van alle Eurojust functiehouders.

Geconsolideerd jaarverslag

Het Geconsolideerde Jaarverslag 2014 van de Administratief Directeur dat wordt voorbereid ten tijde van de publicatie van dit jaarverslag, bevat aanvullende informatie over de resultaten van de Administratie bij de uitvoering van het [Jaarlijkse Werkprogramma \(AWP\) 2014](#) (beschikbaar op de website van Eurojust) en over het beheer en interne controlesystemen, met een focus op de resultaten bereikt door de uitvoering van de doelstellingen en activiteiten gepland in het AWP, alsmede een focus op het gebruik van de personele en financiële middelen die hiervoor waren gereserveerd.

Externe communicatie

Eurojust introduceerde een nieuwe communicatieaanpak om de activiteiten van Eurojust beter te promoten, met een focus op zes gebieden: (i) corporate communicatie en identiteit, d.w.z. branding, marketing en positionering, (ii) externe en EU-relaties, (iii) uitbreiden van de media-impact en dekking in heel Europa, (iv) versterken van Eurojust's digitale communicatie, (v) publicaties, d.w.z. studies, rapporten en brochures en (vi) interne communicatie. Ten behoeve van een nieuwe aanpak plaatste Eurojust twee nieuwe rubrieken online, *In Focus* en *Success Stories*, om de belangrijkste verhalen te promoten en anders te verpakken voor de lange termijn. Eurojust publiceert regelmatig persberichten over haar operationele werkzaamheden en

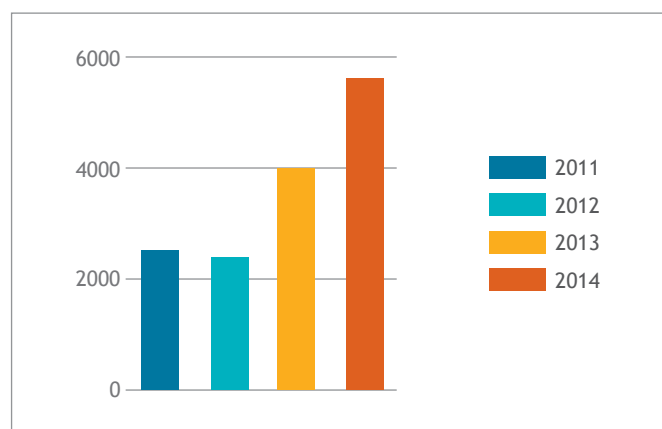
nieuwsberichten omtrent lopende niet-operationele activiteiten. In het belang van een verbeterde bewustwording, werd het aantal flink verhoogd in 2014.

Daarnaast lanceerde Eurojust marketing seminars en roadshows in de lidstaten. De marketing seminars zijn meer praktisch van aard dan de roadshows, omdat die de door Eurojust behandelde zaken en de manier van ondersteuning van professionals met meer diepgang presenteren, terwijl roadshows zorgen voor een meer algemeen overzicht van het werk van Eurojust. Marketing seminars en roadshows zijn onderdeel van het lopende initiatief van Eurojust om het werk van Eurojust te benadrukken en maken professionals in de lidstaten bewust van de waarde en de efficiëntie die Eurojust brengt aan grensoverschrijdende zaken.

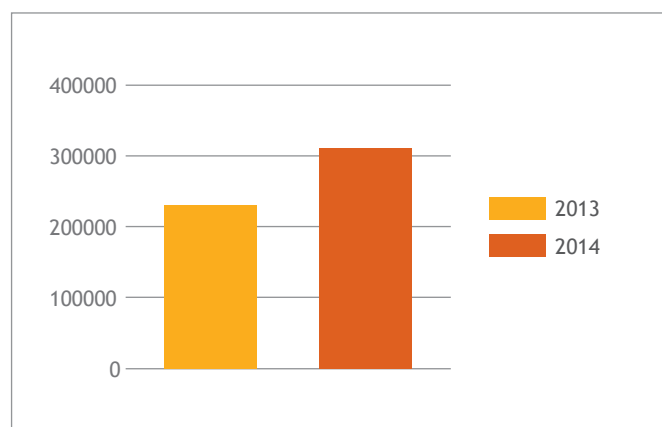
Een sterk profiel bevordert vertrouwen, geloofwaardigheid en erkenning en is een voorwaarde voor de betrekkingen met belanghebbenden, waaronder de professionals. In 2014 werden 5619 artikelen over Eurojust gepubliceerd in vergelijking met 3982 artikelen in het jaar daarvoor.

Gedurende heel 2014, produceerde Eurojust strategische verslagen, [Eurojust Nieuws](#) en corporate brochures. Eurojust-publicaties worden ter beschikking gesteld op de website.

Wereldwijde berichtgeving in de media

Website bezoeken

Een voorbeeld van de publicaties van Eurojust

Netwerken voor Eurojust en professionals

Eurojust is gastheer van de secretariaten van het EJN, JIT-netwerk en Genocide-Netwerk en faciliteert de interactie tussen de nationale vertegenwoordigingen en de netwerken in hun gezamenlijke core business. De secretariaten beschikken over de administratieve middelen van Eurojust om aan de netwerken diensten te bieden. Eurojust ondersteunt ook de activiteiten van het Consultative Forum.

6.1 EJN

Het **EJN** is een netwerk van Contactpunten voor het faciliteren van justitiële samenwerking in strafzaken en werd in 1998 opgericht. Het Secretariaat werd in 2003 opgericht.

Vergaderingen Twee plenaire vergaderingen vonden in 2014 plaats, in juni in Athene over het EAB en in november in Rome over samenwerking met derde staten. De plenaire vergadering werd voor de eerste keer direct georganiseerd door het EJN-Secretariaat in samenwerking met het EU-Voorzitterschap en met de ondersteuning van Eurojust. Daarnaast werden regionale bijeenkomsten gehouden in Oostenrijk, Finland, Hongarije en Slovenië alsmede nationale bijeenkomsten in België, Duitsland en Roemenië, teneinde de internationale justitiële samenwerking betreffende vraagstukken van regionaal of nationaal karakter te bespreken en te verbeteren. Vertegenwoordigers van de betrokken nationale vertegenwoordigingen namen deel aan deze bijeenkomsten.

Gezamenlijke Eurojust-/EJN-Nota Het EJN en Eurojust hebben een **gezamenlijke nota** opgeleverd, *Assistentie voor beroepsbeoefenaars bij de internationale samenwerking in strafzaken* [Assistance in International Cooperation in Criminal Matters for Practitioners], die de diensten en assistentie geleverd door Eurojust en EJN aan juridische professionals in de lidstaten schetst. Een van de doelstellingen van de gezamenlijke nota is om te waarborgen dat EJN en Eurojust-zaken behandelen die binnen hun respectieve bevoegdheden vallen. De nota zal in alle officiële EU talen beschikbaar zijn.

Triovoorzitterschap van het EJN De lidstaat die het EU-Voorzitterschap bekleedt, bijgestaan door twee komende EU voorzitterschappen (bij elkaar het Triovoorzitterschap van het EJN) werken in nauwe samenwerking met het EJN-Secretariaat. Teneinde de betrekking tussen EJN en Eurojust te verstevigen, vergaderden het EJN-Triovoorzitterschap en het EJN-Secretariaat in december met het EU-Voorzitterschap en de Administratief Directeur om standpunten uit te wisselen en onderwerpen van gemeenschappelijk belang te bespreken.

EJN website De Justitiële Atlas wordt ontwikkeld. Deze inventariseert de bevoegde autoriteiten voor alle instrumenten van wederzijdse erkenning omtrent de justitiële samenwerking in criminele zaken. De Atlas inventariseert ook de bevoegde autoriteiten voor standaard verzoeken om wederzijdse rechtshulp.

Opleiding Het EJN-Secretariaat heeft de vijfde Engelse taal-trainingssessie georganiseerd voor de EJN-Contactpunten teneinde kennis van de verschillende rechtsstelsels te vergroten, algemene taalvaardigheden op te bouwen, nauwere relaties op te stellen en te onderhouden en wederzijds vertrouwen te verbeteren.

e-Justitie Portaal De EJN-website zal in het e-Justice portaal – de toekomstige elektronische interface op het gebied van Freedom, Security and Justice – worden geïntegreerd.

6.2 JIT-Netwerk

Het **JIT-Netwerk** is een netwerk van nationale contactpunten opgericht ter bevordering van de uitwisseling van informatie en goede praktijken tussen lidstaten. Het Netwerk heeft in 2014 zijn 10e lustrum gevierd. Het Secretariaat werd in januari 2011 bij Eurojust opgericht.

Jaarlijkse bijeenkomst De 10e jaarlijkse bijeenkomst van Nationale Experts van de JIT's vond plaats op 25 en 26 juni. De focus van deze bijeenkomst was op de meest recente ontwikkelingen in JIT's, zoals de oprichting van JIT's met derde staten.

Projecten Verschillende projecten werden gelanceerd ter ondersteuning van JIT-experten, zoals de *Fiches Espagnoles*, bestemd voor het verzamelen en aan professionals beschikbaar stellen van samenvattingen van de nationale wetgeving van de Lidstaten die relevant zijn voor het opstellen en de werking van JIT's. Een standaard sjabloon werd ontwikkeld om de uniformiteit van de inhoud van de *Fiches* te garanderen en de eerste vier nationale samenvattingen, die de Spaanse, Bulgaarse, Belgische en Zweedse wetgeving bestrijken, werden in december uitgebracht via het JIT-Netwerk. Deze is beperkt toegankelijk op de website van Eurojust. Tijdens de 9e jaarlijkse bijeenkomst werd het project betreffende het JIT-evaluatieformulier aangenomen om professionals te ondersteunen bij het beoordelen van JIT-prestaties. Een interactieve versie van het formulier werd in april beschikbaar gesteld. De eerste ingevulde formulieren zijn ontvangen en worden geanalyseerd. De doelstellingen van het project – die ondersteund zullen worden door het opzetten van een databank – zijn om een beter inzicht te krijgen in de JIT-praktijk op EU-niveau en om bij te dragen aan de algehele beoordeling van het instrument.

Opleiding Het JIT-Netwerk speelt een belangrijke rol bij het promoten van JIT's en het aanduiden van nieuwe trends in JIT-samenwerking. Deelname aan opleidingen georganiseerd binnen en buiten de EU is gebaseerd, in het bijzonder, op de succesvolle betrekkingen met CEPOL en het EJTN.

JIT-netwerk beperkt toegankelijk gebied Het beperkt toegankelijk gebied in het JIT-netwerk is een webplatform dat opereert als één opslagplaats voor JIT-gerelateerde informatie, in het bijzonder JIT-wetgeving en evaluatie. Het

werd in 2014 herzien ten behoeve van een verbeterde gebruiksvriendelijkheid en toegang tot informatie.

JIT-financiering Een nieuwe procedure voor de financiering van JIT's werd geïmplementeerd om subsidiëring van professionals te verbeteren (bijvoorbeeld door het vereenvoudigen van formulieren, meer flexibiliteit bij de uitvoering van gunningen en de dekking van kosten gemaakt door derde staten). Het opstellen van een vernieuwd aanvraagformulier met automatische berekeningen en controle van geldelijke plafonds werd eind 2014 afgerond. Financiering van JIT-activiteiten werd sinds september 2013 door de JIT-begroting gedekt. Het JIT-netwerk Secretariaat ontving en verwerkte 146 nieuwe aanvragen en bevestigde daarmee het niveau van belangstelling van professionals en het nut van het financieringsprogramma.

6.3 Genocide-netwerk

Het [Genocide Netwerk](#) werd in 2002 opgericht om nauwe samenwerking tussen de nationale autoriteiten te verzekeren bij het onderzoeken en vervolgen van deze misdaden. Het Genocide Netwerk Secretariaat werd in juli 2011 bij Eurojust opgericht.

Jaarlijkse bijeenkomsten Eurojust heeft de 16e en 17e bijeenkomst van het Genocide Netwerk belegd. De bijeenkomsten bieden een uniek forum voor professionals om informatie, goede praktijken en ervaringen uit te wisselen en daarmee samen te werken en elkaar te assisteren bij de opsporing en vervolging van genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden. De belangrijkste onderwerpen van de vergaderingen beheldden seksueel en gender-gerelateerde misdaden, financiële onderzoeken en ontneming van vermogensbestanddelen bij wrede daden, alsmede de gevolgen van het lopende conflict in Syrië.

Strategie nota Teneinde de opsporing en vervolging bij internationale misdrijven te versterken, publiceerde het Genocide Netwerk [Strategie van het Genocide Netwerk bij het bestrijden van straffeloosheid voor de misdaad van genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden in de Europese Unie en haar lidstaten](#) [Strategy of the EU Genocide Network to combat impunity for the crime of genocide, crimes against humanity and war crimes within the European Union and its Member States], dat beschikbaar is op de Eurojust-website. De Strategie schetst het verband tussen deze misdrijven en het EU-grondgebied en benoemt de uitdagingen voor rechters en aanklagers voortvloeiend uit de specifieke context, aard en juridische kader van internationale misdrijven. Bovendien biedt het document een uitgebreide reeks maatregelen die de EU-instellingen en de lidstaten moeten nemen om de nationale autoriteiten te ondersteunen bij de bestrijding van straffeloosheid, het ter verantwoording roepen van daders en het leveren van gerechtigheid aan de slachtoffers.

Opleiding Het Genocide Netwerk Secretariaat belegde een tweede seminar in oktober over de rechten van slachtoffers van internationale misdrijven in de lidstaten, in samenwerking met het maatschappelijke middenveld. Het doel van de seminar was om goede praktijken en expertise met nationale autoriteiten te delen omtrent verschillende aspecten van de rechten van slachtoffers, met inbegrip van het recht op participatie, bescherming, ondersteuning en genoegdoening. De nationale vertegenwoordigers bij Eurojust namen deel aan de seminar.

6.4 Consultative Forum

Het Consultative Forum van Procureurs-generaal werd in 2010 opgericht teneinde internationale justitiële samenwerking en wederzijds vertrouwen te versterken, om ervaringen te delen en om deskundige input te bieden aan EU instellingen ten behoeve van de ontwikkeling op het gebied van Freedom, Security and Justice. Eurojust bleef de activiteiten van het Consultative Forum administratief en financieel ondersteunen.

In 2014 hield het [Consultative Forum](#) zijn 7e en 8ste vergadering, bijgestaan door Eurojust. De bijeenkomst van juni, onder Grieks voorzitterschap, werd gehouden in combinatie met het Eurojust-strategisch seminar, *Het Europees Aanhoudingsbevel: wat is de volgende stap?* [The European Arrest Warrant: which way forward?] Het Consultative Forum heeft conclusies bereikt over juridische en praktische oplossingen ter verbetering van de uitvoering van het EAB en over het bestrijden van corruptie. Het [resultaat van de bijeenkomst](#) en de [conclusies van het Consultative Forum](#) zijn beschikbaar op de Eurojust-website, en werden doorgespeeld naar de relevante EU instellingen om bij te dragen aan het debat op EU niveau (zie Raadsdocument 13581/14).

Tijdens de vergadering van december onder Italiaans voorzitterschap, besprak het Consultative Forum het bevroren en de inbeslagname van de opbrengst van misdrijven en hoe wederzijdse erkenning verbeterd kon worden. Ook besproken werden de uitdagingen en goede praktijken bij opsporing en vervolging in zaken betreffende mensenhandel en smokkel van illegale immigranten over zee. Deze vergadering werd georganiseerd in combinatie met de strategische Eurojust-seminar, *Op weg naar een grotere samenwerking bij het bevroren en de confiscatie van de opbrengst van misdrijven: aanpak voor de beroepsbeoefenaar* [Towards Greater Cooperation in Freezing and Confiscation of the Proceeds of Crime: a Practitioners' Approach]. De resultaten en [conclusies bereikt tijdens het Consultative Forum](#) worden aan de relevante EU instellingen begin 2015 beschikbaar gesteld.

Meetings of the Consultative Forum

Evaluatie en toekomstperspectieven

Thema

Zesde Ronde van Wederzijdse Evaluaties

De evaluatiebezoeken (begonnen in mei 2012) aan lidstaten uitgevoerd binnen het kader van de [Zesde ronde van wederzijdse evaluaties](#) van de praktische uitvoering en de werking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad van 29 februari 2002 betreffende de oprichting van Eurojust ter versterking van de bestrijding van zware criminaliteit en van Besluit 2008/976/JBZ betreffende het Europees Justitieel Netwerk in strafzaken [Sixth round of mutual evaluations on the practical implementation and operation of Council Decision 2002/187/JHA of 28 February 2002 setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime and of Council Decision 2008/976/JHA on the European Judicial Network in criminal matters] (de Zesde Ronde) werden in mei afgerond. De [overige rapporten](#) over de lidstaten werden door de Werkgroep Algemene Zaken waaronder Evaluatie [Working Party on General Matters including Evaluation] (GENVAL) in november aangenomen. Het eindrapport van de Zesde Ronde werd door de Raad van de Europese Unie op 17 december aangenomen. Met het oog op uitvoering van de aanbevelingen gericht aan Eurojust, nam het College een actieve rol en heeft een actieplan plus tijdlijn voor het voltooien daarvan aangenomen, gebaseerd op vooraf ingestelde prioriteiten. Verschillende acties werden voorgesteld voordat het eindrapport verscheen, en voorbereidingen werden getroffen voor de 2e vergadering van de Nationale Correspondenten van Eurojust (NCE).

Externe evaluatie van de uitvoering van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust

Artikel 41a van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust bepaalt dat het College een onafhankelijke externe evaluatie van de uitvoering van het Eurojust-Besluit zal laten uitvoeren, alsmede van de door Eurojust uitgevoerde activiteiten vóór 4 juni 2014 en elke vijf jaar daarna. Ook bepaalt artikel 41a dat iedere evaluatie de impact van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust, de prestaties van Eurojust bij het behalen van de doelstellingen genoemd in het Eurojust-Besluit en de effectiviteit en efficiëntie van Eurojust zal beoordelen. Het College heeft op 18 februari 2014 en in overleg met de Commissie een specifiek programma van eisen uitgebracht.

2nd vergadering van het NCE

De NCE-vergadering vond plaats op 27 november bij Eurojust. Deelnemers deelden hun ervaringen en goede praktijken met elkaar inzake nationale richtlijnen over de verdeling van zaken tussen Eurojust en EJN, (zie paragraaf 6.1), bespraken de *Fiches Suédoises* en het gebruik van Eurojust's gebruiksvriendelijke pdf-formulier voor artikel 13 en uitten hun standpunten met betrekking tot de feedback die Eurojust moet geven in overeenstemming met artikel 13a (zie paragraaf 1.3).

Eurojust-Extranet

Het Eurojust-Extranet werd gelanceerd ter gelegenheid van de NCE-vergadering. Dit is een beperkt toegankelijk gebied op de Eurojust-website, bestemd voor Nationale Correspondenten en bevat verschillende documenten relevant voor professionals, zoals de nationale richtlijnen omtrent de verdeling van zaken tussen Eurojust en EJN, nationale richtlijnen inzake de uitvoering van zowel artikel 13 betreffende de oprichting van Eurojust, als de *Fiches Suédoises*.

Een stuurgroep werd bij Collegebesluit in januari 2014 opgericht. De stuurgroep zou de evaluator moeten voorzien van tijdig commentaar omtrent het evaluatierapport en zou het College regelmatig moeten informeren over de voortgang van de evaluatie. De stuurgroep zou ook bijdragen aan een kwaliteitsbeoordeling van het eindevaluatierapport, op basis van vooraf vastgestelde criteria met behoud van de onafhankelijkheid van de evaluator, het evaluatierapport bij het College ter discussie indienen, en een plan opstellen voor de verspreiding van het eindevaluatierapport.

Eurojust tekende op 22 september 2014 een contract met Ernst and Young Accountants LLP als externe consultant. Het evaluatierapport bestaat uit drie fases: Aanvang, Gegevensverzameling en Analyse & Rapportage. Na goedkeuring van het definitieve Aanvangsrapport werd de eerste fase van het evaluatierapport in december 2014 voltooid.

De volgende fase is Gegevensverzameling, die in januari 2015 van start gaat. Het voltooien van de laatste fase staat gepland voor juni 2015. Het eindevaluatierapport wordt in juli 2015 aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie toegezonden en vervolgens openbaar gemaakt.

Eurojust-meerjarenstrategie

Eurojust publiceerde haar [Strategisch Meerjarenplan](#) (MASP) 2012-2014 om de route uit te stippelen voor de aanpak van de komende uitdagingen. Het MASP heeft de strategische doelen aangewezen die te halen zijn bij de uitvoering van de strategische meerjaren doelstellingen. Deze strategische doelen werden in verband gebracht met de operationele activiteiten van Eurojust uit de jaarlijkse werkprogramma's van Eurojust, die op hun beurt de basis vormen voor de begroting en inplannen van middelen. Het MASP dekt de periode 2012 tot 2014. Het College heeft besloten die tot 2015 uit te breiden. Het document is beschikbaar op de site van Eurojust.

Op 13 mei heeft het College de nieuwe [Meerjaren Strategie](#) (MAS) 2016-2018 goedgekeurd. Eurojust staat voor een cruciale fase in haar ontwikkeling: de goedkeuring van een verordening betreffende Eurojust en de oprichting van een Europees Openbaar Ministerie. De MAS 2016-2018 van Eurojust beschrijft de te nemen richting in het licht van deze uitdagingen en erkent de noodzaak om de operationele capaciteiten te versterken, terwijl een veranderende omgeving tegelijkertijd aanpassingen behoeft. De tekst is op de Eurojust-website beschikbaar en is hieronder samengevat.

Eurojust-Verordening

Zoals bepaald in artikel 85 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) heeft de Commissie in juli 2013 een voorstel ingediend voor een nieuwe verordening van Eurojust, waarvan de doelstellingen zijn: de versterking van Eurojust en het verhogen van de effectiviteit ervan. De voorgestelde Eurojust-Verordening is onderworpen aan de gewone wetgevingsprocedure.

Het College heeft in april 2014 een schriftelijke bijdrage omtrent dit Voorstel bij de Werkgroep van de Raad over Samenwerking in Strafzaken (COPEN) ingediend, met ant-

woorden op vragen van het Voorzitterschap en de opinies en observaties van Eurojust over significante aspecten uit het Voorstel. De behandelde onderwerpen zijn onder andere: de taken en bevoegdheden, operationele functie, status en bevoegdheden van de Nationale Leden, structuur en bestuur, OCC, ENCS, informatie-uitwisseling, JIT's, databescherming en de toekomstige relatie met EPPO (zie Raadsdocument 8488/14). Eurojust leverde in juni 2014 aanvullende informatie omtrent het regime van gegevensbescherming (zie Raadsdocument 10622.14).

De Raad heeft in december 2014 een "partiële algehele benadering" aangaande de hele tekst van het concept Verordening goedgekeurd, behalve de bepalingen met betrekking tot het EPPO, gegevensbescherming en vertrouwelijkheids- en veiligheidsregels omtrent gevoelige niet-vrijgegeven en vrijgegeven informatie.

De gevolgen van artikel 86 VWEU, dat bepaalt dat een toekomstig EPPO "*from Eurojust*" kan worden opgesteld, blijven onderwerp van discussie. De hervorming werd door de Commissie voorgesteld als een "pakket": de verordening inzake "Lisbonisering" van Eurojust enerzijds en de oprichting van het EPPO anderzijds.

Onze visie – waar wil Eurojust naar toe?

De visie van Eurojust op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht omvat het ontwikkelen en verbeteren van justitiële samenwerking, coördinatie en wederzijds vertrouwen in de EU bij het bestrijden van ernstige grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme en respect voor de rechtsorde.

Tijdens de 2016-2018 periode zal Eurojust drie strategische hoofddoelen hebben:

Doel 1 – Operationeel werk

Eurojust zal fungeren als centrum van operationele justitiële ondersteuning in de Europese Unie door het proactief bevorderen van de samenwerking en coördinatie van de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten bij zaken van ernstige grensoverschrijdende criminaliteit, door het leveren van diensten van hoge kwaliteit en advies als respons op de behoeften van belanghebbenden en door het behalen van uitmuntende operationele resultaten.

Doel 2 – Strategisch werk

Eurojust zal zich blijven ontwikkelen en zal erkend worden als centrum van justitiële en juridische expertise in de Europese Unie, door het verstrekken van adviezen aan belanghebbenden, gebaseerd op operationele ervaring bij justitiële samenwerking in strafzaken.

Doel 3 – Organisatorische ontwikkeling

Eurojust zal zich blijven ontwikkelen en zal erkend worden als een effectieve, efficiënte, hoogprofessionele, klantgeoriënteerde en flexibele organisatie.

Follow-up van de conclusies van de Raad

Op 2 juni, heeft de JBZ-Raad conclusies over het twaalfde jaarverslag van Eurojust aangenomen. Net als in voorgaande jaren, heeft Eurojust gerapporteerd over de uitvoering van deze conclusies. Hieronder is een tabel waarin wordt aangegeven waar meer informatie kan worden gevonden omtrent de gebieden waarvoor de Raad aanbevelingen heeft uitgebracht.

Bovendien wordt een tweede tabel hieronder weergegeven, met onderwerpen die in de conclusies zijn benadrukt en de daaraan gekoppelde activiteiten van Eurojust.

Aanbevelingen van de Raad	Follow-up
De Raad informeren over de beoogde resultaten van het detacheren van verbindingsmagistraten ten behoeve van de operationele werkzaamheden van Eurojust en over eventuele concrete plannen daartoe.	Besprekingen zullen worden voortgezet over het detacheren van verbindingsmagistraten in derde staten, met inbegrip van de budgettaire problemen en de voorbereidingen met het oog op het opstellen van een raamwerk hiervoor.
De efficiëntie van het CMS blijven verbeteren en de nodige technische eisen met de betrokken lidstaten voltooien.	Zie paragraaf 1.3. Eind 2014 waren elf beveiligde verbindingen opgericht en operationeel.
Voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 13 en artikel 13a, en blijven werken aan gebruiksvriendelijke manieren ten behoeve van een gestructureerde overdracht van informatie van de lidstaten naar Eurojust.	Zie paragraaf 1.3 Eurojust is eind 2014 gestart met een procedure ter vereenvoudiging van het formulier.
De Raad informeren over de uitkomst van de OCC evaluatie.	De OCC is een hulpmiddel dat alleen in noodgevallen of onder uitzonderlijke omstandigheden mag worden gebruikt. Buiten de normale kantooruren kunnen de meeste nationale vertegenwoordigingen direct bereikt worden op hun mobiele telefoon zonder gebruik te maken van de OCC. Het resultaat van de Zesde Ronde van wederzijdse evaluaties bevestigt het oordeel van Eurojust dat dit instrument flexibeler moet worden gemaakt. Eurojust heeft dit onder de aandacht van de EU-wetgever gebracht (zie doc. 8488/14, blz. 23-25). De externe evaluatie van Eurojust op grond van artikel 41a van het Eurojust-Besluit, dat ook OCC behandelt, is nog hangende.
Doorgaan met de ontwikkeling van gerechtelijke lange termijnstages in samenwerking met het EJTN en het uitbreiden van hun omvang in overweging nemen.	Zie paragraaf 2.2, kadertje "Eurojust en training". Het langdurige uitwisselingsprogramma werd positief geëvalueerd en een verlenging van een maand werd overwogen. Kortlopende studiebezoeken zullen in 2015 opnieuw worden ingevoerd.
Het Consultative Forum zal uitdagingen oppakken in de behandeling van EAB's of verzoeken om wederzijdse rechtshulp.	Zie hoofdstuk 4 <i>Focus van het jaar</i> . De bijeenkomsten van het Consultative Forum die op 11 juni en 12 december plaatsvonden, werden gericht op het EAB.

Aandachtspunten	Follow-up
Zesde ronde van wederzijdse evaluaties over de praktische uitvoering en werking van Eurojust en EJP besluiten	<i>Zie Thema: Evaluatie en toekomstperspectieven.</i> Alle rapporten over resultaten werden aan de externe evaluator beschikbaar gesteld. (Art. 41a Eurojust-Besluit).
JIT-netwerk beperkt toegankelijk gebied en het Project omtrent JIT's evaluatie	<i>Zie paragraaf 1.4.</i>
Samenwerking met Europol en OLAF.	<i>Zie paragraaf 2.4.</i>
Betrokkenheid van Eurojust bij EMPACT.	<i>Zie paragraaf 2.1.</i>
Strategisch project over milieucriminaliteit.	<i>Zie paragraaf 2.3.2.</i>

Openbare toegang tot documenten

Het aantal verzoeken tot openbaarmaking van Eurojust-documenten bleef stabiel in 2014 en bedroeg vijftientig initiële verzoeken, waarvan vierentwintig direct ontvangen werden door Eurojust. Eurojust werd als derde partij geraadpleegd bij een ander geval, na een verzoek ontvangen door een andere Europese instelling. In 2014 werden er geen bevestigende aanvragen ontvangen.

Tweeëntwintig van de vijftientig verzoeken betroffen niet-zaakgerelateerde documenten. In zeventien van de tweeëntwintig niet-zaakgerelateerde verzoeken, werd de toegang volledig toegekend. In één geval werd toegang tot het aangevraagde document geweigerd omdat het vrijgeven daarvan het algemeen belang zou ondermijnen (artikel 4(1)(a), sub a van het Eurojust-Collegebesluit om de bepalingen betreffende toegang van het publiek tot documenten van Eurojust van 2004, hierna te noemen "Regels omtrent de toegang tot Eurojust-documenten").

Toegang tot het gevraagde document werd in een ander geval geweigerd omdat aan de criteria vastgelegd in artikel 2, lid 1 van de regels omtrent de toegang tot Eurojust-documenten niet werd voldaan. In de overige drie gevallen waren of de gevraagde Eurojust-documenten niet in bezit van Eurojust (twee aanvragen) of was aanvullende opheldering no-

dig om het document te identificeren (één aanvraag). Bij dit laatste geval werd een verzoek om opheldering door Eurojust verstuurd (overeenkomstig artikel 6, lid 2 van de regels betreffende de toegang tot Eurojust-documenten) maar de aanvrager vervolgde zijn verzoek niet verder.

Met betrekking tot de drie verzoeken om toegang tot zaakgerelateerde documenten waren of de gevraagde documenten niet in bezit van Eurojust (twee verzoeken) of nadere verduidelijking was nodig om het document te identificeren (één aanvraag). In het laatste geval, werd een verzoek om opheldering gestuurd door Eurojust (in overeenstemming met artikel 6 (2) van de toegang tot Eurojust-documenten regels), maar de aanvrager vervolgde zijn verzoek niet verder.

Eurojust heeft ook een nieuw openbaar [register van documenten](#) opgesteld, dat toegankelijk is vanuit de site van Eurojust. Eind december bevatte dit register meer dan 650 Eurojust-documenten. Het openbaar register zal regelmatig worden geactualiseerd zodra nieuwe documenten beschikbaar worden gesteld. Het openbaar register is bedoeld om de publieke toegang tot Eurojust-documenten te vergemakkelijken en om de transparantie en beschikbaarheid van informatie over de activiteiten van Eurojust te vergroten.

Hartelijk dank en tot weerziens

Wij danken **Mariana Ileva Lilova**, voormalig Nationaal Vertegenwoordiger van *Bulgarije*, **Annette Böringer**, voormalig Nationaal Vertegenwoordiger van *Duitsland*, **Sylvie Petit-Leclair**, voormalig Nationaal Vertegenwoordiger van *Frankrijk*, **Robert Sheehan**, voormalig Nationaal Vertegenwoordiger van *Ierland*, **Francesco Lo Voi**, voormalig Nationaal Vertegenwoordiger van *Italië*, en **João Manuel Da Silva Miguel**, voormalig Nationaal Vertegenwoordiger van *Portugal*, voor hun werkzaamheden en waardevolle bijdrage aan Eurojust. **Jolien Kuitert** werd bedankt voor haar werk als Waarnemend Nationaal Vertegenwoordiger voor Nederland tot 1 juni 2014. Ze heeft haar rol als Adjunct-Vertegenwoordiger van Nederland bij Eurojust sindsdien hervat.

© Eurojust, 2015

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag zonder toestemming van Eurojust in enige vorm of op enige wijze worden gereproduceerd of gebruikt, hetzij grafisch, elektronisch of mechanisch, met inbegrip van fotokopiëren, opnemen, op tape vastleggen en opslag- en zoeksystemen.

Met dank aan alle eenheden voor hun bijdrage.

Ontwerp/DTP: Michèle Wilks-Speer

Foto's: Jakov Minić (Eurojust); Shutterstock

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB Den Haag, Nederland

Tel.: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Website: www.eurojust.europa.eu